

A MAGYAR KEGYES-TANÍTÓREND
KECSKEMÉTI
RÓM. KAT. GIMNÁZIUMÁNAK
ÉRTESÍTŐJE

AZ 1931—1932. ISKOLAÉVRŐL.

KÖZZÉTETTE :
Dr. ORBÁN JÁNOS
IGAZGATÓ.

Nyomatott a Hungária-nyomda és Lapkiadó Vállalatnál Kecskemét, 1932.

†
CSŐSZ LÁSZLÓ
1891. okt. 21—1931. aug. 24.

*„Kora volt még, kora, sírba szállnod,
.....
Szép sikerrel kezdett nagy munkádnak
Java része még hátra maradt.“*

Ha valakit élete alkonyán szólít el az élők sorából a kérlelhetetlen halál, megnyugszunk: a világnak rendje elmúlás, halál; de ha a férfikor delén ragad el a munka teréről, ez mindnyájunkra nézve megdöbbentő, fájdalmas. Ilyen megdöbbentő, mélységes fájdalom tölti el keblünket Csősz László gimn. igazgató halálával is, kitől sokat várhatott még a magyar iskola és tanügy, hisz alig volt negyven éves, mikor elhunyt.

Augusztus 24-én délután 5 órakor szokatlan időben kondult meg a kecskeméti piaristák harangja, hirdelve a gyász hírt, mely futótüzként terjedt el a városban, hogy gimnáziumunk igazgatója, Csősz László, befejezte földi pályafutását. Váratlanul érintett a hír mindenkit, mert hisz alig másfél hete távozott el körünkől, hogy Budapesten a Korányi-klinikán keressen szív és májbetegségében gyógyulást, vagy legalább enyhülést. Gyógyulás helyett azonban a nem várt halál következett be és véget vetett egy munkás, szép reményekre jogosító, tevékeny életnek. Hült tetemeit a család hazahozatta s augusztus 26-án d. u. 5 órakor óriási részvét mellett kísértük ki templomunkból a Szentháromság-temetőbe, ahol most a családi sírboltban csendes álmát alussza.

Életrajzi adatait röviden a következőkben foglalhatjuk össze: Csősz László 1891. október 21-én született Kecskeméten. Elemi és középiskolai tanulmányait is itt kezdte s a piarista gimnázium ötödik osztályának elvégzése után 1908. augusztus 27-én belépett a Kegyes-Tanítórendbe. A próbaévet Vácon töltötte s itt mint magántanuló a hatodik osztályt is elvégezte. Középiskolai tanulmányait Rózsahegyen fejezte be. Az érettségi bizonyítvány megszerzése után Kolozsvárra ment, ahol a hittudományok mellett négy éven át odaadó szorgalommal foglalkozott kedvenc tárgyával, a mennyiség- és természettannal. Egyetemi tanulmányainak befejezése után 1915. június 29-én áldozópappá szentelték és rendfőnökeknek intézkedése folytán visszatért szülővárosába, ahol intézetünknel 13 évig mint tanár, 3 évig pedig mint a gimnázium igazgatója működött.

A kevés szavú, szelíd természetű fiatal tanár nem tartozott azok közé, akik a zajosabb közszereplést keresik. Egészen az iskolának és tanulmányainak élt, mégis hamarosan tudomást szereznek az iskola falain kívül is pedagógiai és didaktikai képességeiről, s 1918-ban az alig három éves tanárt az Angolkisasszonyok főnöknője és az Egyházközség főgondnoksága meghívja az egy évvel előbb megnyílt róm. kat. leánygimnáziumhoz igazgatónak. És ő enged a meglisztelő meghívásnak, pedig ez jókora munkatöbbletet jelentett a gimnáziumunknál végzett tanári működésén felül. Hat évig állott a leánygimnázium élén s „a tanártestületben a legharmónikusabb együttműködést biztosította közvetlensége, mely mindig inkább a jó barátnak és munkatársnak, mint az előljárónak beavatkozását éreztetete... úgyhogy megelégedettség kísérte igazgatói működését minden oldalon“, írja az intézet krónikása. Kipróbált szervező és vezető tehetségét méltányolta rendi előjárósága is, midőn 1928-ban Niklos János igazgató halála után őt bízta meg a kecskeméti róm. kat. gimnázium vezetésével. Igazgatóságának idejére esik hatalmas, modern új gimnáziumunk megépítése, de neki már nem adatott meg, hogy bevezessen bennünket az „ígéret földjére.“

Mint tanárt a jóság, nagy szeretet és még nagyobb türelem jellemezte. Tanítványaival szemben elnéző, szerény igényű volt. Világos, könnyen érthető magyarázataival arra törekedett, hogy a száraznak tetsző mennyiség-tant minél inkább megkedveltesse velök és hogy azt minél könnyebben sajátíthassák el. A fegyelmezés nála nem büntetést jelentett, hanem az iskolai lörvényekhez való szoktatást. Állandó jóságos mosolyával arcán bizalmat keltett maga iránt. Márpedig ahol bizalom van, ott nem hiányzik az őszinteség sem. A félelem által való nevelést ő sohasem ismerte. Az igazgatóban melegszívű, őszinte jóakaróját és barátját ismerte meg tanár és diák egyaránt. Nem is érezték benne soha a föllebbvalót. Tanártársaival szemben mindenkor megértő, szolgálatkész, figyelmes volt és sohasem törekedett egyéniségüket korlátozni. A vezetése alatt álló intézet erkölcsi és tudományos haladásán mindenkor éberem örködött. Oly tulajdonságok ezek, melyekkel emlékét kitörülhetetlenül beveste szívünkbe s azt, amíg élünk, kegyelettel fogjuk őrizni.

Nyugodjék békében!

V. L.

A nyár folyamán teljes befejezésre
váro új gimnáziumi épület.

A kecskeméti Kegyesrendi Róm. Kat. Gimnázium új épülete megépítésének története.

Irta: **Jámbor József dr.** ügyvéd, a kecskeméti róm. kat. Egyházközség ügyésze.

Iskolánk mult iskolaévi Értesítőjében a kecskeméti róm. kat. Egyházközségtől építtetett Kegyesrendi Róm. Kat. Gimnázium új épülete megépítésének történetét 1931. évi június hó 15. napjáig már megismerteltem.

Ismertetésem záró szavaiban már éreztettem, hogy az országosan súlyos gazdasági viszonyok következtében előálló nehéz pénzügyi helyzet valószínűleg akadály lesz az építkezés tervszerű lefolytatásának, olyképp annak, hogy az építkezés 1931. évi szeptember hó 1. napjára befejezhető és az épület e napon rendeltetésének átadható legyen. Sajnos, e sejtésem sokkal előbb vált valóra, mint ahogy akkor gondolni merészeltem volna, úgyhogy valóban az előtérbe nyomult pénzügyi akadályok lassú tempóra kényszerítették Egyházközségünket az építkezési munkák lefolytatása tekintetében.

És habár vontatottabban is, de azért mégis igen szépen haladt előre az építkezés, úgyhogy az épület barokk tornyára 1931. évi június hó 20. napján felhelyezhető volt a 2 m 20 cm magas, vörösrézből készült aranyozott kereszt. A kereszt felvonása előtt — d. c. 11 órakor — a szomszédos piarista templomban, a főoltár előtt, ünnepélyes keretek között történt a kereszt megáldása és megszentelése. A szentélyben helyet foglalt fái Fáy István főispán, Zimay Károly polgármester, a város számos kitünősége, a magyar Kegyes-Tanítórend főnökének képviselőjében dr. Jászai Rezső rendi kormánytanácsos, főigazgató, az egész róm. kat. Egyháztanács, élén dr. Iványosi Szabó László főgondnokkal. A templom hajójában 350 építőmunkás és nagyszámú közönség foglalt helyet.

A keresztet **Kovács Sándor apátplébános** áldotta és szentelte meg, aki a szertartás után gondolatokban gazdag *beszédet mondott*. A beszéd gondolatmenete következő volt:

„A dolgozó hétköznap robotos munkáját megállítottam és behívtalak benneteket egy pillanatra az Isten házába, hogy áhítatos tanúi legyetek annak a szentelésnek, amellyel az épülő piarista gimnázium legszebb diszét, a keresztet, isteni rendeltetésének átadom. És ebben az ünnepélyes pilla-

natban az Apostol szavaiból fonok gloriát a kereszt fölé! „Mi pedig a keresztre feszített Krisztust hirdetjük, ami a zsidóknak botrány, a pogányoknak pedig oktalanság, maguknak a meghívottaknak azonban . . . Krisztust, az Isten erejét, az Isten bölcsességét . . .“ (I. Kor. 1, 23) „ . . . mindent veszteségnek tartok Jézus Krisztusnak, az én Uramnak mindent felülmúló ismerete miatt, akiért minden kárvallást elszenvedtem és mindent szemétnak tekintek, csakhogy Krisztus legyen a nyereségem és én öbenne legyek . . .“ (Fil. 3, 8).

Amikor Szent Pál isteni ihletésből ez igazságokat megismerte, előtte állt az erőszak vasas birodalma, rohanó életszekerekkel; előtte állt a meg nem váltott ember szomorú sötétségben, beteges csüggedésben, erkölcsi gyöngeségében, büneinek bélpoklosságában és ennek a szomorú világnak az Isten tekintélyével hirdette, hogy az üdvösség, a gyógyulás Krisztus keresztjének erejéből jön: in Cruce Salus! Ma, kétezer esztendő után, az élet fájdalmas bizonyítást tett arról, hogy az Apostol szavai örökké igazak. És amikor a kecskeméti piarista új gimnáziumunk homlokára rátűzzük a keresztet, belekiáltom a világba, hogy csak a keresztben van a mi üdvösségünk!

I. In Cruce Salus. Amikor nagypénteken először meredt ég felé a kereszt isteni terhével, a tomboló tömeg káromolta, a sziklák megrepedeztek, az ég elborult, de a kereszt állt rendíthetetlenül és áll azóta is, a világ bár forog keserű levében és Isten ereje árad le róla.

Mikor a szent évben Róma történelmének emlékeit szemléltem, kivédhetetlen következetességgel fogott meg az az örök gondolat, hogy csak az maradandó, amelyre rávetődött a kereszt ereje. A Forum Romanum romokban hever. A Colosseumnak is ez lett volna a sorsa, ha a homlokára fel nem kerül a kereszt és ha részesévé nem lesz annak a konzerváló erőnek, amely belőle árad.

A Kegyes-iskolák új hajlékára azért tűzzük fel tisztelettel a keresztet, hogy biztosítsuk a jövőjét, maradandóságát hosszú évszázadokra. Minden emberi alkotás, ha csak emberi erőben keresi fennmaradását, önmagán érzi az idő örlő vasfogát. Ezért kell nekünk a kereszt, hogy róla az örök élet ereje áradjon az új gimnáziumra.

II. In Cruce Salus. Hirdeti és világgá kiáltja az új gimnázium keresztje a felebaráti szeretet örök erejét. A kecskeméti róm. kat. Egyházközség ennek a szeretetnek parancsát követte, amikor az állam és a város támogatását kikérve, teherbíró képességének legvégső határáig elment csak azért, hogy a munkásokon segítsen. Nem akart jobb időket várni, nem kívánt kényelmesebb és reá nézve könnyebb megoldási lehetőségeket keresni azért, mert kenyeret akart nyújtani a munkás családoknak és el akarta simítani a gondok barázdáit, ráncokat a munkástestvérek homlokjáról. És tette azért, mert rendületlenül hiszi, hogy in Cruce Salus, a keresztben van az üdvösség

és tette azért, mert Krisztus parancsa szent előtte és ennek a parancsnak szociális bajokat gyógyító erejét kívánta megéreztetni a munkástársadalommal.

III. In Cruce Salus. Ezt hirdetik majd Cal. Szent József fiai és ezt szívják magukba azok a gyermekek, akik a kereszt árnyékában fognak járni a Kegyes-iskolába. Ennek a keresztnek az igazságát fogják magukba szívni, ennek a keresztnek az útját fogják járni Krisztus követésében, erről a keresztről fakadó élővizet forrásához fognak lehajolni, hogy az isteni élet kegyelmét magukba szívják. És mindezt azért, hogy a gimnázium falai közül kikerülő ifjúságunkban a szociális szeretet apostolai nyujtanak testvéri kezét.

Ezért emeljük mi föl most a keresztet a gimnázium homlokára, hogy az Apostol szava állandó valósággá legyen a kecskeméti katolikusok életében. Hozzá megyünk, mert másban nincs üdvösségünk. Hozzá megyünk, mert másban nincs világosságunk, gyógyulásunk, égető szociális kérdéseink megoldása. Hozzá megyünk, mert tudjuk, hogy egy szép napon csak az égre mutató jelek eltűnnek s helyettük az Ég erejében fog megjelenni a kereszt jele és mi akkor is boldogan fogjuk diadallal kiáltani Feléd: in Cruce Salus, a keresztben van a mi üdvösségünk. Amen!"

Az apátplebános nagyhatalmú beszéde után a keresztet négy egyháztanácsos: dr. Jámbor József egyházi ügyész, vitéz Orbán Nándor polgári leányiskolai igazgató, Szeless János kereskedő és Zsadányi Szabó József kir. járásbíró vitte ki vállain a templomból a szemben lévő új épülethez. Majd Szabó József bádogosmester engedélyt kért és kapván a kereszt felvonására, déli 12 órakor, a déli harangszó hangjai mellett felhúzták és elhelyezték a tornyon. Az eseménynek igen nagy nézőközönség volt a szemtanúja. A munka befejezése után az elhelyezett aranyos keresztben élesen törtek meg a forró nyári nap sugarai, büszkén hirdetvén a kereszt diadalát fenn a magasban, lent pedig a kat. Egyházközség, az Egyháztanács, a kegyesrendi atyák és diákjainak bensőséges örömét és nagy boldogságát.

Egy hét mulva, június hó 27. napján d. u. 6 órakor lélekiemelő ünnepség keretében tartottuk meg a szokásos bokrétaünnepélyt, amelyen megjelent a róm. kat. Egyháztanács és a város sok vezető férfia, a több száz építőmunkás és igen nagyszámú érdeklődő közönség. A közönség a piarista-templom és az új iskolaépület között elterülő téren helyezkedett el, a munkások pedig az állványokon. A legfelső állványon Hajagos István kőműves mondotta el köszöntőjét, éltetvén nagybányai vitéz Horthy Miklóst, Magyarország kormányzóját, Klebelsberg Kunó kultuszminisztert, a város és a róm. kat. Egyháztanács vezetőségét, dr. Hüttl Dezső tervező építészt és az építkezésnél érdekelt összes építési vállalkozókat. Az Egyháztanács részéről Csösz József m. kir. gazdasági főtanácsos köszönte meg a munkásság üdvözlését és őszinte szívvel viszonzta. Majd a Himnusz eléneklése után a régi gimnáziumi épület árnyas udvarába vonult a meghívott ünneplő közönség

és a munkásság, ahol a gazdagon terített asztaloknál mintegy 350 embert látott vendégül a róm. kat. Egyháztanács. A kitünő vacsorán dr. Iványosi Szabó László egyházközségi főgondnok üdvözölte és éllette a munkásságot, hangsúlyozván, hogy az egyház minden időben sokat tett és nagy áldozatokat hozott a kultúra érdekében az emberiség és általában a munkásság jólétéért. Majd dr. Pozsgay Rezső kegyesrendi házfőnök üdvözölte a derék és hazafias munkásságot.

A munkásság részéről Tószegi Ferenc köszönte meg az üdvözléseket.

Az országszerte nyomasztóan érezhető nehéz pénzügyi helyzet következtében Kecskemét th. város Közönsége nem tudván teljesíteni Egyházközségünkkel szemben vállalt építési segély fizetése iránti kötelezettségét, a kecskeméti róm. kat. Egyháztanács állandóan napirenden tartotta mind a fővárosi, mind a helybeli pénzügyintézeteknél kölcsön engedélyezése iránti kérelmét. Ebbe a kölcsönszerzési akcióba bevonta Egyháztanácsunk városunk egyik országgyűlési képviselőjét: dr. Zsitvay Tibor m. kir. igazságügy-minisztert is, akivel 1931. évi július 7. és 20., majd augusztus 21. napjain több ízben is tárgyalt Egyháztanácsunk elnöksége fővárosi nagy pénzügyintézeteknél kölcsönfelvétel tárgyában, azonban teljesen sikertelenül. Ez okból Dömötör Pál egyházközségi aligondnok és még 22 egyháztanácsos szívességi aláírása alapján 130.000 pengő váltókölcsönt vett fel Egyházközségünk több helybeli pénzügyintézettől 1931. évi június és július havában, hogy az építkezési munkáknál érdekelt vállalkozókkal szemben vállalt fizetési kötelezettségének legalább részben eleget tehessen.

1931. június, július és augusztus hónapok folyamán Egyházközségünk ismételtelen kérelemmel fordult Kecskemét th. város Közönségéhez, hogy az Egyházközségtől neki kölcsönzött 247.000 P készpénz összeget és a megszavazott építési segélyösszeget, amelynek kézhezvétele reményében történt az építkezési munkák megindítása, teljes összegében fizesse vissza, illetőleg fizesse meg Egyházközségünknek, mert ezen összegek hiányában nem képes Egyházközségünk a vállalkozókkal szemben vállalt fizetési kötelezettségeinek eleget tenni. E kérvényben a munkák beszüntetéséből eredő mindennemű károkért a felelősséget Egyházközségünk a városra hárította, amit azonban a város kisgyűlése 429/kisgy. 22034/1931. sz. a. hozott határozatával nem ismert el. Annyit azonban megtett a város Közönsége, hogy a törvényhatósági bizottsági közgyűlés 166/kgy. 1931. sz. a. 1931. évi június hó 27. napján hozott határozatával az Egyházközség mellett készfizető kezességet vállalt a még ki nem egyenlített kölcsön és építési segélyösszeg — legfeljebb azonban 450.000 pengő — erejéig és felhatalmazta a város polgármesterét, hogy e határozat értelmében a város Közönsége nevében váltóelfogadmányokat írjon alá és azokat Egyházközségünknek leszámoltatás céljából adja át. E határozat részbeni végrehajtása során Egyházközségünk 1931. évi október havában 146.000 pengőt kapott is a város Közönségtől,

azonban e közgyűlési határozat a m. kir. Belügyminiszter úr részéről még 1932. június hó közepéig sem nyert végleges jóváhagyást, úgyhogy e módon sem juthatott hozzá Egyházközségünk összes követeléséhez.

Augusztus hó 4. napján dr. Sebes Ferenc rendfőnök dr. Hüttl Dezső tervező műegytemi tanár kíséretében megtekintette az építkezési munkálatokat.

Augusztus hó 8. napján az Egyháztanács 104/1931. jkvi sz. a. hozott határozatával a tölgyfapadozati munkát Neuschloss-Lichtig Repülőgépgyár és Faipari Rt. budapesti cégnek ítélte oda 51.576 P vállalati összeg ellenében; majd ugyanezen ülésében az Egyháztanács 106/1931. jkvi sz. a. hozott határozatával a szobafestő munkákat kiadta Kovács József és Lajos helybeli szobafestő mestereknek 8272 P vállalati összeg ellenében.

Még korábban elhatározta az Egyháztanács a díszterem erkélytartó két drb oszlopának piszkei vörös márványból való készíttetését. Ezzel a munkával Weisinger György budapesti kőfaragó mestert bízta meg az Egyháztanács 3125 P összegű árajánlatának elfogadása mellett. E most említett három rendbeli vállalati munka 62.973 P összeget képvisel. Ezen összeget hozzáadván a már korábban kiadott és a mult iskolaévi Értesítőben már közölt építési munkák 1,120.463 P vállalati összegéhez, megállapítható, hogy az új gimnázium építkezésének vállalati *végösszege 1,183.436 pengő.*

Itt említem meg, hogy a tornacsarnok részére a nm. m. kir. Vallás és Közoktatásügyi Miniszter úr U. r. 112/4—283/1931. sz. a. rendeletével Lopes Gyula budapesti tornaszergyárosnál 1975 P értékű szergerendát rendelt meg gimnáziumunk részére államsegélyképen.

1931. évi szeptember hó 11. napján a gimnáziumi építő bizottság dr. Sebes Ferenc, a magyar Kegyes-Tanítórend főnökének elnökele alatt ülést tartott a város kiküldötteinek jelenlétében. Az ülésen fűji Fáy István, városunk főispánja is részt vett. A bizottság megállapította, hogy a város késelmességéből kifolyólag a gimnázium építkezését még lassított tempóban sem tudja folytatni Egyházközségünk, minek következtében a bizottság dr. Hüttl Dezső műegytemi tanár tervező építész helyettesének: a jelenlevő Huber Miklós építész és Ottó Sándor nyug. tb. műszaki főtanácsos, egyházközségi szakértő véleménye alapján elhatározta, hogy a közeledő tél beállta előtt legalább a legszükségesebb munkákat (aminők az ajtók felrakása, ablakok beüvegezése, vízvezeték és gőzfűtési berendezések üzembehelyezése) feltétlenül teljesíteni kell, hogy a téli időjárás kárt ne tegyen az épület belső vakolásában és hogy az épület, ha mérsékeltlen is, de fűthető legyen.

Mindezek még az 1931. év őszén meg is történtek, sőt a cementburkoló és a szobafestői munkákat is jó részben elvégezték, az öt drb nagy tölgyfa kaput is leszállították és az épület egész télen át mérsékeltlen fűtve volt.

1932. évi április havában a tornacsarnokban a szergerendák felszerelése is megtörtént.

Ezen munkáknál egyéb munkákat az Egyházközség teljes pénztelensége miatt nem lehetett teljesíteni.

Dr. Zsitvay Tibor m. kir. igazságügyminiszternek, városunk díszpolgárának és egyik országgyűlési képviselőjének, Egyháztanácsunk a gimnáziumi építő bizottságban 1931. november 19-én felajánlott egy helyet, hogy ilykép melegen érző szívével és megértő lelkével egészen közelről láthassa és szemlélhesse Egyházközségünknek nagy küzdelmét és vívódását az építkezéshez szükséges anyagi eszközök előteremtése körül és hogy látván Egyházközségünk rettenetes nehéz helyzetét, nagy tudásával és tekintélyével egyházközségünknek segítségére lehessen.

Egyházközségünk a fentiek szerint — egyelőre — teljesen magára maradt az építési költségek viselését illetőleg. Mivel az országosan súlyos pénzügyi helyzet következtében jelzalogilag biztosítandó nagyobb kölcsönt sem fővárosi, sem pedig helybeli pénzintézettől nem tudott felvenni, kénytelen volt a már fentebb említett egyháztanácsosok szívességi váltóaláírása alapján felvett kölcsönökön kívül — magánfelektől, katolikus vallásos és társadalmi egyesületektől kisebb-nagyobb kölcsönöket felvenni s ezekkel teljesítette ideig-óráig kötelezettségeit.

Igy felvett Egyházközségünk a helybeli Máriavárosi templomépítő bizottságtól 1931. évi május hó 16. napján 8,000 P, május 23.-án 12,000 P, majd szeptember hó 21. napján újabb 10,000 pengő kölcsönt. (Lásd 95 és 166—1931. jkvi. sz. egyháztanácsi határozatokat).

1931. évi november hó 30. napján 10,000 P váltókölcsönt a Váci Egyházmegyei Takarékpénztártól. (Lásd 179/1931. jkvi. sz. egyháztanácsi határozatot).

1931. évi november hó 10. napján a magyar Kegyes-Tanitórendtől 26,000 ar. pengőt. (Lásd 170/1931. jkvi sz. egyháztanácsi határozatot).

1932. évi január hó 18. napján a Kecskeméti Piarista Diákegyesülettől 7,000 arany pengőt. (Lásd 11/1932. jkvi sz. egyháztanácsi határozatot).

Mindezen kölcsönöket a váci Megyéspüspök úr egyházhatóságilag esetenként jóváhagyta.

1931. évi október hó 5. napján Kecskemét th. város Közönsége elrendelte az új gimnáziumi épület előtt állott u. n. Varga-fele épület lebontását is; ez a munka két hét alatt be is fejeződött. Ilykép az öreg épületek teljesen eltűntek az gimnázium épülete elől s most már teljes pompájában kibontakozott a monumentális iskolapalota. Az épület előtt keletkezett nagy teret a város planírozhatta, hogy 1932. év folyamán parkírozható legyen.

Az Egyháztanács e sorok írójának korábban tett indítványa alapján 1932. évi június hó 1. napján 28/1932. jkvi sz. a. egyhangúlag hozott határozatával előterjesztést tett Kecskemét város törv. hat. biz. közgyűlé-

séhez, hogy az új gimnázium előtti névtelen teret „Piarista tér“-nek nevezzék el.

1932. június 10-én a gimn. építőbizottság ülést tartott dr. Sebes Ferenc rendfőnök és dr. Hüttl Dezső műegyetemi tanár, a tervező építész jelenlétében, ki nyomatékosan kérte a bizottságot a befejezetlen munkák azon részének — még felveendő terhes kölcsőnpénzen is — sürgős elvégzésére, amely munkák az épület biztonságát, állékonyságát és épségét biztosítják.

Az építőbizottság tudomásul vette a tervező építész előterjesztéseit és elhatározta, hogy még az eddigieknél is nagyobb eréllyel fog kölcsön után nézni, hogy a legsürgősebb munkák lehetőleg az 1932. év őszé előtt befejezhetők legyenek.

Hogy Egyházközségünk fizetési kötelezettségeit teljesíthesse, Egyháztanácsunk az 1931. év folyamán több alkalommal hozott határozatával felhatalmazta Kovács Sándor apát-plébánost és dr. Iványosi Szabó László egyházközségi főgondnokot, hogy az egyházközség nevében az egyes vállalkozók részére dr. Hüttl Dezső műegyetemi tanártól elismert kereseti kimutatásaik alapján megfelelő összegű váltó elfogadmányokat adjanak át, hogy azokat az egyes vállalkozók pénzszerzés céljából leszámíttathassák. E váltókat oly feltételek mellett nyújtotta át Egyházközségünk az egyes vállalkozóknak, hogy azok néhányszor 3—3 hónapi határidőre meghosszabbíthatók legyenek. Ez meg is történt.

Az 1932. év tavaszától kezdődőleg azonban a vállalkozók nagy része már nem volt hajlandó a nekik átadott váltókat meghosszabbítani, hanem a váltóknak teljes összegű beváltását követelték, amit Egyházközségünk nem bírván teljesíteni, több vállalkozó pert tett Egyházközségünk ellen folyamatba, sőt nagy költségeket okozó végrehajtásokat is vezettek. Mindezen körülményekről részletes beadványokban állandóan értesítette Egyházközségünk Kecskemét th. város Közönségét, áthárítván reá mindenemű felelősséget az ilykép előállott költségekért és károkéért.

Egyházközségünknek fentebb vázolt rendkívüli súlyos anyagi helyzete nem engedte meg az épület hátralévő munkáinak folytatását és befejezését, pedig a még hiányzó lakatos, szobafestő-mázoló, tölgyfapadozati, burkoló és belső díszítési munkák befejezéséhez — az egész építési költséget figyelembe véve — aránylag már nem nagy összeg volna szükséges. Ha Egyházközségünk ezt az összeget hamarosan elő tudná teremteni, akkor a folyó év nyarán az építkezés befejezhető és az épület rendeltetésének 1932. év őszén átadható lenne. Ez annál inkább is kívánatos, mert az új épületnek téli fűtése, állandó gondozása — a régi iskolaépület egyidejű használata mellett — csak kettős kiadást jelent a fenntartó Egyházközségre nézve és ezenfelül elmarad az Egyházközség a régi gimnáziumi épület bérbeadása útján remélhető jövedelmétől is.

Ezektől eltekintve, a háromnegyed részben elkészült új épület be nem fejezése és használatba nem vétele tékozló takarékoságot jelent, mert ilyen befejezetlen állapotban csak romlik és pusztul az épület és a munkák befejezése is annál több költségbe fog kerülni, mennél később megy teljesezésbe.

Össze kell tehát fognia komolyan minden illetékes hivatalos és társadalmi tényezőnek a félben maradt építkezés mielőbbi folytatására és befejezésére, mert az építkezés befejezése, míg egyrészt városunk és katolikus társadalmunk kultur követelése, addig másrészt az építkezésnek be nem fejezése felbecsülhetetlen erkölcsi és anyagi kárt jelent, miért is az építkezés pangását önérzetünk és katolikus öntudatunk sokáig el nem nézheti.

Acélos hittel és bizakodó reménységgel várja tehát Egyházközségünk az erők összefogását és a kegyes Gondviseléstől szegény megesonkított országunk gazdasági és pénzügyi sorsának Egyházközségünk anyagi helyzetére is bizonyára jótékony hatást gyakorló jobbrafordulását és ezeréves határainak visszakerülését, hogy ennek nyomában azután megindulhasson a régi és egészséges pénzügyi vérkeringés és gazdasági fellendülés, melynek áldásthozó sugarai mellett újból megindulhatna az alkotó munka, hogy derék és szorgalmas polgáraink és munkásaink életvidáman és életkedvvel dolgozhassanak hazánk, egyházunk és városunk javára, családjaik boldogulására.

Adja a jóságos Isten, hogy mindezen óhajtasok mielőbb valóra váljanak, hogy Egyházközségünk mielőbb befejezhesse megkezdett építkezését és hogy a jövő iskolai év végén megjelenő Értesítőnkben már gimnáziumunk új épületének elkészültéről, annak felszenteléséről és rendeltetésének megtörtént átadásáról számolhassunk be!

I. Az iskola multja.

Az iskola alapítója, a nemesszívű gróf Koháry István 1712-ben határozta el, hogy Kecskeméten letelepíti a piaristákat. Az első piarista tanárok 1715-ben meg is kezdték a népiskolai tanítást az akkori elemi iskolában, 1716-ban pedig már két latin osztályban tanítottak.

Az új rendház és iskolaépület alapkövét 1720-ban rakták le. 1722-ben a mindenfelől ideseregülő vidékiek számára rövid életű aritmetikai tanfolyamot is nyitottak. Maga az iskola a rendház földszinti szobáiban helyezkedett el, míg a piarista rendtagok az emeleten laktak. 1729-ben a templom fundamentumát is elhelyezték. Hat év múlva a templom szentélye elkészült s ettől fogva már itt misézhettek is.

Az új iskola fennállásának tizedik esztendejében négy osztályosra s csakhamar 1754-ben hat osztályosra növekedett. Ekkorra az épület is kibővült a ma „piarista konviktus“-nak nevezett résszel.

Az iskolában igen tevékeny és buzgó élet folyt. Nemesak gimnáziumi, hanem elemi iskolai tanulók is látogatták, úgyhogy az összes növendékek száma gyakran 400-on felül volt. 1735—1743-ig a rend növendékeit is itt képezték a hittudományokban, sőt egészen 1848-ig a rend noviciátusa is itt volt.

1758-tól kezdve a tanításban Cörver János rendfőnök „Methodus“-át alkalmazták s a magyar nyelvet kötelezőleg tanították, az aritmetikát pedig újra bevezették.

A Ratio educationis szellemében folyt a tanítás az 1777—78. tanévtől kezdődőleg. 1806-ban az iskola nagygimnáziummá lett s a magyar nyelv a tantárgyak között rendesként szerepelt.

Az első piaristákat 1715 elején fényes diadalmenetben, hosszú kocsisorban vitték a városba. A kecskeméti polgároknak ez a lelkesedése a piaristák iránt sohasem lankadt le. Az iskola szépen fejlődhetett, úgyhogy 1825-ben a mai iskolaépületnek helyezték le az alapját s az új iskolát 1832. május 24-én meg is nyithatták. 1842-től fogva minden tantárgyat magyar nyelven tanítottak. 1849-ben az iskolát ideiglenesen kórházzá alakították át s ekkor szűnt meg Kecskeméten a noviciátus is.

Az osztrák megtorlás az 1850—51. tanévre a négy osztályra lefokozott gimnáziumba bevezette az „Entwurf“-ot; 1859-ben a négy felső osztályt is megszervezte a város katolikus egyházközsége s ezzel az intézet főgimnáziummá alakult át. Ettől az időtől kezdődőleg a rend kisebb papnevelő intézete itt működik. 1860-ban új tantermeket építenek. 1888-ban a tornaterem, 1894-ben a Horváth Cyrill-utcai szárnyrész készül el. 1862/63-ban volt az első érettségi vizsgálat s megalakult az önképzőkör. A világháború alatt, valamint az utána következő forradalmak alkalmával és a megszállás idején az intézet épülete kórház volt. 1924-ig az iskola főgimnázium volt, 1924-től pedig az új tanügyi rendszer szerint gimnázium.

Az intézet eddigi igazgatói.

Praefecti Scholarum:

1715.	Kovátsovits Pál
1715--24.	Zabojnik Péter
1724--26.	Kovátsovits Pál
1726--28.	Tagányi Béla
1728--30.	Demka Sándor
1730.	Halápy Konstantin
1730--33.	Demka Sándor
1733--34.	Zhoretizky Tóbiás
1734--35.	Oszlányi Ferdinánd
1735--36.	Demka Sándor
1736--39.	Tagányi Béla
1739--41.	Demka Sándor
1741--42.	Nozdrovitzky Szevér
1742--43.	Deményi László
1743--44.	Gyurovits Glicér
1744--45.	Demka Sándor
1745--47.	Rátay Egyed
1747--48.	Demka Sándor
1748--49.	Dorinetz Chr. János
1749--50.	Prileczky Mihály
1750--52.	Tarr András
1752--54.	Pnyacsek Julián
1754--56.	Szokolóczy Vencel
1756--57.	Horváth Benedek
1757--58.	Rákóczy Miklós
1758--59.	Hulinyi Jónás
1759--60.	Tarr András
1760--63.	Léday Lénárd
1763--64.	Kiss Adorján
1764--68.	Lality Elek
1768--69.	Diviaczky János
1769--72.	Kázmér Demeter
1772--73.	Holló Imre
1773--74.	Némethi Lajos
1774--76.	Butsi Sándor

Directores Gymnasii:

1776--89.	Koretz Orbán
1789--90.	Kruzy Márton
1790--93.	Szomy Lajos
1793--99.	Pek Ágoston
1799--802.	Visky Ágoston
1802--03.	Subányi György
1803--07.	Lippay József

Directores Gymnasii Maioris:

1807--08.	Kiss Márton
1808--10.	Hulják Péter
1810--11.	Hegy József
1811--32.	Dani Zsigmond
1832--37.	Cserbay Lipót
1837--41.	Katona Dénes dr.
1841--44.	Schembera Cal. József
1844--46.	Valentini János
1846--47.	Szigly Gábor
1847--55.	Demeter Alajos
1855--59.	Cseh Ferenc dr.

Főgimnáziumi igazgatók:

1859--63.	Suhajda Sándor dr.
1863--83.	Polák Ede dr.
1883--88.	Tóth Antal
1888--97.	Perger József
1897--914.	Tóth György dr.
1914--19.	Brach József
1919--23.	Simonides István

Gimnáziumi igazgatók:

1923--28.	Niklos János	1928--31.	Csösz László
		1931--	Orbán János dr.

II. Adatok az intézet lefolyt 1931—32. iskolaévének történetéhez.

1. **Az iskolaév lefolyása.** A tanártestület alakuló értekezletét szeptember hó 1-én tartotta. A különbözeti-, pótló- és magánvizsgálatok írásbeli része szeptember hó 3. és 4. napjain, a szóbeli 5-én folyt le, a javítóvizsgálatok szeptember 4-én voltak. A tanulók beírása szeptember 5. és 7. napjain történt. Az iskolaévet szeptember 8-án nyitottuk meg ünnepélyes Veni Sancte-val, elrendeztük az osztályokat, megismertettük a tanulókkal az intézet fegyelmi szabályait, majd ifjúságunk tisztelegve elvonult a nemzeti zászló előtt. Szeptember 9-én megkezdődtek az előadások, s a törvényes szüneteken kívül megszakítás nélkül folytak az év végéig. A befejező összefoglalásokat a VIII. osztályban május 10—14., az I., II., III., VI. és VII. osztályban pedig június 6—10. napjain tartottuk meg. A júniusi befejező összefoglalásokkal párhuzamosan folytak a vizsgálatok is a IV. és V. osztályban. Az iskolaévet a nagymélt. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 29.146/1932., illetően 29.401/1932. számú magas rendelete értelmében június 13-án zártuk be. E napon ünnepélyes Te Deum volt, majd kiosztottuk a Tanulmányi Értesítőket, a pályaművek díjait, a jutalmakat és segélyeket.

2. **Változások a tanártestületben.** Az 1931—32. iskolaévre vonatkozóan a tanártestületben az a változás történt, hogy Rendfőnök Urunk intézkedéséből *Császár László* igazgató — súlyos betegségére való tekintettel — az intézet vezetése alól felmentést kapott, s a szegedi kegyesrendi városi Dugonics András róm. kat. gimnáziumhoz nyert beosztást. Új állomáshelyét azonban el sem foglalhatta, mert augusztus 24-én meghalt. Emlékét Értesítőnk elején újítjuk fel. *Mihálikó Béla* tanár a váci rendi noviciátusba került promagiszternek. Tanári pályájának kezdetétől fogva 11 évig volt intézetünk tanára. Ez idő alatt a kartársak a derült kedélyű, finom lelkű, önzetlen társat ismerték és szerették benne. Különös lelkesedéssel és készséggel vállalkozott a többletet jelentő iskolai és társadalmi kulturmunkára. Ő volt éveken keresztül az iskolai ünnepélyek találékony rendezője, az önképzőkör fáradhatatlan vezetője, a cserkészkerület ügyvezető elnöke, az Emericana lelkésze, templomunk, ünnepélyeink gyakran hallott lelkes szónoka, a szorosabb értelemben vett nevelő-tanító munkájában pedig a donum pedagogicum birtokában a nagy és kis diákok szívéhez és eszéhez hozzáférköző jóságos tanár.

Az intézet igazgatójává *Orbán János dr.* veszprémi kegyesrendi gimnáziumi igazgató lett, *Énekes István* a magyaróvári, *Végh Árpád* hittanár pedig — a múlt évben elhunyt Krizsala Ferenc dr. helyébe — a nagykanizsai kegyesrendi reál-gimnáziumból nyert beosztást intézetünkben.

3. Hivatalos látogatások. *Hanauer István dr.* megyéspüspök urunk június 1-én magas látogatásával tüntette ki intézetünket s az érettségi vizsgálatokat meghallgatta.

Schwöder Ervin dr. h. államtitkár úr a gimnázium új épületének tornatermét tekintette meg s megjelent a testnevelési órákon is.

Acsay István dr. tankerületi kir. főigazgató úr a szeptemberi és decemberi érettségi vizsgálatainkon elnökölt, majd december 14., 15., 16. és 17. napjain hivatalos látogatását végezte intézetünkben.

Kovács Sándor kecskeméti apátplébános úr, püspöki biztos meglátogatta az I. oszt. egyik vallástani óráját, megjelent a júniusi érettségi vizsgálatokon, továbbá az évvégi vallástani vizsgálatokon elnökölt.

Stuhlmann Patrik dr. c. tankerületi kir. főigazgató úr, a gödöllői premontrei reálgimnázium igazgatója a júniusi érettségi vizsgálatainkon az elnöki teendőket látta el.

Walter János dr. piarista generális asszisztens úr és *Tomek Vince dr.* piarista rendfőnöki kormánytanácsos úr a gimnáziumba járó piarista papnövendékek tanulmányi előmenetelének megfigyelésére tett látogatást a VI., VII. és VIII. osztályban.

Jámbor György dr., a budapesti tanker. kir. főigazgatóságához beosztott áll. középiskolai igazgató úr a jún. 13-án megtartott szóbeli magánvizsgálatokon elnökölt.

Az új gimnázium tornatermének felszerelésével kapcsolatban látogatta meg intézetünket, a testnevelési órákon is, *Tárczay—Felicides Román dr.* miniszteri tanácsos úr, továbbá *Bohn Ferenc dr.* testnevelési szakfelügyelő úr. *Kócza Géza* testnevelési szakfelügyelő úr a nagym. V. K. Minisztériumtól az új tornaterem számára kiutalt tornaszerek felszerelése ügyében nyert kiküldetést intézetünkbe.

4. Valláserkölcsl nevelés. A piarista iskolák nevelési rendszere a szent Rendalapító szándéka szerint valláserkölcsl alapokon nyugszik. A piarista nevelő előtt világos az az igazság, hogy a tudomány mit sem ér, ha a lelkeket nem hatja át az a bensőséges vallási meggyőződés, amely a mulandó értékeken túlra, Istenre mutat. Így magától értetődő dolog, hogy napi iskolai munkánkat Isten nevével kezdtük és végeztük, hiszen az iskolai munka csak a vetés, amelynek növekedést egyedül az Úristen tud adni. Az őszi és tavaszi hónapokban ifjúságunk naponkint résztvett a szokásos diákmisén; a tanév folyamán négyszer járult közösen a szentgyónáshoz és a szentáldozáshoz. A fiúk jórésze megérti, hogy épen a serdülés korában mit jelent a szentségek gyakori használata s ezért sűrűn ragadta meg az alkalmat, hogy vásár- és ünnepnapokon a penitenciatartás szentségéhez s az Úr oltárához járuljon. Buzgóságuk jó példát szolgáltat a templomunkat egyre növekvő számban látogató közönségnek, amelynek sorából szintén számosan járulnak fiainkkal együtt a szentségekhez. Az

ünnepeken kívül a hónapok első pénteke is sok tanulóifjút vonz az Oltári-szentség vételére. Az ifjúság minden vasárnapon hallgatott szentbeszédet, mégpedig három csoportban. Az alsó osztályosoknak Farkas Dénes dr. és Paizs József, a felsősöknek pedig Végh Árpád beszélt. Az őszi s tavaszi hónapokban, amikor templomunk hőmérséklete azt megengedte, az exhortációt közösen a templomban tartottuk mindig a szentmise evangéliuma után. November hó 15-én ünnepelte iskolánk ifjúsága az Árpádház nagy asszonyának, magyarországi *Szent Erzsébet*-nek emlékezetét. A diákmise alatt szentbeszédben méltattuk nemzetünk büszkeségének erőnyeit s rámutattunk arra, hogy épen a mai nyomorúságunkban milyen fontos küldetése van Szent Erzsébetnek, a felebaráti szeretet királyi hősnőjének. Hogy azonban ifjúságunk figyelmét méginkább felkeltsük, a szokásos pályatételek közé egy olyant is iktaltunk, amely kimondottan Szent Erzsébet szociális küldetésével foglalkozik. November hó 22-én, Kalazanti Szent József pártfogásának ünnepén, Kovács Sándor kecskeméti apátplébános úr mondott ünnepélyes apáti misét, amelynek evangéliuma után Végh Árpád beszélt a szent Rend-alapító csodás épségben maradt szívének s nyelvének pedagógiájáról. A nagyobb ünnepeken asszisztenciás miséket tartunk, amelyeken a gimnáziumba járó rendi növendékek szoktak segédkezni. A husvétli szentgyakorlatokat március hó 10., 11. és 12. napjain tartottuk meg ugyancsak három csoportban, egyenkint négy szentbeszéddel, közös szentmise hallgatással, litániákkal, szentgyónással és áldozással. A szentgyakorlatos szentbeszédet az ifjúsági hitszónokok mondták. A rendi papnövendékek közreműködésével ezidén is megtartottuk a nagyheti szertartásokat, amelyeknek megkapó szépsége az erős hideg dacára is nagy hívőseréget vonzott templomunkba. Május 29-én szentbeszédben emlékeztünk meg Őszentsége XI. Pius pápa 75. születésnapjáról, miután februárban pápaságának 10. évfordulóján is áldoztunk emlékezetének. Június 5-én a templomban tartott exhortáció keretében ismerteltük az ifjúsággal a pápa legújabb enciklikáját, a *Caritate Christi compulsi-t*. Június 8-án van minden évben templomunkban a szentségimádás. A tanulóifjak ez alkalommal épúgy, mint a szentsír előtt félóránként kettesével felváltva szentségimádást végeztek egy-egy klerikus vezetésével.

A Bold. Szűz tiszteletére minden október és május hónapban a hét meghatározott napjain a napi diákmise alatt hangosan mondjuk a szentolvasót; naponként pedig az utolsó előadási óra előtt osztályonként közösen imádkozzuk el az Ūrangyalát.

Intézetünk ifjúságának erkölcsi magaviselete ellen komoly kifogás nem emelhető. Vallási kötelmeiknek buzgó végzése azt a reményt kelti bennünk, hogy az a munka, amelyet lelkük kiművelésére fordítunk, nem fog kárbaveszni. Az elmélyülésnek sokaknál tapasztalt hiánya, ideges korunk betegsége, amely a modern technikai haladás még egészen ki nem

próbált vívmányainak csodálatára annyira fogékony diáklelkeket, úgy magával ragadja, hogy azok önmagukkal vajmi keveset érnek rá foglalkozni, ifjúságunkat sem hagyta érintetlenül. Nagy érték e gyengeség mellett a fiúkban az a gyermeki őszinte bizalom, amellyel kételyeikben tanáraikhoz, mint atyai jóbarátaikhoz fordulnak tanácsért és segítségért. Ennek csak örülhetünk, mert a bizalom a nevelés egyik legfőbb tényezője: fektesse bár a nevelő egész ambícióját munkájába, öntse bár lelkét s egész szeretetét az ifjúság elébe, ha annak bizalmát nem tudja megnyerni, akkor minden munkája hiábavaló.

A tanév végén a világi papi pályára 2, a szerzetesi pályára 1 ifjú jelentkezett.

Az intézet kevésszámú másvallású tanulói saját lelkészeik vezetése mellett tettek eleget vallási kötelezettségeiknek. Erre vonatkozó kívánságaikat az intézet igazgatósága mindenkor méltányolta.

5. Hazafias nevelés. Ünnepségek. Iskolánk hagyományos eljárása mellett a jó honpolgárrá való nevelésben ezidén is a következő szempontok voltak: helyes tartalmú, erős nacionalizmusra való nevelés, a magyarságban rejlő szellemi és fizikai értékek tudatában a történeti hivatás és felelősség érzésének ápolása, a magyar egység gondolatának kiemelése, Széchenyi szellemében az önismeretre való nevelés s a munkás, cselekvő magyar kimintázása. Az a gondolat pedig, hogy az itt ezer esztendő óta államot alkotó magyar nemzet az új történeti helyzetbe sohasem törődhetik bele, a magyar irredenta gondolat alapja. Szomorú volna, mert a magyar hit, remény pusztulását jelentené, ha ennek a generációnak a lelkében lassankint elmosódnék az integer Magyarország képe s helyette a megcsontított rögzödnék meg. „Meg kell teremteni az irredentizmus leghatékonyabb pedagógiáját.“ (Kornis: Kultúrpolitikánk irányelvei.) E gondolattal kapcsolatos nagyszerű feladatokat intézetünk a magyar iskola egész lelkével vállalta s megoldásukra minden lehető helyes eszközt, módot és alkalmat felhasznált. Különös gondunk volt továbbá arra, hogy újabban már az iskola falai közé merészkedő szélsőséges irányzatok, a társadalmi rendet felforgató eszmék tanulóink lelkét, gondolkodását ne fertőzhessék meg.

A hazafias szellemre való nevelés szolgálatában álltak történelmünk eseményeivel, nemzetünk nagyjaival kapcsolatos ünnepélyeink és megemlékezéseink. Október 6-án az aradi vértanúk iránt róttuk le kegyeletünket. Az ezzel kapcsolatos ünnepély műsora:

1. Verdi: Gyászinduló. Előadja a gimn. fúvós zenekara. 2. Mécs L.: Turáni torzó. Szavalja Medvigy M. kr. pn., VII. o. t. 3. Beliczay: Himnusz. Előadja az énekkar. 4. Ünnepi beszéd. Mondja Hajagos László VIII. o. t. 5. Kulinyi—Vincze: Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország. Előadja a gimn. fúvós zenekara.

November 1-én kivonultunk a hősök temetőjébe és résztvettünk a Róm.

Kat. Egyházközségtől rendezett ünnepélyen. November 2-án Katona József sírjánál róttuk le kegyeletünket beszéddel és szavalattal. December 10-én felelevenítettük a limanovai hősök emlékét. Március 15-én a magyar szabadság napját a következő tartalmú ünnepélyvel ültük meg:

1. Kuruc nóták. Előadja a gimn. fúvós zenekara. 2. Sajó S.: Magyar fiúk éneke. Szavalja: Bende Ervin I. o. t. 3. Schumann: Élj őseink hazája. Előadja a gimn. énekkara. 4. Ünnepi beszéd. Mondja: Paizs József, piarista tanár. 5. Fichtner: Diadalének. Előadja a gimn. énekkara. 6. Harsányi K.: Légy büszke, ifjúság. Szavalja: Hoffman G. VIII. o. t. 7. Kulinyi—Vince: Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország . . . . Előadja a gimn. fúvós zenekara.

Május 29-én a hősök napjával kapcsolatban megemlékeztünk Gyóni Gézárról. Ez alkalommal Énekes István tanár szólt az ifjúsághoz, Medvigy Mihály VII. o. t., kr. pn. pedig Gyóni-verseket szavalt. Résztvettünk továbbá azon az ünnepélyen, amelyet a város közönsége a revízió gondolatának ébrentartására rendezett.

Megünnepeltük a Kormányzó Úr Ö föméltóságának névnapját. Washington György születésének 200. évfordulóján Paizs József tanár szólt ifjúságunkhoz a szabadsághösről. Felelevenítettük a finnugor-testvériség gondolatát, szóltunk tanulóinkhoz a hazai termelés pártolásának fontosságáról, a takarékoság jelentőségéről és a magyar könyv megbecsüléséről s az előirt formában megtartottuk az Anyák-napját is.

Az ifjúságunkal nevelő-tanító piarista rend iránt való tiszteletre és kegyeletre való nevelést céloztuk azzal is, hogy a magyar Kegyes-Tanítórend Főnökének névnapját megültük, az elhunyt piarista tanárokért tanulóink szentmisét hallgattak. Calazanti Szent Józsefnek, a Kegyes-Tanítórend alapítójának emlékére pedig november 22-én ünnepélyt rendeztünk a következő műsorral:

1. Schubert: a) Am Meer. b) Moment Musical. Előadja az intézet szimfónikus zenekara. 2. Bán A.: Szent Erzsébet betege. Szavalja Bende János I. o. t. 3. Hymnus Calasantium. Előadja az intézet énekkara. 4. Ünnepi beszéd. Mondja H. Nagy László dr. öregdiák, ügyvéd. 5. Kontor E: Szűz Máriás zászló. Előadja az intézet énekkara. 6. Sík S.: A fészekről. Szavalja Farkas Lajos kr. pn, VIII. o. t. 7. Miskolczy: Tulipán induló. Előadja az intézet zenekara. Fél 9 órakor a piarista templomban Kovács Sándor apátplébános ünnepies szentmisét mondott. Evangélium után szentbeszédet mondott Végh Árpád piarista tanár.

Ünnepségeink sorát a május 28-án az intézet árnyas udvarán megtartott hagyományosan nagy érdeklődést keltő záróünnepély rekesztette be. Ennek az ünnepélynek keretében történt a pályadolgozatok eredményének kihirdetése, s az intézetből távozó tanulók búcsúvétele. A műsor:

1. Michaelis: Kovács az erdőben. Előadja a szimfónikus zenekar. 2. Irredenta versek. Szavalja Schmiedt József I. o. t. 3. Zúgón I.: Nekem se fizet senki . . . (Tréfa). Előad-ják: Kerner Zoltán, Szabó István és Zimay László VII. o. tanulók. 4. Demény: Népdalok. Előadja az énekkar. 5. Mécs L.: Borkóstoló. Szavalja vitéz Nyitray Pál VIII. o. t. 6. Az

Önképzőkör ezévi működéséről beszámol Gerencsér István kegyesrendi papnövendék, a kör elnöke. 7. A folyó iskolaévi pályaművek eredményének kihirdetése. 8. Erkel—Borsay: Egyveleg a Bánk-bán c. operából. Előadja a fúvós zenekar.

6. Fegyelmi állapot. Amidőn megállapíthatjuk, hogy általában jórahajló, megfelelő lelkiberendezettségű ifjúságunk külső és belső fegyelmezettsége megnyugtató, nem hallgathatjuk el a mai diákságot általánosságban is jellemző tüneteket. A mai élet diáksága egy új generáció kialakulási folyamatában az átmenetet mutatja. E kialakulási folyamattal együttjáró állandó mozgás, bizonyos nyugtalanság észlelhető. Az ifjúságban a kelleténél több az individualizmus, a kritikus szellem s kevesebb a nyugodt magábatérés, az önfegyelem, a fékező energia, az ellenállás és lemondás ereje. Egyelőre még nem látjuk a fejlődő sportszeretetből s a sport műveléséből jogosan várt nagyobb önfegyelmezetség, akaraterő kisarjadzását. Különös, hogy azok, akik 1—2 órán át játékban, pl. futballban, a legnagyobb energiát fejtik ki s e téren sok testi fájdalmat, fáradságot elbirnak, más viszonylatban alig tudnak nehézségeket elviselni, s a fegyelmet csak nehezen tűrik. Úgy látszik, a mai ifjúság egy része csak abban tud erőt kifejteni, ami kedvére van, ami tetszését és szórakozását szolgálja. Ez a sok hatóerőtől mozgatott ifjúság az iskola részéről irányításra, sok odaadó és tervszerű fegyelmező, fékező munkára szorul, hogy a helyes irányt megtalálja.

Az iskolai fegyelem fontosságának tudatában már alakuló értekezletünkön megállapítottuk az egyöntetű eljárást, s a többi értekezleteken is megbeszélés tárgyai voltak a minél nagyobb fegyelemre irányuló intézkedések. Az iskolai törvények éveleji felolvasása és megmagyarázása, s a továbbiakban fegyelmi eljárásunk minden mozzanata annak a gondolatnak éreztetésével történt, hogy mindez nem gúzsbakötés, nem az ifjúság életkedvének, természetes vidámságának elnémitása, nem a dresszúra lelketlen eljárása, hanem az iskolán belül és kívül való magatartásának jó akaratú szabályozása. A fegyelmezésben a lélekkel való eljárás nem jelenthet valami erélytelen szentimentalizmust, sztereotip elnézést s ezzel együtt dekadenciát a fegyelemben. A szép szóval, a személyes befolyással hatni akaró fegyelmezés általában megfelelő lelki berendezettségű tanulóinknál megértésre talált. Az erkölcsileg tompultabb, az iskolai rendbe beleilleszkedni nem tudó tanulóknak végre érezniök kellett az iskola keménységét is. A merev magaviseleti jegyek ezt nem tükröztetik ugyan vissza, mert hiszen az év végén egy tanulóknak sem kellett még csak szabályszerű viseletet sem adni. Ám az első félévben akadtak olyan fegyelmi vétségek, amelyeket igazgatói megrovással kellett sújtani. Ezek a nagyobbfokú durvaságok, szilajságok, az utcáról elkapott trágár szavak reprodukálása, az őszinteség nagyobbfokú hiánya legtöbbször esetben elszigetelt, erkölcsi romlottságra egyáltalában nem mutató, inkább a gyerekes meggondolatlanság jelenségei voltak, úgyhogy a megfelelő büntetés s a szülőkkel való együttműködés után el is tűntek s a

javulás állandónak mutatkozott. A szinte terheltségig fegyelmetlen, a javulásra semmi készséget sem mutató, tanulótársaik erkölcsi érzékenységét veszélyeztető tanulók intézetünket még év közben elhagyták.

7. A szülői ház és iskolánk. Szülői konferenciák. A nevelés munkája a szülői ház és az iskola közt oszlik meg. Nem lehet tehát e kettő élénk és bensőséges összeköttetése és összhangja nélkül egységes irányítás. Remélhető, hogy ezt tanulóink szülei és gondozói lassankint valamennyien megértik. Kültelkiek, sőt helybeliek közül is többen meglegedtek azzal, hogy gyermekeiket, gondozottjaikat az év elején beadták az iskolába, s ezen kívül minden kapcsolat nélkül távolálltak az iskolától és ezzel együtt gyermekeik, gondozottjaik iskolai ügyeitől. Előfordultak esetek, hogy tanulóink legfontosabb ügyeivel kapcsolatban sem lehetett a kapcsolatot és érdeklődést megteremteni. E mellett örvendetes jelenség, hogy a szülők többsége mindjobban keresi az összeköttetést az iskolával, fiaikkal szinte együtt élnek az iskola életét, résztvesznek a diákmisszióinkon, ünnepeinkon, s általában intézetünk minden mozzanata iránt érdeklődnek, az igazgatói és tanári fogadóórákat, még a távollakó kültelkiek is, szorgalmasan látogatják. Ennek jó hatásait mindkét részről tapasztalhattuk. Nem ismerhetik ugyanis a szülők az iskolát a diák szubjektív, legtöbbször önigazoláson alapuló beszámolásából, viszont az iskola sem a házi nevelésre többször kevésbé kedvező mentegetőzésekből a szülők eljárását. Minden szempontra kiterjedő felvilágosításaink és tanácsaink, a szülőknek a házi nevelés alapján való őszinte megnyilatkozásai révén sok bajt el lehetett kerülni, vagy megszüntetni. Nem is szolgálhatja a célt a szülői ház részéről a fiúnak irreálisan kedvező színben való feltüntetése; ez nem lehet a gyökeres megoldás módja, s a tanár munkáját megnehezíti. Tartalmatlanoknak bizonyultak közvetlenül a konferenciák előtt való érdeklődések is. Ilyenkor ugyanis az érdeklődés tárgya rendszeresen a várható eredmény.

Intézetünk tanulói közül aránylag kevesen vannak olyan vidékiek, akik nem a szülői házban vannak. Ezek egy része a kecskeméti Faragó Béla Orsz. Árvaházra esik. A mellett, hogy a jónevű Árvaház nevelésének lényege, pedagógiai elvek szerint való eljárása diákjaink otthoni irányításáról teljesen megnyugtathat bennünket, az elöljáróságaikkal való összeköttetésünk az egyéni esetekben való együttműködés szempontjából szoros volt. Vidéki tanulóink másik része egyes családoknál helyezkedett el. A szállásadás és szállásvétel ügyébe való beleszólásunk, a gyakorolt felügyelet is azt célozta, hogy az összekötő szálak az iskolával ebben a viszonylatban is meglegyenek. Amikor a szállásadók a diákokat gondozásra átvették, vállalkozniuk kellett az iskolával való együttműködésre is.

A szülői házzal való kapcsolat szorosabbá tételét célozta az is, hogy tanulóink szüleit, gondozóit időnkint közös megbeszélésre hívtuk össze. Szülői értekezlet ebben az évben kétszer volt. Ezekben az igazgató tájé-

koztatta a szülőket a középiskolákról, ismertette a mai iskola problémáit, szempontjait, majd ráirányította a figyelmet a különböző korú és egyéniségű tanulók lélektanára, az iskolai fegyelmi és tanulmányi rendre, s ezzel párhuzamosan a családi nevelésben a tervszerű eljárásra, továbbá arra a gondolatra, hogy a szülőknek is pedagógusoknak, gyermekeik jó pedagógusainak kell lenniök.

8. Tanulmányi állapot. Gimnáziumunkban az oktatás az 1924. évi középiskolai reformból kifolyóan mind a nyolc osztályban az új tanterv szerint és a módszeres értekezleteken megállapított elvek szerint történt. Ebben az évben az V. osztályban a görög nyelv mellett a fakultatív francia nyelv tanítása is megvolt. A tanulók tehát szabadon választhattak a görög és francia nyelv tanulása között. A megoszlás helyes arányban és helyes szempontok szerint történt. A bevezetett fakultatív francia nyelv a jövő iskolaévben fokozatosan az V. és VI. osztályban szerepel.

A tanulmányi eredményt a tanulók érdemsorozata, továbbá a statisztikai adatok feltüntetik. E merev jegyek és számok nem beszélnek azonban arról, hogy tanulmányi állapot szempontjából is érezzük az átmenetet. Az átalakulási folyamat a mai étellel kapcsolatos nagyobb differenciáltságú, új célkitűzésekkel, új szempontokkal meggyarapodott iskolát újabb és újabb feladatok elé állítja. Az iskolai munkával kapcsolatban mindig sok kérdés vetődött fel, de az új problémák megoldása fokozottabb mértékben szorgalmazta az anyagot a tanárnak az elmélkedésre és a közös megbeszélésekre. Miközben keressük a leginkább célravezető eljárásokat, módokat, elég nehézségre találunk. Érezzük, hogy a mai ifjúságban nagy gonddal kell fokozni a tudományszeretetet, a pontos köteleességteljesítésre való készséget, s éleszteni a munkával s ennek eredményeivel járó gyönyörűséget. Fokozottabb mértékben kell örködni, hogy ifjúságunk tudattartalmában ne a köteleességteljesítést hátráltató élmények uralkodjanak. Féltünk kell az egyensúly elbillenését a szellem művelésétől a túlhajtott, könnyen öncélúvá válható testkultusz felé. Sok esetben bebizonyosodott, hogy a tanulók rossz vagy jó előmenetele azon fordul meg, hogy a családi nevelés mennyire rendezkedik be pedagógiai elvek szerint. Szükséges, hogy a szülők, gondozók a mai nehéz életviszonyok mellett s a kenyérkeresés súlyos gondjai között is találják meg a módot arra, hogy gyermekeiktől számonkérjük az iskolán kívül eltöltött idő felhasználását és a helyes napirend megtartásával rászorítják őket a pontos köteleességteljesítésre.

Az erkölcsi és fegyelmi szemponton kívül a tanulmányi előmenettel is szoros kapcsolatban van a *vasúton való bejárás* kérdése. Az iskolázatásnak ez a módja a háborús időkből származik s a mai nehéz anyagi viszonyok között is megvan. A szülőknek anyagi könnyebbség ez, de az iskolának nagy teherterhelés. A bejáró tanulók azt az energiamennyiséget, melyet a tanítási órákra kellene tartogatniok, a koránkeléssel, utazással

már elhasználták. Fáradtan és sokszor késve érnek az iskolába, innen még fáradtabban verődnek haza, s így a másnapra való készülés fizikai és pszichikai feltételei hiányoznak. Azok a hátrányok, amelyek a bejáró tanulók egészségi, erkölcsi és tanulmányi állapotában észlelhetők, aránytalanul nagyobbak a szülők anyagi előnyeinel. Jól teszik tehát a szülők, ha gyermekeiket a bejárástól megkímélik. Intézetünk egyébként a bejárást a jövő iskolaévben is csak a feltételeknek megfelelő esetekben engedheti meg.

A szorosabb értelemben vett iskolai oktatáson kívül felhasználtuk az alkalmakat tanulóink szemléletköreinek bővítése és ismeretanyagának mélyítésére s felhívtuk figyelmüket az iskolán kívül folyó kulturális jelenségekre is. Az állatvédelem gondolatát az egyes órák tanítási anyagával kapcsolatban, gyakorlati témák kidolgoztatásával tartottuk ébren, a kirándulásokon pedig a természet szépségei felé irányítottuk a figyelmet. Azokat a tanulókat, akik bizonyos irányban érdeklődést és tehetséget mutattak, a tanítási órákon kívül is készséggel irányítottuk.

9. Tanulmányi kirándulások. A tananyaggal kapcsolatosan a III. osztály növendékei több alkalommal egy-két órás kiránduláson vettek részt, hogy gyakorolják a földrajzi alapfogalmakat és a szabadban való tájékozódást. A IV. osztály növendékei megtekintették az újonnan rendezett és országos viszonylatban is számottevő, sőt bizonyos dolgokban egyedülálló városi múzeumot, ahol nemcsak a város, de az Alföld multjába és jelenjébe nyertek értékes bepillantást. Megtekintették továbbá a gyufa-, gép-, rézgálic-, lúgkő-, dr. Bende-féle ecet- és a Kovács—Jávorka-féle szikvízgyárat, az V—VI. osztály tanulói pedig az Első Kecskeméti Konzervgyárat, mint a törpefa gyümölcsösét.

Az egyes osztályok több ízben felkeresték a Katona József sétateret, a Műkertet és a kisnyíri erdőt, ahol növény- és állatléttani megfigyeléseket végeztek és gyakorolták a növényhatározást.

Május 21-én az egész intézet — az igazgató, a tanárkar és a szülők kíséretében — Fehértóra rándult ki. A kirándulással kapcsolatban Nagy Miklós tanár a Madarak és Fák Napját méltatta. Beszédében rámutatott arra a nagyszabású munkára, amelyet a növényzet végzett a futóhomokon s lehetővé tette, hogy most körülöttünk, az egykori homoktenger helyén, madárdaltól hangos erdők és gyümölcsösök díszlenek. Beszélt a fák egészségi és gazdasági jelentőségéről, amelynek Kecskemét már annyit köszönhet, de amelyre Kecskeméten még annyi szükség van... Majd áttért a madarak védelmére. Érdekes adatokkal szemléltette azt az óriási munkát, amellyel a madarak a rovarok pusztításában segítségünkre vannak s amelyek fejében nem kérnek mást, csak ne bántsuk őket s ha nagyon rászorulnak, egy kicsit védjük őket.

Miskolc és vidékére tervezett nagyobb kirándulás a tanulók anyagi eszközeinek hiányában nem valósulhatott meg.

A kirándulások alkalmával az illetékes tényezők mindenkor a legnagyobb szíveséggel voltak segítségünkre, sőt szakszerű magyarázatukkal nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a kirándulások a tanulók gyakorlati tudását bővítsék és elmélyítsék.

Az intézet igazgatósága ezúton is hálás köszönetét fejezi ki szíves támogatásukért.

10. Egészségi állapot. Testnevelés. A tanártestület tagjai közül Vincze László dec. 19-től kezdődően súlyos betegségen esett át. Munkakörét a tanártestület tagjai szakszerű helyettesítéssel töltötték be. Kováts Andor testnevelési r. tanár szanatóriumi kezelés végett ápr. 1-től kezdődően három hónapi betegszabadságot kapott. Óráit redukált számban Dezső Lajos intézeti nyug. testnevelési r. tanár látta el. Ezenkívül az influenzajárvány idején csak Pozsgay Rezső dr.-t kellett betegsége miatt egy hélig helyettesíteni. A tanulók egészségi állapota általában kielégítő volt. A téli influenzajárvány idején az egyes osztályokon hullámzásszerűen voltak ugyan nagyobb-számú, egy-pár napos megbetegedések, de a járványszünetet iskolánk szerencsésen kikerülte. A kecskeméti Faragó Béla Országos Árvaház növénydekéinek az intézetben előfordult tífusz-esetek miatt egy ideig tartózkodniuk kellett az iskolai előadások látogatásától.

A rosszul táplált, vézna testalkatú tanulók életviszonyai iránt érdeklődtünk s tőlünk telhetően igyekeztünk rajtuk segíteni. Több tanulót utasítottunk megvizsgálás végett iskolaorvosunkhoz, Szarvas András dr.-hoz. Az egyes órák keretében ismertettük ifjúságunkkal az egészséges táplálkozás, ruházódás és lakás szabályait s ellenőrzéssel, szoktatással iparkodtunk a tisztaság iránt való érzéküket fejleszteni. A VII. és VIII. oszt. tanulói az egészségügyi órákon Szarvas András dr. kórházi főorvostól nyertek rendszeres oktatást az egészség ápolásáról.

Ifjúságunk az egyes órák után a szüneteket a tágas udvarban töltötte s ez alatt az osztálytermeket gondosan szellőztették.

A tanulók testnevelésére felhasználtuk a rendelkezésünkre álló eszközöket és módokat. A harmadik testnevelési órát és a játékdélutánokat minden osztályban megtartottuk addig, míg testnevelési tanárunkat betegsége miatt nem kellett helyettesíteni. A testnevelési órák télen a tágas, jól felszerelt tornateremben, alkalmas időben pedig az intézet udvarán voltak. Sajnos, az ambiciózus szaktanár betegsége miatt ifjúságunk testnevelése, sportkiképzése nem mehetett azzal a lendülettel, amelyet a mai kor igényei megkívánnak.

11. A pályadolgozatok jutalmazása. Egyéb jutalmak és segélyek. A pályadolgozatok eredményéről az intézetnek máj. hó 28-án megtartott záróünnepélyén felolvasott következő jegyzőkönyv számol be:

Jegyzőkönyv

a kecskeméti kegyesrendi róm. kat. gimnáziumban kitűzött pályázatok elbírálása végett folyó évi május hó 25-én megtartott gyűlésről.

A tétéleket megállapító bizottság az 1931. évi nov. hó 14-én tartott gyűlésén 14 tételre tűzött ki pályadíjat.

A határidőre 27 pályamunka érkezett be. Bírálói: Kovács Sándor apátplébános, Bardócz Árpád kir. ügy. elnök, Csorba János gyógyszerész, Dömötör Lajos h. polgármester, Dömötör László dr. kir. közjegyző, Füredi Lajos dr. városi tanácsnok, ifj. Gasparics Lajos reáliskolai igazga'ó, Harkay Béla városi főjegyző, Harkay József törv. tanácselnök, Hegedűs Ferenc dr. ügyvéd, Malttyók Sándor ny. őrnagy, földbirtokos, H. Nagy László dr. kir. közjegyző, Nyúl-Tóth Pál dr. városi tanácsnok, Ottó Sándor ny. műszaki főtanácsos, Szabó Iván dr. kormányfőtanácsos, bankigazgató, Iványosi Szabó László dr. kormányfőtanácsos, főgondnok, Szabó László ny. törv. tanácselnök, Tassy József dr. tiszti főorvos, Winkler István takarékpénztári főkönyvelő, Zimay Károly polgármester és a gimnázium tanári testületének tagjai.

1. Kecskemét város közönségétől alapított „Széchenyi-díj“-ra, melyre csakis kecskeméti születésű ifjak pályázhatnak, a bizottság a következő történelmi tételt tűzte ki: *Mit köszönhet a magyar nemesség; jobbagyság és polgárság Széchenyinek?* Egy pályamű érkezett be, jeligéje: *Suum cuique.* A szerző a hármas témát együtt tárgyalja és Széchenyi eszméinek fejtegetése közben rámutat azokra a hatásokra, amelyeket azok a nemességre, polgárságra és jobbagyságra gyakoroltak. Legjobban sikerült ez neki a nemesség és polgárság problémájának tárgyalásánál. A jobbagyságra való hatást még kimerítőbben tárgyalhatta volna, mert hiszen ez lett később a nemzet zöme és gerince. Ettől az egy fogyatékoságtól eltekintve a szerző igen szép munkát adott, mindvégig szeretettel, lelkesedéssel foglalkozik a kérdéssel világos stílusban és szép kiállításban. Nagy érdeme, hogy elolvasta Széchenyi több művét és néhány jelentékenyebb feldolgozást. A szép és szorgalmas munka jutalma 30 P. Szerzője: *Kauker Endre VIII. o. t., kr. pn.* A szerző nem kecskeméti születésű s így nem a város díját kapja meg.

2. A „Casino-díj“-ra kitűzött irodalmi tétel: *Rajzok a közelmult, vagy a mai Kecskemét életéből.* Erre 3 pályamű érkezett be. A „Gutta cavat lapidem“ jeligés érdekes anekdotát szélesít elbeszéléssé. A bevezető rész fölösleges. Folyamatos, az érdeklődést ébrentartó előadása van. Nem jellemzően kecskeméti téma. Mint ügyesebb kísérlet dicséretet érdemel. Szerzője: *Simon Gyula VIII. o. t.*

A másik két dolgozat nem jöhet figyelembe.

3. A „Zsiga-díj“-ra kitűzött vallástani tétel: *Hogyan cáfolom meg azt*

a ráfogást, hogy az evangélium sötét világnézetre nevel? Egy pályamunka érkezett be. Jelígeje: „Örüljete az Úrban.“ A dolgozat egy kissé lassan indul meg s első részében némileg túlszéles alapon tárgyalja az evangélium világnézetét, amely egyáltalában nem elriasztó, sőt ellenkezőleg magához édesget. De a nehezebben történő indítás után lendületbe jön a szerző tolla s kiváló ügyességgel veszi bonckés alá az ellentábor véleményét. Legsikerültebb azonban a harmadik rész, amely olyan szép és fölemelő, hogy a nonum prematur elvének tiszteletben tartásával idővel megérdemelné a nyomdafestéket is. Az egész munka az Új szövetség lelkiismeretes tanulmányozásáról tanúskodik. Jutalma: 30 P. Szerzője: *Kerner Imre VIII. o. t., kr. pn.*

4. A „*Horváth Döme díj*“-ra: *Tömörkény István (Irói arckép)* című tételt tűzte ki a bizottság. Beérkezett egy dolgozat „Sziklás partok, bazsarózsák“ jelígevel. Az író alaposan ismerő, a segédiródmunkát jól használó szerző dolgozata. Megállapításai helytállóak; bizonyos önállóság, kiérettség látszik az elemző fejezetekben. Stílusa modernkedő, itt-ott erősen mesterkelt. Jutalma: 20 P. Szerzője: *Pink András VIII. o. t., kr. pn.*

5. A „*Pózna-díj*“-ra kitűzött történelmi tétel címe: *Mohács és Trianon.* Két pályázat érkezett be. A „Nemzeti nagy létünk nagy temetői“ jelígevel ellátott dolgozat szerzője ügyesen von párhuzamot a magyar történet két fontos eseménye, a török-hódoltságot bevezető Mohács és a világháborút befejező Trianon között. A tárgyra vonatkozó fontosabb irodalmat részletesen és pontosan áttanulmányozta. Jutalma: 30 P. Szerzője: *Tafferner Antal VIII. o. t., kr. pn.*

A „Hiszek egy hazában“ jelígés az előbbihez hasonló forrásanyagot dolgozta fel, sok helyen azonban fölösleges kitéréseket tesz. Külön említést érdemel szép térkép-illusztrációja, mellyel a nemzetiségek letelepedését szemlélteti. Jutalma: 20 P. Szerzője: *Gulyás István VII. o. t., kr. pn.*

6. A *róm. kat. Egyházközség díjára* kitűzött szociális tétel címe: *Szent Erzsébet szociális küldetése korunkban.* A kitűzött tételre egy pályamunka érkezett be. Jelígeje: „Ha minden elmarad, Isten el nem marad.“ Szerzője kimerítően tárgyalja a kitűzött kérdést. Frappáns bevezetésében párhuzamba állítja egymással a XIII. és XX. századot, Szent Erzsébet századát és korunkat. Világosan megjelöli a munka vezető gondolatait, amelyeket a tárgyalás során követni akar. Meglátásai világosak, megoldásai is ügyesek, bár néhol korunk szociális bajainak megítélésénél kifejezéseiben túllő a célon. Forrásainak lelkiismeretesen utána járt s azokat nagy önállósággal használja. A munka olvasása élvezetes és tanulságos. Jutalma: 20 P. Szerzője: *Gerencsér István VIII. o. t., kr. pn.*

7. Az *esztétikai tétel* címe: *Kazinczy esztétikai elvei.* Beérkezett két pályamunka. A „Nyelvében él a nemzet“ jelígés pályamunka helyesírási hibái, frázisai és értelmetlenségei miatt nem vehető számba. A másik:

„Szükség, hogy a később kor ismerje gondolkozásomat“ jeligéjű dolgozat nagy szorgalommal készült. Kazinczy eszt. elveinek vizsgálatában tanulmányozta levelezését, fordítási elveit, költeményeit. Ismeri a vonatkozó irodalmat. Szerkezetileg is sikerült egésznek mondható, de stílusa kifogásolható. Jutalma: 20 P. Szerzője: *Takács Károly VII. o. t., kr. pn.*

8. A *költői tétel* címe: *Búcsú az öreg gimnáziumtól*. Két költemény érkezett be. A „Lesboum . . . tendere barbiton“ jeligével benyújtott költemény szabad vers — kár érte; az óda zártabb versrendet kíván. A rapszódia jobban megtürné ezt a formát, de viszont a téma nem rapszódiaira való, a hang különben is halk hozzá. Itt-ott költői. Dicséretben részesül. Szerzője: *Ort János VIII. o. t.*

A „Sic itur ad astra“ jeligés költemény szép gondolatokat ad, de sem belső, sem külső formája nem üti meg a mértéket s így nem jutalmazható.

9. A *műfordítás anyaga*: Magyarra fordítandó a görög anthológiából szemelvényesen vett és kijelölt 39 epigramma. A műfordítás megkívánt versmértéke — a görög szövegnek megfelelően — hexameter, vagy distichon. Három fordítás érkezett be.

A „Hellas“ jeligéjű fordítás az epigramma lényeges kellékét, a velős rövidséget jól tolmácsolja. Kifejezései költöiek, de hűség és magyarosság szempontjából is megütik a mértéket. A klasszikus verselésben szép gyakorlata van és csak ritkán hibázza el a hexameter vagy distichon méreteit. Általában sikerült munka. Jutalma: 20 P. Szerzője: *Medvigy Mihály VII. o. t., kr. pn.*

A második fordítás jeligéje: „Mosolyog a görög ég.“ A szöveget megértette és ezt elég hűen és mégis magyarosan adja vissza. Kifejezései prózaiasak s általában költői vonás híján vannak, de a csattanós rövidséget sikerül néha eltalálnia. Verselése, egy-két hibás verslábát leszámítva, gördülékeny. Jutalma: 10 P. Szerzője: *Somogyi Zoltán VII. o. t., kr. pn.*

A „Nil mortalibus ardui est“ jeligés fordítás nagyon szabad, ami sokszor a hűség és a helyes értelem rovására megy. Nyelve nélkülözi a költőséget, kifejezéseiben nem eléggé választékos; de a velős tömörség sem tulajdonsága a fordítónak. Verselése döcögős s a hexameter, illetőleg distichon időmértékét többször hibásan adják vissza a verslábak. Jutalmat nem érdemel.

10. A *természetrajzi tétel* címe: *Az Alföld fásítása*. Egy dolgozat érkezett be. Jeligéje: „Stat crux, dum volvitur orbis.“ Mennyiségileg nem, de tartalmilag elég számottevő munka. A forrásmunkákból ügyesen, de talán röviden vette ki a lényegét s rövid, értelmes összefoglalásban tárja elénk. Jutalma: 20 P. Szerzője: *Nagy Alajos VIII. o. t., kr. pn.*

11 *Fizikai tételül az Interferenciát* tűzte ki a bizottság. Beérkezett két pályamunka. Az első pályamunka jeligéje: „Ad maiora natus sum.“ A 87 lap terjedelmű dolgozat a külső kiállításban érdekeset tud adni. A pályá-

munkában levő 29 ábra is eléggé világos, csupán a szövegírásra fordíthatott volna szerzője valamivel nagyobb gondot. Csak magyar forrásmunkákra támaszkodik. Tárgyalása világos, stílusa jól folyó, a számításokat nem csak leírja, hanem látszik, hogy maga is utána számította. Ez — középiskolai tanuló dolgozatáról lévén szó — eléggé fontos dolog. Az anyag a bevezető rész után két részre tagozódik. Jutalma: 35 P. Szerzője: *vitéz Nyitray Pál VIII. o. t.*

A második pályamunka jeligéje: „Hullám“. Gondos készülés eredménye. Kiállítása, bár egyszerűbb, de gondosabb. A forrásmunkák között 5 német munkát is felsorol. Az összegyűjtött anyagon valahogy nem tud eléggé uralkodni. Bevezető fejezete, melyben a hullámok összetételét tárgyalja, gyöngé. Itt csupán ábrákban szemléltet, de az ábrák csak magyarázó képecskék s nem tényleges szerkesztés eredményei. Egyik-másik kifejezése kevésbé szabatos. Általában nem tud eléggé elszakadni forrásaitól. Ha nem is sikerült megoldania a feladatát oly sikerrel, mint az előző dolgozat szerzőjének, mégis érdeme, hogy tárgyával komolyan foglalkozott s elég gondos munkát végzett. Jutalma: 25 P. Szerzője: *Kerner Imre VIII. o. t., kr. pn.*

12. A *matematikai tétel* címe: *Játék, sport és matematika*. Nem érkezett be pályamunka.

13. Az I—V. osztályú tanulók számára „*Egy kecskeméti vásár leírása*“ című pályatételt tűzte ki a bizottság. Erre három dolgozat érkezett be. A „*Megy a juhász számaron*“ jeligés komoly munka. Leírása hű és eléggé kimerítő, előadása természetes és kifejező. Jutalma: 10 P. Szerzője: *Rusz Tibor III. o. t.*

A másik két pályamunka nem törekszik teljességre, de előadásukban több az elevenség, mint az előbbiben, sőt az „*Isten nevében*“ jeligés felfogásában bizonyos eredetiséget mutat. Hibája, hogy a rövid hangokat sokszor vesszővel írja. Jutalma: 5 P. Szerzője: *Heinrich Pál IV. o. t.*

A „*Hírös város az Alföldön Kecskemét*“ jeligével ellátott dolgozatnak szerkezetbeli hibái vannak, mindazáltal 5 P jutalomban részesül. Szerzője: *Faludi László V. o. t.*

14. *Rajztétel*: Plakátterv pályázat Kecskemét város propagálására. Nem érkezett be pályamunka.

Második tétel: *Díszkaput kell tervezni* az 1933. évi Jamboree kecskeméti altáborának bejárójához. El kell készíteni a méreetszerinti vetületi rajzot távlati képpel, vagy pedig a kapunak kicsinyített modelljét.

Öt pályamunka érkezett be, két modell és három rajz.

A „*Botond*“ jeligés modell nem elég ünnepélyes, nem díszkapu. Az összehajló kapufélfá elgondolása ötletes, az ékeléssel hangsúlyozza a fölirati tábla tartását. A fölirati tábla, címer megoldása jó. A gerendavégződés faragása és színezése monoton. Jutalma: dicséret. Szerzője: *Tóth Béla V. o. t.*

A „Sors bona nihil aliud“ jeligés pályázat rajz. A bejáró középső része sírhalmot szimbolizál, melyben Nagy-Magyarország van eltemetve. A fejfát egy oszlopon nyugvó házacska helyettesíti benne a címerrel, mely színes üvegekből van kirakva s hátul villany világítja. A sírhalmom látható Magyarország és „Föltámadunk“ fölírás. Szép gondolatot fejez ki. Kár, hogy irredenta vonatkozása miatt nem használható. Ettől eltekintve a bejáró két oldala teljesen megoldatlan. Szép gondolata miatt a dícséretet megérdemli. Szerzője: *Gerber Ferenc VIII. o. t.*

A második rajz jeligéje: „Akácvirág.“ A kapu főmotívuma a pest-megyei Kisharta község egyik kapujáról való. Úgyesen használta fel ezen népies munkát, de kevés önállósággal. Eredeti ötlet a szemöldökfáról lelógó mézeskalácscsor, köztük egy nagyobb szívforma a fölírással. A cserkészjelvényt nem alkalmazta. Hiányzik a távlati rajz. Jutalma: 10 P. Szerzője: *Bense Imre VI. o. t.*

A „Dedó“ jeligés pályamunka szintén rajz. A két kapufélfából 8—8 méteres oszlop nyúlik a magasba a magyar és a kecskeméti zászlóval. Hatalmas arányaival monumentálisan hat. A szemöldökfa emelése kívánatos volna. A szemöldökfán pergolaszerű gerenda darabok és a virágtartók ötletes megoldás. Cserkészjelvény alkalmazása hiányzik. A gerendavégződés kopjafaszerű kifaragása szép színezésű. Vörös betű kék alapon szemrontó, a fehér alkalmasabb lenne. A zászló elhelyezése a távlati rajzon jobb. Jutalma: 10 P. Szerzője: *Mácsay Zoltán VI. o. t.*

Az ötödik pályamunka, amelynek jeligéje: „Dum spiro, spero“, modell. Háromszög-alakú megoldásával alkalmazkodik a kúpalakú sátrak stílusához. Kivitel szempontjából kifogásolható a nagy méretek, cserkészszékkel szinte lehetetlen a fölállítása. Maga a munka, annak kivitele, kidolgozása, mindenre kiterjedő gondossága nagyon dícsérendő. Színezése finom. Nagyon kedves a hátrafelé kiképzett sarok a virágtartókkal. Jutalma: 20 P. Szerzője: *Simon Gyula VIII. o. t.*

Az *Önképzőkör házi szavalóversenyén* Farkas Lajos VIII. o. t., kr. pn. 15 P, Medvigy Mihály VII. o. t., kr. pn. és vitéz Nyitray Pál VIII. o. t. 10—10 P és Novák Pál VI. o. t. 5 P jutalmat nyert, Sági Sándor VI. o. t. pedig dícséretben részesült.

Rákóczi-pályázat. Kecskemét th. város közönsége 1904. dec. 28-án tartott közgyűlésén egyhangúan elhatározta, hogy II. Rákóczi Ferenc vezérlő fejedelem emlékére alapítványt tesz azzal a céllal, hogy azokat a nemes és hazafias eszméket, melyeknek II. Rákóczi Ferenc egyénisége és működése megtestesülése volt, ápolja, az ifjúság lelkébe mélyen beoltsa és azokat ily módon nemzedékről-nemzedékre meg nem csökkenő erővel átszár-masztassa.

Az alapítvány értelmében minden évben 100, azaz száz korona

pályadíjat tűznek ki a helybeli középiskolák tanulóifjúsága részére II. Rákóczi Ferenc korára vonatkozó valamely pályázatétel legjobb kidolgozásának jutalmazásául.

Az 1916–17. iskolaév óta a folyó iskolaévre hirdették meg újból a pályázatot. A kitűzött tétel: *Kecskemét részvétele II. Rákóczi Ferenc szabadságharcában*. A nyertese *Simon Gyula VIII. o. t.*, aki 45 P jutalomban, *Nyúl-Tóth Pál VII. o. t.* dicséretben részesült.

A Kaszinó a helybeli középiskolák számára a mult iskolaévben „*Jókai-pályázat*“-ot hirdetett. Eredményét ebben az évben hirdették ki. Az első díjat *Gajtkó István VIII. o. t., kr. pn.* nyerte meg.

A magyar cserkészszövetség *Jamboree-jelvény és plakát-pályázatán*, mely országos jellegű volt, II. díjat, 20 P-t nyert Bense Imre VI. o. t., dicséretet kapott Mácsay Zoltán VI. o. t. és Novák Pál VI. o. t.

A Müller Testvérek Vegyészeti Gyár Rt.-től hirdetett országos rajz-pályázaton *Nagy László III. o. t.* harmadik díjat nyert.

Pénzjutalomban, illetőleg *segélyben* részesültek az I. oszt.-ból: Asztalos József, Major József, Perger Béla (15—15 P), a II. oszt.-ból: Kangyal György, ifj. Szabó Pál, Vértesi József (15—15 P), a III. oszt.-ból: Deák Lajos, Halasi Pál, Perger Endre (15—15 P), Farkas Ferenc (10 P), a IV. oszt.-ból: Kis József (40 P), Fajszai Árpád, Stöber Ernő (15—15 P), Kovács Gergely (az orgonálásnál való segédkezésért 10 P), az V. oszt.-ból: Kósa Ferenc, Márovics Ferenc, Szennai Sándor (20—20 P), Nagy László (a zenében való buzgóságáért 40 P), a VI. oszt.-ból: Fodor Vince, Sági Sándor, Szórád József (20—20 P), a VII. oszt.-ból: Csorba Elek, Matúz György, Márovics József (20—20 P), Nyúl-Tóth Pál (a diákmiséken való orgonálásért 15 P), a VIII. oszt.-ból: Berzy József (a diákmiséken való orgonálásért), Bodó Ferenc, Fodor Jenő (30—30 P), Farkas Lajos (a zenében való buzgóságáért), Tafferner Antal (az énekben való buzgóságáért) 25—25 P.

Ottó Sándor ny. műszaki főtanácsos és neje Várady Gabriella jutalomdíj-alapítvány kamataiból Mészáros Jenő I. és Hümpfner János V. o. t. 20—20 P, Pásztor István VIII. o. t. 30 P, Hajagos László VIII. o. t. 70 P-t kapott.

A közszolgálati alkalmazottak gyermekeinek *tanulmányi ösztöndíját* ez iskolaévben (200 P) Felber György VII. o. t. élvezte.

Könyvjutalmat kaptak az I. oszt.-ból: Bende Ervin, Bende János, Chiovini Károly, Dombi János, Hegedűs Ferenc, Leskovszky Zoltán, a II. oszt.-ból: Jankovich Ferenc, Polyák Sándor, a III. oszt.-ból: Gyenes Ferenc, Hammerschmid Iván, Krosits László, Sipos György, a IV. oszt.-ból: Kis József, Steiger Ödön, az V. oszt.-ból: Fodor György, Kósa Ferenc, Molnár László, a VI. oszt.-ból: Bense Imre, Mácsay Zoltán, Novák Pál, Párján Lajos, Pető Zoltán, Rábay István, Szabó István, a VII. oszt.-ból: Felber György, Fröhbauer István, Gulyás István, Kálmán János, Klabacsek Benjamin, Leblanc

Lajos, Medvigy Mihály, Nagy Ernő, Somogyi Zoltán, a VIII. oszt.-ból: Feszler György, Gerencsér István, Ort János, Simon Sándor, Tajmel János.

Acél *takarékperselyt* kaptak: Börönte István I., Karl János II., Rósinnger Tibor III., Balanyi Mihály IV. o. tanulók.

A pályadíjakhoz, jutalmazásokhoz, segélyezésekhez hozzájárultak: Kecskeméti Piarista Diákegyesület (200 P), Ottó Sándor ny. műszaki főtanácsos és neje Várady Gabriella jutalom-alapítvány-kamatái (140 P), Kecskeméti Róm. Kat. Egyházközség alapítvány kamatai (100·71 P), Hammerschmid József dr. (50 P), Kecskeméti Róm. Kat. Egyházközség (40 P), Nyúl-Tóth Pál dr. (25 P), Winkler István (24 P), özv. Csösz Péterné, Dömötör Lajos dr., Kecskeméti Üri kaszinó, Iványosi Szabó László dr., N. N. (20—20 P), vitéz Démy Gerő Sándor, Dömötör László dr., Müller Testvérek Vegyészeti-gyár R. T., Nóta István dr., Sándor József dr., Szabó László (15—15 P), Bagi Béla dr., Csomák Gábor, Dömötör Pál, Fehér József, Gerber Ferenc, Harkay József, Horváth Béla, Fritz Imre dr., Kecskeméti Kereskedelmi Iparhitelintézet és Népbank, Kecskeméti Leszámitoló és Pénzváltó Bank R. T., Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület, Sikari Kovács Gábor, vitéz Márkus Ferenc dr., Homoki Nagy László dr., Nagy Mihály, Oláh Béla. Stejskall Ottó dr., Szabó Iván dr., Szelei Imre dr., Tassy József dr., Zimay Károly (10—10 P), Aszódi Géza dr., Bardocz Árpád, Bagi Lajos, Csorba János, Feszler György dr., Füredi Lajos dr., Hévizy József dr., Gráber József dr., Labancz Ferenc dr., Magyar József dr., Molnár Árpád dr., vitéz Rábay István, vitéz Szabó Mihály, Virág László, Szabó József dr., Szőke Gyula, Wágner Béla dr., Weber Mihály dr. (5—5 P), Szívós Béla dr. (3 P), Kerner Ede (2 P).

Kovács Sándor apátplébános értékes könyveket ajándékozott, könyveket küldött továbbá a Szent István Társulat. Az acél takarékperselyek a Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület ajándékai.

Az iskolafenntartó Róm. Kat. Egyházközség szegény, megfelelő viselkedű és előmenetelű tanulóknak ez évben 3562 P összegben engedett el tandíjat, konviktusában pedig néhány tanulót igen kedvezményes ellátásban részesített. A kegyesrendi társház négy, a szentferencrendi zárda pedig három szegény tanulóknak tette lehetővé ingyenes ellátással tanulmányaik folytatását.

A karitás egyéb munkáját (könyvsegélyezést, a szegény cserkészek istápolását) a megfelelő rovatokban tüntetjük fel.

A nemesszívű adakozóknak, akik adományaikkal ifjúságunk munkakedvét fokozták, szegény tanulóinkat segítették, e helyen is hálás köszönetet mondunk.

12. Iskolánk és volt tanítványaink. A Kecskeméti Piarista Diákegyesület. Az intézetből távozó érettségizett diákjainktól évről-évre azzal a gondolat-tal veszünk búcsút, hogy a kapcsolatot fenntartjuk egymással. Örömmel fel is keresik volt tanáraikat s érettségi találkozók formájában is vissza-vissza-ternek. Értesítők bezárásáig csak az 1911. évben érettségizettek szeptem-

beri találkozójáról számolhatunk be. Kedves, tartalmas találkozójukon megjelent volt hittanárunk is, Sebes Ferenc dr., a magyar Kegyes-Tanítórend főnöke. A visszatért öregdiákok: Barborik István piarista tanár, Szeged, Bäcker István dr. sebész- orvos, egyet. tanársegéd, Debrecen, Belyis Antal piarista tanár, Budapest, Bende Sándor dr. cégvezető, Kecskemét, vitéz Cserhalmy József rendőrfogalmazó, Kecskemét, Egely Ernő bányamérnök, Nógrádverőce, Fantó Lipót fényképész, Kecskemét, Fehér Albert dr. rendőrkapitány, Kecskemét, Kanszky Márton dr. piarista tanár, Budapest, Koczun Jakab piarista tanár, Szeged, Kovács Sándor apátplébános, Kecskemét, Kürti István plébános, Pülöpszállás, Múth Károly dr. orvos, Budapest, Szabó József gépészmérnök, Kecskemét, Szívós József dr. orvos, Kecskemét.

Volt tanítványainknak az intézettel való kapcsolatát még szorosabbá teszi a helybeli Piarista Diákegyesület. Megalakítási éve 1925. Célja, „a hazaszeretet, a keresztény kultúra és az összetartozás érzésének ápolása; a kecskeméti piarista gimnáziumnak és intézményeinek erkölcsi és anyagi támogatása; a gimnáziumba járó s onnan a főiskolákba került tanulóifjak istápolása; a gimnáziumba járó tanulók munkakedvének fokozására pályatételek kitűzése és jutalmazása. E cél elérése végett nyilvántartja a gimnázium volt növendékeit és figyelemmel kíséri pályájukat; kegyelettel őrzi a meghalt iskolatársak emlékét s arra törekszik, hogy a hősi halált haltak emlékét méltóképpen megörökítse; gyűléseket, előadásokat, felolvasásokat tart, kirándulásokat rendez s a gimnáziumban rendezetteket támogatja; alapítványokat, ösztöndíjakat és diákjóléti intézményeket létesít.“

A Diákegyesület jún. 5-én megtartott ez évi közgyűlésén néhai *Dömötör Sándor* kecskeméti kir. közjegyzőről, az intézet lelkes jóbarátjáról és jötevőjéről a következőkben történt megemlékezés :

A világtörténelem azt tanítja, hogy az emberi művelődés bármely ágában a haladást mindig egyes kiváló emberek idézték elő, akik nemcsak felismerték a kor szükségletét, hanem meg tudták határozni a haladás helyes irányát is, odaálltak vezérként a szent cél érdekében. Az ilyen világtörténeti nagyságok az egyetemes emberiség hálájára érdemesek.

De vannak nagy, nemes jellemek, akiknek munkássága nem halad ilyen széles mederben, akik az egyetemes haladás ügyét kisebb körben, saját városukon keresztül szolgálják. Az ilyen emberekről mondja Lincoln Ábrahám, a nagy amerikai elnök: „I like to see a man proud of the place in which he lives.“ „Szeretem látni azt az embert, aki büszke arra a helyre, amelyen él.“ Az ilyen emberek is méltán megérdemlik, hogy emléküket ama kisebb kör, ama város tartsa tiszteletben, amelynek felvirágoztatásáért, boldogulásáért egész életük munkásságát hozták áldozatul.

Dömötör Sándorban az egykori híres kecskeméti közjegyzőben, a város diszpolgárában és a piarista gimnáziumi ifjúság nemes lelkű jötevőjében is egy ilyen kiváló férfiút ünnepelünk ma a Kecskeméti Piarista Diákegye-

sületben, akinek egész élete a nemes eszményiség szolgálatában telt el: szolgálni embertársainak és előmozdítani azoknak boldogulását. Idealista volt a szó legnemesebb értelmében, akire mint példaképre mutathatunk rá mindig, amikor az önhaszonról való lemondás és a közjóért való tevékenység erényei kerülnek szóba.

Nem volt olyan területe a közéletnek, amelyen az ő munkássága nyomot nem hagyott és gyümölcsöt nem termelt. Nem volt oly neme a segítségnek és jótékonságnak, melyben elől nem járt volna.

Hivatalos ténykedéseiben az igazságszerelő, buzgó és lelkiismeretes embert csodáltuk benne, a magánéletben pedig mint boldog, elégedett, jókedvű, szerény ember, szerető hitves, jó apa volt ismeretes. Egyszerű, emberi tulajdonságok ezek, de mégis imponálóak, mert szinte utolérhetetlen magasságba emelték őt.

Dömötör Sándor régi kecskeméti gazdálkodó család sarja volt. 1841. március 21-én született. Középiskolai tanulmányait a kecskeméti és budapesti piarista gimnáziumokban végezte kitűnő eredménnyel. A hatodik osztály elvégzése után a rend tagjainak sorába lépett és rendfőnöke a jelesen érettségizett ifjút 1859-ben az akkori szokásoknak megfelelően a szegedi főgimnáziumba küldte próbaéves tanárnak. Innen egy évi működés után a Szentgyörgyön újra szervezett rendi teológiára került, de másfél évi teológiai tanulmány után a rendből a civil életbe távozott. Többször emlegette az élete végén is, hogy az orvosok gyenge testalkata és szűk melle miatt lebeszéltek a tanári pályáról.

Mint negyedéves jogászt szülővárosa Budapestről 1867-ben hazahívta s ettől kezdve mint aljegyző, majd telekkönyvvezető, előbb a városi közigazgatásnál, később a kir. törvényszéknél munkálkodott kir. közjegyzővé történt kinevezéséig. (1875. ápr.)

Mint közjegyző a közjegyzői intézményt a jogrend fontos szervének tekintette. Alapos jogi tudása, szeretetreméltó, türelmes modora, soha nem ingadozó igazságossága, mellyel egyaránt képviselte és óvta mindegyik fél jogait és érdekeit, a rábizott ügyek gyors lebonyolítása rövid idő alatt páratlan népszerűséget keltett iránta és irodája iránt.

Ez azonban csak egyik része Dömötör Sándor munkásságának. Mióta visszatért Kecskemétre, teljes lélekkel állott szülővárosa, egyháza és a város kultúrintézményeinek szolgálatába. Az alatt a 47 év alatt, amelyet idehaza eltöltött, olyan lesz, mint egy nagy nemes fa, amely minden virágát szülővárosára hullatja, lombkoronájának minden levelével szülőföldjét borítja s tapasztalatainak érett gyümölcsét itthon osztogatja szét. Dömötör Sándor lesz a város tolla, a város ajka, a város szíve. Az ő áldásos, munkás életének története azonos Kecskemét kultúrájának fejlődésével.

Kiváló érzéke volt a város minden irányban való fejlődése iránt. Tagja volt majdnem valamennyi társadalmi és közművelődési egyesületnek.

Látható szeretettel áldozta idejét és munkáját az iskola-ügyeknek, talán azért, mert fiatal korában maga is tanárkodott, de legfőképpen azért, mert a nevelés-oktatásnak nagy erkölcsi, kulturális és nemzeti jelentőségét nála jobban talán senki át nem érezte. A községi iskolaszéknek megalakulásakor ő lett első jegyzője s mint ilyen, ő készítette az első terjedelmes jelentést Kecskemét népoktatási ügyének akkori állapotáról. Tíz éves iskolaszéki elnöksége és 30 évig tartó iskolaszéki tagsága alatt tömérdek időt töltött el iskolaszéki és tanügyi bizottsági üléseken a községi népiskolák ügyeinek intézésével és hogy miként lehetne a város elmaradt népoktatását minél gyorsabban és alaposabban kifejleszteni.

Kötelességérzetből szülővárosa politikai mozgalmaiban is résztvett, sőt évtizedeken át vezető szerepet is vitt, de itt sem volt kizárólag a párté, mert jellembeli kiválósága, mások iránt való türelmessége és mások meggyőződése iránt érzett tisztelete mindenkor oly magasra emelte őt, ahol már pártkeretek nincsenek, hanem az igaz hazafiság feltétlen tisztelete.

Dömötör Sándor közhasznú, önzetlen tevékenysége a legmagasabb körök figyelmét is felkeltette, amennyiben a tanügy és általában a közügyek terén végzett közhasznú munkásságáért királyi kitüntetésben részesült, 1901-ben a Ferenc József rend lovagkeresztjét kapta. Szülővárosa pedig azzal fejezte ki nagy fia iránt érzett háláját és szeretetét, hogy a 45 éves közjegyzői jubileumát ünneplő Dömötör Sándort 1920. július 29-én díszpolgárává választotta és nevére alapítványt tett.

Dömötör Sándor sokoldalú elfoglaltsága mellett a legodaadóbb figyelemmel és érdeklődéssel kísérte a kecskeméti piarista gimnázium s általában rendünk ügyét s talán nem volt még tanítványunk, aki szívével közelebb állott volna intézetünkhöz és rendünkhöz, mint ő. Jóságáról és áldozatkészségéről legbeszédesebb tanúk azok a jegyzőkönyvek, amelyek az ifjúsági pályatételek jutalmazásáról szólnak. A bíráló bizottságnak ő volt a legtevékenyebb tagja. Szívesen elolvasta, főleg a valláserkölcsi és Kecskemét történetére vonatkozó pályamunkákat. Az intézet igazgatójának évről-évre átadta a pályatételek jutalmazására a híres Dömötör Sándor-féle aranyakat, sőt ha valamelyik érdemes munka megjutalmazására nem volt fődözet, a jó „Sándor bácsi“-nak mindig akadt tartaléktökéje, amelyből a hiányzó összeget pótolta. A rendi növendékpapok karmesterének megjutalmazását pedig évtizedeken át saját kizárólagos jogának tartotta. Bökezü adományai nyomában fakadó hálás köszönetet pedig szerény kézlegyintéssel háritotta el magától.

Dömötör Sándor a meggyőződéses, mélyen vallásos ember mintaképe, akinek számára a vallás a megnyugvásnak, vígasztalásnak és bölcseségnek kiapadhatatlan forrása volt. Türelmes volt a más vallásúakkal szemben, de mindenkor kész volt egyházát szolgálni és ügyeit védelmezni. Lelkiismeretes pontossággal ragaszkodott az egyház által előírt törvényekhez is. Templomunk legbuzgóbb látogatója volt. Megkapó látvány volt, amikor évről-évre

áldozó csütörtök táján az ősz pátriárka szépszámu családja és cselédje élén a piarista házfőnöknél elvégezte a húsvéti szent gyónást és a legméltóságosabb Oltáriszentséghez járult. És amikor a Mindenható egy hosszú és áldásdús élet után magához szólította hű szolgáját, 1922. június 19-én a piarista templomban ravataloztuk fel, amelyet annyira szeretett s innen kísértük utolsó útjára a jóságos embert, akinek a szíve, míg élt, mindenkiért dobogott.

Dömötör Sándor halálával lezárult nemes élet ragyogó, tiszta fénye két tényezőre sugárzik vissza: a családra és az iskolára. Mert bizonyos, hogy szüleinek örökös szemei, amelyektől mosolyogni tanult és a piarista gimnáziumokban nyert nevelés voltak forrásai lelke erényeinek. Családjától örökölte az éles elmét, a család oltotta gyermeki szívébe az Isten-félelmet, szorgalmat, a mások megbecsülését, de a magasabb műveltséget, tisztább vallásosságot, a felszárnyaló hazafias gondolkodást, a felséges lelki nyugalmat, amivel a legharmonikusabb emberi életet tudta leélni, csak az iskola adhatta meg neki, az az iskola és az a rend, amelyhez ő egész életében oly nagy hűséggel és szeretettel ragaszkodott.

Dömötör Sándor magas állásban szolgálta a közéletet, jótékonykodott sokfelé, ahol nyomort látott, de mi Kecskeméti Piarista Diákegyesület úgy érezzük, hogy a nagyrabecsülés és kitüntetés, ami neki osztályrészsül jutott, az jórészen mi ránk, a piarista iskolára szállt vissza. Dömötör Sándor lelke, szelleme itt maradt a mi levegőnkben, a mi sarjadjó terveinken, emelkedő nívónknak képezi töltő anyagát, jövőnkhez vezető utunknak alapépítményeit. S mikor mai közgyűlésünkön Dömötör Sándorról emlékezünk, igazán nem teszünk egyebet, mint az a jó szellem, aki az eldobált kincsekből egyet-mást visszaad annak, akit illet.

Dömötör Sándor szelleme legyen előttünk a minta, tőle vegyünk, mint hajdan a lovagi ifjak Toldi-tól, leckét a kötelességteljesítés és hazaszeretet mesterfogásaiból.

Pozsgay Rezső dr.

III. Hatóságok.

A magyar Kegyes-Tanítórend főnöke: **Sebes Ferenc dr.**, a magyar felsőház tagja.

Iskolánk a m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter vezetése alatt áll. Vallás- és Közoktatásügyi miniszter: **Karafiáth Jenő dr.** Vallás- és Közoktatásügyi államtitkár: **Szily Kálmán dr.** műegyetemi nyilv. r. tanár. A minisztérium középiskolai ügyosztályának főnöke: **Rácz Kálmán dr.** miniszteri tanácsos.

A budapestvidéki tankerület kir. főigazgatója: **Acsay István dr.**

A gimnáziumi bizottság egyházi elnöke: **Kovács Sándor** apátplébános,

világi elnöke: **Iványosi Szabó László dr.**, a róm. kat. Egyházközség főgondnoka, m. kir. kormányfőtanácsos. Tagjai: dr. Bagi Béla ügyvéd, Biró Ádám népisk. nyug. felügyelő-igazgató, dr. Cserey-Pechány Albin kórházigazgató, Csorba János gyógyszerész, Csősz József gazd. főtanácsos, dr. Dömötör Lajos h. polgármester, Dömötör Pál gazd. tanácsos, tb. főgond., Harkay Béla városi főjegyző, P. Halász Jeromos szentferencendi házfőnök, dr. Hegedüs Ferenc ügyvéd, dr. Jámbor József egyházközségi ügyész, Királymezey Tibor zárdalelkész, dr. Magyar József ügyvéd, Móczár Gábor földbirtokos, Nagy Zoltán egyházközségi titkár, dr. Nyúl Tóth Pál városi tanácsnok, Orbán János kir. tszéki bírő, dr. Orbán János gimn. igazgató, vitéz Orbán Nándor polg. leányisk. igazgató, Ottó Sándor ny. tb. műsz. főtanácsos, dr. Pozsgay Rezső, a kegyesrendi társház külső gazdaságának gondnoka, gimn. tanár, Reitter József kenyérgyáros, dr. Roósz Lajos törvysz. másodelnök, dr. Szarvas András kórházi főorvos, Zimay Károly polgármester.

IV. A tanári testület és működési köre.

Igazgató:

Orbán János dr. kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a vallástant az I.,¹ a magyar nyelvet a VII.,² a filozófiát a VIII. osztályban, heti 4, illetőleg 5 órában. Tanári éveinek száma: 19.

A tanári testület tagjai:

Erczbrucker Aladár kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a IV. osztály főnöke, az ifjúsági Önképzőkör vezetője, a kisebb ifjúsági könyvtár öre. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a magyar nyelvet a IV. és VIII., a latin nyelvet a IV. és VI. osztályban, heti 17 órában. Tanári éveinek száma: 14.

Énekes István kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, az I. osztály főnöke, a tanári könyvtár öre. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a magyar nyelvet az I. és V.,² a latin nyelvet az I. és III. osztályban, heti 17, illetőleg 20 órában. Tanári éveinek száma: 15.

Farkas Dénes dr. kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a III. osztály főnöke, hitelemző, a fizikai szertár öre. Szaktárgyai: a természettan és mennyiségtan. Tanította a vallástant a III., a mennyiségtant a III., V. és VII., a természettant a III. és VII., a francia nyelvet az V. osztályban, heti 24 órában. Tanári éveinek száma: 3.

¹ 1931. december végéig.

² 1932. január 7-től.

Jakab János dr. kegyestanitőrendi áldozópap, rendes tanár, az V. osztály főnöke, a zene és éneksztár öre. Szaktárgyai: a latin, görög nyelv s irodalom és történelem. Tanította a latin nyelvet az V., a görög nyelvet az V. és VII., az éneket az I. osztályban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 15.

Jochs József kegyestanitőrendi áldozópap, rendes tanár, a II. osztály főnöke,¹ cserkészparancsnok. Szaktárgyai: a természettan és mennyiségtan. Tanította a mennyiségtant a II., IV., VI. és VIII., a természettant a VIII., az éneket a II. osztályban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 7.

Kováts Andor világi rendes testnevelési tanár, a Zrínyi Sportkör vezetője, a tornaszertár gondozója, a játékdélutánok vezetője. Tanította a testgyakorlást az I—VIII. osztályban, heti 24 órában.² Tanári éveinek száma: 7.

Lengyel János dr. kegyestanitőrendi áldozópap, rendes tanár, a VIII. osztály főnöke, a filológiai múzeum öre, s a folyóiratár kezelője. Szaktárgyai: a latin, görög nyelv s irodalom és történelem. Tanította a latin nyelvet a VIII., a görög nyelvet a VI. és VIII., a történelmet a IV. osztályban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 18.

Nagy Miklós kegyestanitőrendi áldozópap, rendes tanár, a nagyobb ifjúsági könyvtár,¹ a földrajzi, természetrajzi és vegytani sztár öre. Szaktárgyai: a földrajz és természetrajz. Tanította a földrajzot az I. és IV., a természetrajzot az I., II., IV., V. és VI. osztályban, heti 17 órában. Tanári éveinek száma: 3.

Paizs József kegyestanitőrendi áldozópap, rendes tanár, hitelemző. Szaktárgyai: a történelem és földrajz. Tanította a vallástant a II., a történelmet az V., VI., VII. és VIII.,¹ a földrajzot a II., III. és VII. osztályban, heti 17. illetőleg 20 órában. Tanári éveinek száma: 2.

Pozsgay Rezső dr. kegyestanitőrendi áldozópap, rendes tanár. Szaktárgyai: a latin nyelv s irodalom és történelem. Tanította a történelmet a III. és VIII.,³ a latin nyelvet a II. osztályban,¹ heti 6, illetőleg 9 órában. Tanári éveinek száma: 24.

Róth József kegyestanitőrendi áldozópap, rendes tanár, a VI. osztály főnöke, igazgatóhelyettes,¹ tanárértekezleti jegyző, a Segítő-Egyesület vezetője. Szaktárgyai: a magyar és német nyelv s irodalom. Tanította a magyar nyelvet a II.,¹ III. és VI., a német nyelvet a II., V. és VI. osztályban, heti 16, illetőleg 20 órában. Tanári éveinek száma: 8.

Schüssler Albert kegyestanitőrendi áldozópap, rendes tanár, a VII. osztály főnöke, a zenekar felügyelője. Szaktárgyai: a latin és német nyelv s irodalom. Tanította a latin nyelvet a VII., a német nyelvet a III., IV., VII. és VIII. osztályban, heti 16 órában. Tanári éveinek száma: 38.

¹ 1932. január 7-től.

² 1932. április 1-től szabadságon.

³ 1931. december végéig.

Szabó István világi rendes rajztanár, a rajzszerktár öre. Tanította a rajzot az I—VIII., a mennyiségtant az I. osztályban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 9.

Végh Árpád kegyestanítórendi áldozópap, rendes hittanár, hitszónok, az „Oratorium“ vezetője. Szaktárgya: a hittudomány. Tanította a vallástant az I.,¹ IV—VIII. osztályban, heti 10, illetőleg 12 órában. Tanári éveinek száma: 6.

Vincze László kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a II. osztály főnöke, igazgatóhelyettes, a nagyobb ifjúsági könyvtár öre. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a magyar nyelvet a II., V. és VII., a latin nyelvet a II. osztályban, heti 16 órában.² Tanári éveinek száma: 30.

Dezső Lajos nyug. világi rendes testnevelési tanár. Tanította a testgyakorlást az I—VIII. osztályban, heti 16 órában.³ Tanári éveinek száma: 44.

A nem róm. kat. tanulók vallástanárai:

Friedrich Lajos ág. h. ev. hitoktató, tanította az ág. h. ev. tanulókat.

Závory Elek ref. hitoktató, tanította a ref. vallású tanulókat.

A rendkívüli tárgyak tanárai:

Farkas Dénes dr. rendes tanár, tanította a gyorsírást a haladóknál.

Herédi-Szabó Imre okl. zeneművész, tanította a zenét.

Jakab János dr. rendes tanár, tanította az egyházi és műéneket.

Nagy Miklós rendes tanár, tanította a gyorsírást a kezdőknél.

Róth József rendes tanár, a német társalgás vezetője.

Szarvas András dr. kórházi főorvos, iskolaorvos, tanította az egészségtant a VII. és VIII. osztályban.

V. A tanárok hitéleti, társadalmi és irodalmi tevékenysége.

Orbán János dr. házfőnök-igazgató, a Kecskeméti Róm. Kat. Egyházközség tanácsának, Kecskemét th. város törvényhatósági bizottságának rendes, Kecskemét th. város iskolaszékének választott, a Kecskeméti Piarista Diákegyesület választmányi, a kat. egyházi énekkar dísztagja, az Orsz. Faragó Béla Árvaház felügyelőbizottságának, a szegedi Dugonics-Társaságnak rendes tagja, a VIII. cserkészkerület társelnöke. Beszédeket mondott. Az

¹ 1932. január 7-től.

² 1932. január 1-től szabadságon.

³ 1932. április 1-től.

esztergomi áll. segélyezett községi Szent Imre reáliskola június havi érettségi vizsgálatain elnökölt.

Erczbrucker Aladár a VIII. cserkészkerület ügyvezető elnöke, cserkész-csapattiszt.

Farkas Dénes dr. az Eötvös L. mat.-fiz. Társaság rendes tagja, a kecskeméti földrengési Obszervatórium vezetője. Cikket írt a Zászlónkba és a Jóbarátba.

Jakab János dr. az intézeti énekkarral számos társadalmi egyesület ünnepélyén szerepelt.

Jocho József előadásokat tartott a Kat. Legényegylet munkásgimnáziumában.

Paizo József az intézet március 15-i ünnepélyén beszédet mondott.

Pozsgay Rezső dr. a Kecskeméti Róm. Kat. Egyházközség tanácsának, Kecskemét th. város iskolaszékének, az állami polgári és elemi leányiskolák gondnokságának, a kereskedő tanonciskola, a városi múzeum és könyvtár felügyelőbizottságának választott, az Alföldkutató Bizottság történelmi szakosztályának, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarának, a Kat. Egyletnek, a Kecskeméti Piarista Diákgyesületnek, a Kecskeméti Úri Kaszinónak választmányi-, a Kecskeméti Gazd. Egyesület igazgatóválasztmányának és fegyelmi bizottságának tagja. Az Emericana Jazygia corporatiójában március 15-én, a Gazd. Egyesületben többször, a Piarista Diákgyesület június 5-i közgyűlésén beszédet mondott.

Schüssler Albert a Kecskemét-városi zeneiskola felügyelőbizottságának választott, a kat. egyházi énekkar tb. tagja.

Szarvas András dr. kórházi főorvos, a TEVE ügyvezető orvosa, róm. kat. egyháztanácsos, th. biz. tag stb., több orvosi és szociális értekezés szerzője.

Végh Árpád az Emericana Jazygia corporatiójának lelkésze, vezette az Emericana lelkigyakorlatait, előadást tartott a Keresztény Munkásegyletben, a hősök sírjánál november 1-én ünnepi beszédet mondott.

Vincze László a Váci Múzeum-Egyesület és a Kecskeméti Piarista Diákgyesület alapító és választmányi tagja.

A tanári testület több tagja helyben és vidéken is szívesen kisegítette a lelkeskedő papságot misézéssel s gyóntatással.

VI. Tananyag.

A tananyag elvégzése mind a nyolc osztályban a nm. V. K. M.-nek 1926. évi 38,804. számú rendeletével kiadott Tanterv alapján történt.

VII. Tankönyvek.

I. osztály. Róm. kat. nagyobb katekizmus, Alszegehy—Sik: Magyar nyelvt. I—II., Alszegehy—Sik: Magyar olvasó I., Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Esztergomy—Nagy: Latin olvasó I—II., Karl—Varga: Földrajz I. (A mi hazánk.), Karl—Méhes: Kis természetrajz I., Suták—Vörös—Hatvani: Számtan és geometria elemei I.

II. osztály. Róm. kat. nagyobb katekizmus, Pokorny: Ó-szövetségi bibliai tört., Alszegehy—Sik: Magyar nyelvt. I—II., Alszegehy—Sik: Magyar olvasó II., Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Esztergomy—Nagy: Latin olvasó I—II., Bitter—Teveli: Német nyelv. I., Karl—Varga: Földrajz II., Karl—Méhes: Kis természetrajz II., Suták—Vörös—Hatvani: Számtan és geometria elemei II.

III. osztály. Róm. kat. nagyobb katekizmus, Pokorny: Új-szöv. bibl. tört., Alszegehy—Sik: Rendszeres magyar nyelvtan, Alszegehy—Sik: Magyar olvasó III., Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Esztergomy—Nagy: Latin olvasó III., Bitter—Teveli: Német nyelv. II., Jászai—Balanyi: Magyarország tört., Karl—Varga: Földrajz III., Nagy J.: Kis fizika, Suták—Vörös—Hatvani: Számtan és algebra III. oszt.

IV. osztály. Róm. kat. nagyobb katekizmus, Pokorny: Kat. szertartástan, Alszegehy—Sik: Stilisztika, Lehr—Arany: Toldi, Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Esztergomy—Nagy: Latin olvasó IV., Bitter—Teveli: Német nyelv. III., Kontraszty—Tihanyi: Egyet. tört. I., Karl—Varga: Földrajz IV., Toborffy Z.: Ásványtan és kémia, Suták—Hatvani—Lóky: Algebra és geometria. IV.

V. osztály. Schütz: Kat. hittan, Alszegehy—Sik: Retorika, Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Vézner: Anthologia lyrica, Friml: Livius XXI—XXII. könyve, Bitter—Teveli: Rendsz. német nyelv., Bitter—Teveli: Német nyelv. IV., Maywald—Váyer: Görög nyelvtan, Maywald—Jirka: Görög olvasó I. és II. r., Birkás: Francia nyelvkönyv V. és VI., Kontraszty—Tihanyi: Egyet. tört. II., Karl—Méhes: Növénytan, Suták—Hatvani—Lóky: Algebra és geometria V.

VI. osztály. Schütz: Kat. erkölcsan, Alszegehy—Sik: Poetika, Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Kuzmits: Szemelvények Cicero beszédeiből, Láng: Sallustius Coniuratio Catilinae, Wirth: Szemelv. Verg. Aeneiséből, Marót—Wágner: Homeros Odysseia, Jirka: Szemelv. Xenophon és Herodotos műveiből, Maywald—Váyer: Görög nyelvtan, Bitter—Teveli: Német nyelv. V., Birkás: Francia nyelvkönyv V. és VI., Kontraszty—Tihanyi: Egyetemes történelem III., Karl—Méhes: Állattan, Suták—Hatvani—Lóky: Mennyiség-tan, VI., Lóky: Logaritmustáblák (4 jegyű).

VII. osztály. Schütz: Kat. egyháztörténelem, Alszegehy—Sik: Magyar irod. tört. és olv. könyv I. r., Szinnyei: A magyar nyelv, Pirchala—Esztergomy—

Nagy: Latin nyelvtan, Wirth: Szemelv. Verg. Aeneiséből, Fehér B.: Cicero De Signis, Huszty: Ifj. Plinius lev., Maywald—Váyer: Görög nyelvt. Marót—Wágner: Homeros Iliasa, Gerecs—Mészáros: Görög lírai anthologia., Bitter—Teveli: Német irod. tört. I., Bitter—Teveli: Schiller Wilh. Tell., Kontraszty—Tihanyi: Egyetemes történet, IV., Nagy J.: Kísérleti fizika I., Suták—Hatvani—Lóky: Mennyiségtan VII—VIII., Lóky: Log. táblák, Molly—Párdányi: Egészségtan, Kalmár—Varga: Földrajz VII.

VIII. osztály. Schütz: Apologetika, Aiszeghy—Sík: Magyar irod. tört. és olvasókönyv II. r., Pirchala—Esztergomy - Nagy: Latin nyelvtan, Wirth: Szemelv. Horatiusból, Balogh Á.: Szemelv. P. Cornelius Tacitus műveiből, Kerényi: Platon és Aristoteles, Bitter—Teveli: Német irod. t. II., Balanyi—Jászai: Magyarország okny. története, Nagy J.: Kísérleti fizika II., Suták—Hatvani—Lóky: Mennyiségtan VII—VIII., Lóky: Log. táblák, Kornis: Pszichologia és logika, Molly—Párdányi: Egészségtan.

Segédkönyvek: V—VIII. Wágner—Horváth: Róm. régiségek, III—VIII. Schmidt: Magyar-latin és latin-magyar szótár, III—VIII. Kelemen: Magyar-német és német-magyar szótár, V—VIII. Lévay—Vida: Görög szótár, VI—VII. Elischer—Frölich: Szótár Homeroshoz, III—VIII. Kogutowitz: Atlasz a magyar és világtörténelem tanít., I—IV. Kogutowitz: Középk. földr. Atlasz.

A kat. tanulók részére minden osztályban Sík—Schütz: Imádságos könyv.

VIII. Szertárak és könyvtárak.

Különösen a szertárak és könyvtárak szűk helyiségei mutatják, hogy az intézet régi épülete a mai kor igényeinek mennyire nem felel meg. Több szertárnak nincs is külön helyisége, a szertárakban, könyvtárakban a szereket, könyveket nem lehet elhelyezni. Ezért a beszerzések csak a legszükségesebbekre szorítkoztak. A beszerzésekben való pótlásokat az új épületben való elhelyezkedés után eszközöljük.

A természetrajzi szertár ajándék útján 3 db kitömött madárral gyarapodott. Fogyasztási eszközökre 50·36 P-t költöttünk.

A fizikai szertár gyarapodása csupán kisebb fogyasztási szerek beszerzésére, a házilag előállítható szemléltető eszközök elkészítésére és a már meglévő műszerek javíttatására szorítkozott összesen 36·58 P értékben.

A zeneszertár eszközeinek javíttatására, új eszközök beszerzésére, kottákra és kisebb eszközökre 510 P-t fordítottunk. N. N. 350, a VIII. cserkészkerület vezetősége a zeneszertár gyarapítására 15 P-t, Herédi-Szabó Imre egy bőgővonót, Zimay László VII. o. t. egy tamburbotot adományozott, Mayer József szitásmester pedig dobjainkat ingyen javította.

Az énekszertárra könyvkötésekkel, kották sokszorosításával kapcsolatban 56 P-t költöttünk.

Az új gimnázium *tornatermének* a nm. V. K. Minisztérium szergerendát és vaskonzolt juttatott a szerelési és fuvardíjak költségeivel együtt 2604·65 P értékben.

A rajzsztár részére egy képet kereteztettünk 3·80 P értékben.

A tanári könyvtárban az új épületben való teljes rendezését megelőzően a könyvek bekötésére lesz szükség. A folyóiratok előfizetési díja 380 P. Ennek a helyisége aránylag a legszükebb, s ezért gyarapodás a nm. V. K. Minisztérium ajándékai és más ajándékok útján történt.

Az ifjúsági könyvtárak gyarapodása 55 kötet 309·42 P értékben.

Az adományozók ez úton is fogadják az intézet halás köszönetét.

IX. Ifjúsági egyesületek.

Az Oratórium kereteit az idei tanévben kibővítettük. Eddig ugyanis csak az alsó osztályos tanulók közül kerültek ki tagjai, míg az idén már belevontuk az ötödik osztálynak azokat a tanulóit is, akik már az előző években is tagjai voltak az Oratóriumnak. Tervünk az, hogy lassankint teljesen ki fogjuk építeni s minden korú diákunknak módot adunk arra, hogy sorainkba léphessen. Az elmúlt tanévben gyűléseinket közösen tartottuk, de ha a tagok száma a jövőben lényegesen megnő, akkor külön lesz a kisebbek s külön a nagyobbak összejövetele. A gyűléseket vasárnaponként a diákmise után szoktuk tartani s azok keretén belül a tagok maguk hozták a közösség elé munkájuk eredményét. Számos szépen sikerült szavalat, felolvasás, beszéd s zeneszám hangzott el ezeken a családi jellegű összejöveteleken, amelyekről mindig emelt hangulatban távoztunk. A fiúkat dicséri az a körülmény, hogy szinte rosszul esett nekik, ha egyik-másik gyűlés közbejött akadályok miatt elmaradt; ilyenkor a következő összejövetelen annyi szám jött össze, hogy egyiket-másikat vagy el kellett hagynunk, vagy pedig elhagasztanunk. Az Oratórium kis könyvtára olyan kapós volt, mint talán igen kevés ifjúsági könyvtár.

Önképzőkör. A folyó iskolaévben az Önképzőkör tisztviselői a következők voltak. Elnök: Gerencsér István kr. pn., VIII. o. t., titkár: Hajagos László VIII. o. t., jegyző: Felber György VII. o. t., aljegyző: Kálmán János kr. pn., VII. o. t., pénztáros: Gerber Ferenc VIII. o. t., ellenőr: Kauker Endre kr. pn., VIII. o. t., könyvtárosok: Szűszner Géza VII. o. t., André Balázs és Sipos Lajos VI. o. tanulók. A kör tagjai a VI—VIII. o. tanulói.

Az Önképzőkör 1 alakuló, 8 rendes és 5 ünnepi ülést tartott, melyeken elhangzott 4 felolvasás, 4 szabadelőadás, 5 beszéd, 2 vetítettképes előadás, 3 novella, 1 műfordítás, 7 szavalat, 5 zene- és énekszám, 1 festménybírálat, 1 versbírálat, 4 tréfás jelenet.

Ma önképzőkörön mást értünk, mint a múlt században. Akarva, nem akarva látni kell, hogy az Önképzőkör megváltozott. Ma is ugyan éppúgy

összeülnek kéthetenként a tagok, a külső keretek talán a régié, de a tartalom más. A XX. század Önképzőköre a XX. század gyermeke akar lenni. A múlt század az analízis, a pozitívista tudósok, az adatokba elmerülő könyvek százada volt, amikor az Önképzőkörben ilyen számok szerepeltek: pl. Arany valamely kisebb költeményének hosszas „kifejtése“, amikor a számok nagy része egy körben mozgott az irodalom területén. A XX. század azonban amíg egy részről törekszik arra, hogy szakszerű legyen minden téren, szakemberek álljanak mindenhol kéznél, másrészt szintézis után vágyik. Az egy sínen haladó emberek maguk felett erős kupolát akarnak látni, amelyen át egységes színben látszik az egész világ, lábuk alatt pedig sziklafundamentumot szeretnének érezni, mely kiállja a hullámok csapásait. A XX. század Önképzőköre már nem kizárólag irodalmi irányú, hanem gazdag skálájú, élénk változatú. A repülőgépek mellett megfér jól a szociális kérdés, Napoleon és Prohászka Ottokár, a zene és a bohózat. Azonban mindez a sok produktum, amely az egyes emberek szakszerű hozzáértésének eredménye, egy alapon kell, hogy álljon, az egységes világnézet alapján. A mai Önképzőkör tehát, amíg minden téren mindenkinek alkalmat akar adni a kibontakozásra és kifejlődésre, a sokszínű egyéniséget és változatos érdeklődésű kört össze akarja fogni egy magasabbrendű nagy egészbe, Ideálja az egység a sokféleségben, az ember minden tehetségének kifejlesztője szeretne lenni. Mégis az Önképzőkör munkássága két fókusz körül kezd kialakulni: a nemzeti lélek szétszakadása ellen való küzdelem és a szociális kérdés körül. A ma Önképzőkörének ez két fő problémája, mint a ma magyar emberének is ez a két fő problémája. Az elsőt szolgálja komoly munkával, érdeklődéssel az elszakított magyarság iránt, a másikat pedig a szociális kérdés tanulmányozásával.

Hiszi, hogy lehet eredménye munkájának, mivel példák állanak előtte. A múlt század elejével Önképzőkörei igen nagy mértékben tudtak hozzájárulni Petőfi nemzedékének, a „Fiatal Magyarország“ költőinek kialakulásához, a XX. század Önképzőköre is akar és tud, ha kisebb mértékben is, hasonló munkát végezni az előbb említett területeken.

Ez, mondhatjuk, az eszmei alap, a modern Önképzőkör elgondolása. Milyen módon és mennyire akarta és tudta az Önképzőkör megvalósítani ez eszméket?

Gyakorlati szempontból az Önképzőkörnek egyik célja volt a változatoság: minél több tárgykörből minél többen szerepeljenek, hogy így egy részről az önképzésben több tagnak legyen része, másrészt az érdeklődés felkeltésével a hallgatókat is jobban le tudja kötni. Ne legyen hát az Önképzőkör az unalomnak helye, hanem az érdeklődésé. Sikerült is elérni, hogy a tagok közül 33-an, az összes tagok egyharmada a VII. és VIII.-nak fele szerepelt és hogy az érdeklődés akkora volt, főleg felolvasásra és szabadelőadásra vonatkozóan, hogy nem került mindenki sorra. Törekedett az

Önképzőkör arra is, hogy lehetőleg szabad előadások és beszédek szerepeljenek minél nagyobb számban, mivel a fellépést, az előadóképességet ez fejleszti igazán. A szabad előadások és beszédek száma felül is multa a felolvasásokét.

Egyik fontos célja volt az Önképzőkörnek az ítélőképesség kialakítása, fejlesztése. A bírálatok tárgyilagosságának fokozására hozta be az Önképzőkör az előbírálás rendszerét, visszatérve az eredeti szokáshoz. A bírálatokat általában kevés kivételtől eltekintve a tárgyilagosság mellett a szeretet jellemezte. Az Önképzőkörben a munkák értékelésénél mindig tekintettel kell lenni arra is, hogy nem lehet mindenki egyszerre kialakult tehetség, jó szavaló, pompás előadó, az Önképzőkör csak akar ilyeneket kialakítani. Ez azonban csak a szerető, tárgyilagos bírálat útján lehetséges. Általában a cselekedetek, a munka azt bizonyítja, hogy a tagokban volt érdeklődés és törekvés az Önképzőkör nivóssá, élvezetessé és hasznossá tételére.

Egy körülmény azonban, sajnos, sokban gátolta a működést: az Önképzőkör könyvtárának állapota. Az ideális az lenne, hogy a tagok rendelkezésére állana egy az ifjúsági könyvtártól elütő, megfelelő szakkönyvekkel, modern könyvekkel s legfőképen folyóiratokkal rendelkező könyvtár, amelynek a segítségével a tagok valóban bővíthetnék ismereteik körét. Sajnos, azonban a kör rossz anyagi helyzete miatt nem lehetett ezen a téren eddig végrehajtani a programot. A jó önképzőkori könyvtár és folyóirattár megteremtése a jövő feladata.

Segélyző-Egyesület. Vezető tanár: Róth József. Egyesületünk a nyolc évig tartó tankönyv-reformmal járó megpróbáltatásokat szerencsésen megúsztta. Jóformán minden külső segítség nélkül, saját erejére támaszkodva ebben az iskolaévben is 203 tanulót segélyezett részint ingyen, részint igen csekély díjért 1356 tankönyvvel. Tagsági díj nincsen. A folyó iskolaévben 520-29 P-t fordított új könyvek beszerzésére.

Hálás köszönetet mond az egyesület vezetősége mindazoknak, akik nemes adományaikkal támogatták az egyesületet önzetlen munkájában.

Ének- és zenekar. Intézetünk a tudományos szellemi képzés mellett nagy gondot fordít a művészeti lelki kiképezésre is. A fárasztó iskolai munka közben alkalmat ad tanulóinak, hogy az ének és zene léleküdtítő, szívneemesítő áldásait is élvezhessék és ezzel szellemi képzésüket tökéletesebbé tegyék. Az ének és zene nevelő hatását nemcsak az ókori kultúrnépek — köztük a legműveltebb görög nép — vették észre és használták fel a fejlődő lélek harmonikus kialakítására, de manapság sem mellőzhetjük a mai modern kultúrember kiművelésénél. Az újabb időkben a családi és iskolai nevelésben újra nagy szerepe kezd lenni az éneknek és zenének. Ha a költő oly találóan vette észre, hogy: „aki a virágot szereti, rossz ember nem lehet“, sokszorosán mondhatjuk el ezt az énekre és zenére. A tanulók

is szívesen foglalkoznak vele és szószerint „játszva“ szerzik meg a vele járó lelki műveltségtöbbletet. A hosszú iskolai években a tanulás a hétköznap, a zene és ének az ünnep és vasárnap. Szórakozás, felüdülés, öröm, mulatság. Pedig kemény munka: önfegyelműző, jellemnevelő. A nehéz iskolai elfoglaltság után, amíg a többi diák szórakozik, játszik, az énekes és zenekari tag próbákra jár és megtanul dolgozni a közért, az iskola kis társadalmáért. Ebben még az is első, aki a tanulásban talán kissé elmarad.

Az énekkar dr. Jakab János kegyesrendi tanár vezetése mellett intézetünk közéletének egyik fontos szerve. Legkorábban kezdi az iskolai munkát, mert már a beírások alatt *Veni Sancte-ra* próbál és legkésőbb fejezi be a *Te Deum*-mal. Egész iskolai évben együtt van, még vakációja sincs. Sőt karácsony, húsvét meg pünkösd ünnepei alatt erősebb a munkája. És ezt a munkatöbbletet jó kedvvel végzi. Tagjai feláldozva délutáni szabad idejüket szorgalmasan járnak a próbákra és örülnek, ha szerepelhetnek. A legnagyobb büntetésnek veszik az énekkarból való eltávolítást.

Ilyen lelkes gárdával tudjuk csak teljesíteni azt a sok munkát, ami az iskolai év alatt az énekkarnak kijut. Vasár- és ünnepnapok egyházi zenéje, a hétköznapi diákmisék éneke, az iskolai ünnepélyek színesebbé tétele mind-mind az énekkar feladata. Hogy jól oldja meg, mutatja az a körülmény, hogy templomunk ünnepnapokon telve van buzgó hívekkel, akik közül sokan, — saját kijelentésük szerint — a kedves, csengő diákének kedvéért jönnek hozzánk misére. Ünnepélyeinken sok taps jutalmazza a kis énekesek fáradozását. Társadalmi és jótékony egyesületek gyakran fordulnak hozzánk, hogy ünnepélyeinken szerepeljünk. És ha időnk, meg iskolai elfoglaltságunk engedi, mindenkor szívesen teljesítjük kérésüket. Az énekkar tagjainak száma 90. Intézeti orgonistánk Berzy József VIII. és Nyúl Tóth Pál VII. oszt. tanulók. Szertáros Bierer Béla II. oszt. tanuló.

A zenei élet az utóbbi években nagyot lendült. Az intézet zenetanára, Herédi-Szabó Imre okl. hegedűművész s mellette Schüssler Albert és Jakab János dr. piarista tanárok a nagynevű elődek: Szabados Géza, Szent-Gály Gyula, Bordeaux Géza és Koller Ferenc intézeti zenetanárok nyomdokain haladva azon dolgoznak, hogy a kecskeméti kegyesrendi gimnázium zenei életének régi, magas színvonalát fenntartsák, sőt emeljék. Ilyen lelkes, ambiciós munka természetesen nem maradhat eredmény nélkül. Buzgó munkatársaik, a kisebb-nagyobb diákzenészek megértve a vezetők szándékait, igyekeznek a tőlük telhető legjobbat nyújtani. Aki számol azzal, hogy gyerekmunka diáktól mit lehet várni és nem a felnőtt zenészek mértékét alkalmazza az elbírálásban, zenei teljesítményeiket dicséreteseknek mondhatja. A 38 tagú teljes felszerelésű szimfónikus zenekar komoly zenedarabokat adott már elő, többek közt Beethoven és Mozart szimfóniákat és az utolsó emberig az intézet tanítványaiból kerül ki, amit kevés középiskola mondhat el magáról. Intézeti ünnepélyeinken az alkalomnak megfelelő, szép zeneszámokkal szo-

kott szerepelni, amelyek miatt ezeken nemcsak a szülők, hanem a zenét szerető, lelkes zenebarátok is nagy számmal vesznek részt. Évvégi hangversenyünk komoly zenei teljesítmény volt és a kritika is elismerően nyilatkozott róla. Műsora a következő:

1. Francke: Concert Ouverture. Szimfónikus zenekar. 2. Nép dalok. Demény Dezső feldolgozásában. Énekkar. 3. Adamec: Operaegyveleg. Fúvós zenekar. 4. *a)* Mascagni: Intermezzo a Parasztbecsületből. *b)* Schmeling: Gavotte Louis XIII. Szimfónikus zenekar. 5. Erkel—Borsay: Egyveleg a Bánk-bánból. Fúvós kar. 6. *a)* Eilenberg: Reve du ball. *b)* Gillet: Loin du ball. Vonós kar. 7. Petőfi dalok. Harmath Artúr feldolgozásában. Énekkar. 8. Michaelis: Kovács az erdőben. (Éjszaka. Reggel. A pataknál. Reggeli ima. Kovács műhely.)

Zeneszertáros Hoffmann Géza VIII. oszt. tanuló volt. A szimfónikus zenekar tagjai hangszerük szerint a következők: *VIII. osztály.* Berzy József, harmónium, harangj. Farkas Lajos kr. pn., hegedű. Hoffmann Géza, hegedű. Joszt Ferenc, hegedű. Kauker Endre kr. pn., eselló. Vitéz Nyitray Pál, brácsa. Tafferner Antal kr. pn., bőgő. Takács Dezső kr. pn., hegedű. Schibrát Jenő kr. pn., hegedű. Simon Gyula, ütőhangszerek. *VII. osztály.* Bódi Béla, hegedű. Csorba Elek, klarinét. Frűchbauer István kr. pn., hegedű. Gáspár Árpád, vadászkürt. Kálmán János kr. pn., fuvola. Kerner Zoltán, bőgő. Németh István kr. pn., hegedű. Nyúl Tóth Pál, vadászkürt. Szabó István, trombita. Szűszner Géza, púzon. Takács Károly kr. pn., hegedű. Tóth Károly dob, ütőhangszerek. Zimay László, fuvola. *VI. osztály.* Király Endre, klarinét. Király György, piccoló. Novák Pál, klarinét. Ruzs Jenő, eselló. *V. osztály.* Losonczi Sándor, hegedű. Márovics Ferenc, dob, ütőhangszerek. Nagy László, vadászkürt. Szennai István, trombita. Szennai Sándor, piccoló, oboa. *IV. osztály.* Fodor József, trombita. *III. osztály.* Deák Lajos, brácsa. Hammerschmid Iván, hegedű. Krosits László, hegedű. Leskowsky Róbert, hegedű. *II. osztály.* Prácsér László, hegedű.

Ugyancsak az intézeti ünnepélyek változatosabbá, színesebbé tételére, de főképen a szabadban és kivonulások alkalmával sokszor szerepel intézetünk *fúvós zenekara*. Népszerűsége nagy. Néhány éve alakult meg, amikor a cserkész és tornaélet, a mai kor gyermeknevelésének két fontos eszköze, kilépett az iskola falai közül. Az iskolafenntartó róm. kat. Egyházközség áldozatos adományából, az ünnepélyek jövedelméből és a zenebarátok lelkes ajándékpénzéből olyan felszerelésünk van, ami kevés intézetben található. A fiúk oly buzgalommal jelentkeznek kiképzésre, hogy nem győzzük hangszerrel. Tanulásnál 3—4 diákra jut egy. Sok fiút kénytelenek vagyunk elútasítani hangszerhiány miatt. A meglévők annál szorgalmasabban gyakorolnak. Iskolai munkájuk mellett naponként járnak be, akik épen ráérnek, a délután 2—5 óra között állandóan készenlétben álló betanítókhoz: dr. Jakab János és Schüssler Albert kegyesrendi tanárokhoz, hogy a zenedarabok szólampróbáit végezzék, vagy iskola-gyakorlatokat játszanak. A múlt évben nagy hangverseny-körüton volt a fúvós zenekar Tatán és Veszprémben és szép eredményeket mutatott fel. Az idén a nehéz gazdasági helyzet miatt a tervezett

újabb hangverseny-körút elmaradt, de annál szorgalmasabban gyakoroltunk az itthoni ünnepélyekre. Társadalmi ünnepségeken is többször szerepeltünk: hősök ünnepén a temetőben, revíziós gyűlésen, cserkész avatáson, cserkész elnökség fogadásán, a szociális missió és Piarista Diákegyesület jótékony-célú kerti mulatságán, a máriavárosi tábori misén, a monostorfalvi r. kat. templom alapkövetélelénél, az itthoni zenés miséken. Meghívást kapott a zenekar a jövő 1933. évi nyári nagy nemzetközi cserkész-táborozásra is Gödöllőre.

Mindezekből látszik, hogy a fúvós zenekar azoknak az intencióknak, melyekért alapították, nagyszerűen megfelel. Lelkes, buzgó munkájával vezetői és tagjai az intézeti célokon kívül a zenei léleknemesítés hasznos munkáját is szolgálják, másoknak pedig, főképen az utcai kivonulások alkalmával kellemes szórakozást szereznek. Kivonulásokon vezetője Zimay László VII. oszt. tanuló. Szeretárosa Király György VI. oszt. tanuló. Tagjai hangszereik szerint a következők:

VIII. osztály. Simon Gyula, szárnykürt. *VII. osztály.* Budai Péter, basszusszárnykürt. Csorba Elek, klarinét. Felber György, púzon. Gáspár Árpád, vadászkürt. Hávor Endre, eufonium. Kerner Zoltán, réztányér. Maczonkai Endre, helikon. Márovics József, helikon. Nyúl Tóth Pál, vadászkürt. Szabó István, szárnykürt. Szüszner Géza, púzon. Tóth Károly, kisdob. *VI. osztály.* Bense Imre, trombita. Farkas István, basszusszárnykürt. Király Endre, klarinét. Király György, fuvola. Novák Pál, klarinét. Párján Lajos, basszus trombita. Rusz Jenő, szárnykürt. Sipos Lajos trombita. *V. osztály.* Hümpfner János, trombita. Maros Antal, trombita. Márovics Ferenc, nagydob. Nagy László, vadászkürt. Szabó László, vadászkürt. Szennai István, szárnykürt. Szennai Sándor, piccoló. *IV. osztály.* Fodor József, szárnykürt. Kovács Gergely, basszustrumbita. *III. osztály.* Rusz Tibor, klarinét. *II. osztály.* Bierer Béla, klarinét. Kun Gergely, szárnykürt. Szabó Pál, klarinét.

Cserkészcsapat. Táborozás. Iskolai kirándulásainkból ismertünk már a bugaci pusztából annyit, amennyit vonaton megközelítve meg lehet ismerni, amennyit az idegenből jött vendégeknek mutatnak belőle. Láttuk már más-
kor is a nagy, messze legelőket, tiszteletünkre cifraszűrbe öltözött pásztorokat, fehér gulyákat, mégis régi tervünk volt: bejárni a pusztát, megismerni igazi arcát, megfigyelni, ha még van benne valami, amit nem változtatott meg a rohanó időknek új kultúrája. Meg akartuk ismerni a pusztai magyart és meg akartuk figyelni magát a pusztát, a júniusi napban izzó homokot, szikes vizeket, borókás erdőket. Így indultunk el június 22-én hajnalban nyolcan (a parancsnok és egy fiú kivételével csupa őrsvezető), hátizsákokkal megrakodva, gyalogszerrel bugaci mozgótáborunkba. Négy napot töltöttünk a kecskeméti puszták között. Ezalatt ellestük a pusztai életének egy s más apró titkát. Megtanítottuk a tanyai legényeket a keresztbumerang hajtására. Tövirül-hegyire megnéztünk egy szélmalmost, rajzol-

gattunk a mórícgáli temetőben érdekes kopjafákat, bejártuk a Nagybugaci-erdőt. Láttuk a gulya-itatást, ménest, elbeszélgettünk az öreg számadóval, tanulmányoztuk a pulik művészetét, láttuk a cserényt a pásztorművészet egy-két utolsó emlékével. Mégis talán az egész tábor legszebb emléke Deli Ferenc aratómunkás levele, melyben a neki küldött fényképeket hazaszeregettől izzó, szépírású sorokban megköszönte.

Háromhetes állótáborunkat a váci Püspök úr Önagyméltósága birtokán, Nógrádverőcén rendeztük 50 résztvevővel. A táborhelyüi kapott dombtetőt a fiúk valóságos várrá alakították. Mindennapos fürdés a Dunában, hejkek, akadályversenyek, kirándulások Szokolyára, Magyarokútra, Visegrádra, Nógrád várához, Csóványosra tették érdekessé a tábort. Vácra rendezett kirándulásunkat dr. Tragor Ignác kormányfőtanácsos, múzeumi igazgató úr vezetése és szíves vendégszeretete tette felejthetlenné. A tábor nevelő munkáját mutatták a cserkészpróbákban való előrehaladás, az apró szolgálatoknak szíves vállalása s a jól végzett munka öröme.

Évközi munka. Még meg sem kezdődött az új iskolai év, máris összejött csapatunk vezetői tanácsa, a fiúk parlamentje, hogy előkészítse az új év munkáját.

Az új évre határozott munkaprogrammal indultunk. Első lépésünk volt az újoncok felvétele. A nagyszámú jelentkező közül kiválogatott jelölteket azonnal őrsökre osztottuk. Csapatunk fájának új hajtása fakadt az év elején megindított apródmunkában. Az apródrajba először csak olyan fiúkat vettünk fel, akik már az elemi iskolában apródok voltak. Vezetésüket Nagy Miklós piarista tanár, cserkésztiszt vállalta. Az őrsi munka is megindult, s a fiúk szorgalmasan készültek a cserkészpróbákra.

Az őszi folyamán többször kirándultunk a körösi Nyomásra, mégis valahányszor a kirándulások ügye szóba került, élénken éreztük egy megfelelő, cserkészzeink számára könnyen hozzáférhető kiránduláshely hiányát.

Próbázatalást minden negyedév végén tartottunk. December 12-én a cserkészotthonban, tavasszal pedig egy kiránduláson őrsi akadályversenyt rendeztünk. Az őrsökben levő cserkészek előrehaladása elsősorban az őrsöket vezető fiúktól, az őrsvezetőktől függ. Ezért nagy gondot fordítottunk az őrsvezetők képzésére. A téli, központi őrsvezetői táborba 4 fiút küldtünk. Tavasszal őrsvezető-képző tanfolyamot kezdtünk. Ennek folytatásaképpen házi őrsvezetői tábort terveztünk, melyet a VIII. cserkészkerület kerületi őrsvezetői táborrá szélesített. Különböző alkalmakkor képviseltettük csapatunkat, több esetben más egyesületek ünnepélyein szolgálatot teljesítettünk. Gr. Teleki Pál tb. főcserkész, jamboree-táborparancsnok úr látogatása alkalomával résztvettünk az ünnepélyes fogadáson. Ez alkalommal a nagyrészt cserkészzeinkből álló intézeti fúvós zenekar játszott.

Ünnepélyek. December 5-én „tábortűz“ alakjában Mikulás-estet rendeztünk. Április 2-án és 3-án rendeztük meg évről-évre szokásos cserkész-

előadásunkat a Katona József színházban. Ünnepegyünk műsora a következő volt:

1. Koszter atya: Palkó barátai. Cserkészjelenet 2 képben. Szereplők: Palkó újonccserkész—Démy-Gerő Sándor; Matyi újonccserkész—Vörös István; Géza, a Palkó bátyja, cserkészdiák—Gerber Ferenc; Játék—Bende János; Köpeskönyv—Barthalos Kálmán; Mese—Major Sándor; Ólomkatonák—Bagi Béla, Baksa Mihály, Chiovini Károly, G. Fekete Tibor, Kerekes József, Szabó Ferenc, Szelepcsényi Lajos, Tóth Géza; Pajkosság—Molnár István; Cserkész-tündér—Leskovsky Zoltán; Erdő tündére—Ifj. Szabó Pál; Virág tündére—Kürtösy Endre; Patak tündére—Tamásy Sándor; Lángtündér—Hegedüs Ferenc; Sport—Dobos Béla; Cserkéször—Benkő István, Karl János, Komáromi László, Kovács János, Probáld Béla, Rósingert Tibor, Szabó Zoltán, Vértesi József. 2. Fogadalomtétel. Élőkép. Szereplők: Az előző szám szereplői, továbbá: Királyfi—Vértesi Ervin; Apródok—Ambrus László, Major József; Jancsi—Bende Ervin, Juliska—Farkas Róbert; Piroska—Flóznik Ervin; Hófehérke—Szelei Mihály; Törpék—Börönte István, Dombi János, Horváth Ferenc, Kovács István, Mészáros Jenő, Perger Béla, Szabó Mihály; Mackó—Muhi Elemér. 3. Prologus. A „Ludas Matyi“ kecskeméti előadására írta Erdélyi Gyula. Szavalt: Schmidt József. 4. Ludas Matyi. Énekes, táncos népszínmű 4 felvonásban. Fazekas M. tréfás versei alapján írta Erdélyi Gyula. Zenéjét szerzette Pálmáss Olivér. Szereplők: Döbrögi, földesúr—Major György; János, a hajdúja—Bense Imre; Erzsók asszony—Uzony György; Matyi, Pöttöm, Sára gyermekei—Novák Pál, Kun Gergely, Rózsa Béla; Kisbíró—Hajagos László; Panni, a bíró leánya—Deák Lajos; Marci, csikós—Fodor György; Zsóka—J. Jankovich Xavér; Marika—id. Szabó Pál; Borcsa—Perger Endre; Andris—Hümpfner János; Pista—Szabó László; Leányok—Berkes Endre, Csomák József, Sipos László; Legények—Farkas Géza, Forgács Tibor, Szennai István és Szennai Sándor. Az előadás szereplői mind cserkészek és cserkészapródok voltak. A darabok zenéi kíséretét Harkay Pál s. tiszt, Hoffmann Géza és Joszt Ferenc VIII. oszt. tanulók és Leskovsky Róbert III. oszt. tanuló adták elő.

Április 24-én, a cserkészlet védőszentjének ünnepén, cserkészeink közös szentáldozáshoz járultak. A szentmise előtt dr. Orbán János igazgató, szervezőtestületi elnök megáldotta az apródraj új zászlaját, mely egyik apródunk, Bende János édesanyjának gondos kézimunkájával készült. A szentmise után volt az intézet udvarán mintegy 200 főnyi előkelő közönség jelenlétében az ünnepélyes apród- és cserkészavatás. Ez alkalommal 27 apród tett „nagy ígéretet“ és 19 cserkész tett fogadalmat. A fogadalomtétel után dr. Orbán János igazgató mondott ünnepi beszédet. Az ünnepélyen közreműködött intézetünk fúvós zenekara.

Jamboree. A megelőző évben Badenben tartott nemzetközi cserkészkonferencia az 1933. évi nemzetközi nagytábor helyéül a Kormányzó Úr Ő főméltósága meghívására Gödöllőt jelölte ki. A világ minden részéről összeseregülő sok ezer cserkész és látogató előtt cserkészeinknek az eddigi hagyományokhoz híven, becsülettel kell helytállniok. A nemzetközi nagytáborra elsősorban nyelvtanulással készültünk. Az elmúlt évben 10 cserkészünk tanulta az esperanto nyelvet heti egy órában Schüssler Albert piarista tanár vezetésével, 7 cserkészünk heti 2 órában az angol nyelvet a csapat parancsnokának vezetésével, a többi cserkészünk pedig az iskolai oktatással kapcsolatban tanulta a francia és német nyelvet.

Segélyezés. Városunk közönsége, elsősorban pedig intézetünk volt növendékei mindenkor megértően támogatták munkánkat. Nagylelkű támogatóink közül mégis ki kell emelnünk Kecskemét város Tanácsát, az Első Kecskeméti Konzervgyár Igazgatóságát és az Első Kecskeméti Takarékpénztár Egyesületet. Támogatásukkal vált lehetővé, hogy a megelőző nyáron 280 P 94 fillérrel tudtuk szegényebb sorsú cserkészjeinket a táborozáshoz segíteni, a folyó évben pedig ünnepélyünk jövedelméből 400 P-t fordítunk erre a célra. Cserkészjeink helyzetén azzal is könnyítettünk, hogy a havi 40 fillér tagdíjat áprilistól kezdve felére szállítottuk le.

Kerületi munka. Csapatunk tagjai közül többen tevékeny részt vesznek a VIII. cserkészkerület vezetésében.

Személyi adatok. A szervezőtestület elnöke dr. Orbán János igazgató, cserkészkerületi társelnök. A csapat parancsnoka Jochs József piarista tanár, kerületi ü. v. elnök. A tisztlakar tagjai: Erczbrucker Aladár piarista tanár, ker. tiszteletbeli ü. v. elnök, jamboree-előadó; Luy Géza főhadnagy, a kerületi jamboree-iroda vezetője; Mihálikó Béla piarista tanár, ker. tiszteletbeli ü. v. elnök; Nagy Miklós piarista tanár, ker. becsületbírói ügyész; Harkay József, Harkay Pál, Pásztor Lajos kerületi tisztlakár és Stadler Ferenc segéd-tisztek. A két cserkészraj tagjainak száma 54, az apróraj tagjainak száma 27. Összlétszám: 90.

Tervezett táboraink. Csapatunk 20 tagja vesz részt a VIII. cserkészkerület szikrai őrsvetelői táborában június 19-től június 24-ig. Június 26-án háromhetes nagytáborba szállunk az egri Érsek úr Ó nagyméltósága felsőtárkányi birtokán 52 résztvevővel.

Sportkör. A sportkör neve: Zrinyi, budapestvidéki kerület, kecskeméti csoport.

A sportkör igazolási száma: 40, a megalakulás ideje: 1924. nov. 14.

A sportkör tb. elnöke: Orbán János dr. igazgató.

A sportkör vezetőtanárának neve és lakcíme: Kováts Andor, Kecskemét, Kazinczy-u. 5.

A sportkör vezetőtanára testnevelési tanár.

Az intézet tanulóinak teljes létszáma: 340

A magántanulók, illetve magánvizsgázók száma: 7.

A testgyakorlás alól felmentettek száma a papnövendékekkel együtt: 57.

A testnevelési alap fizetése alól felmentettek száma: 32.

A testnevelési alapra fizető tanulók száma összesen: 315.

A korosztályok sportköri foglalkozásainak heti óraszám: 4.

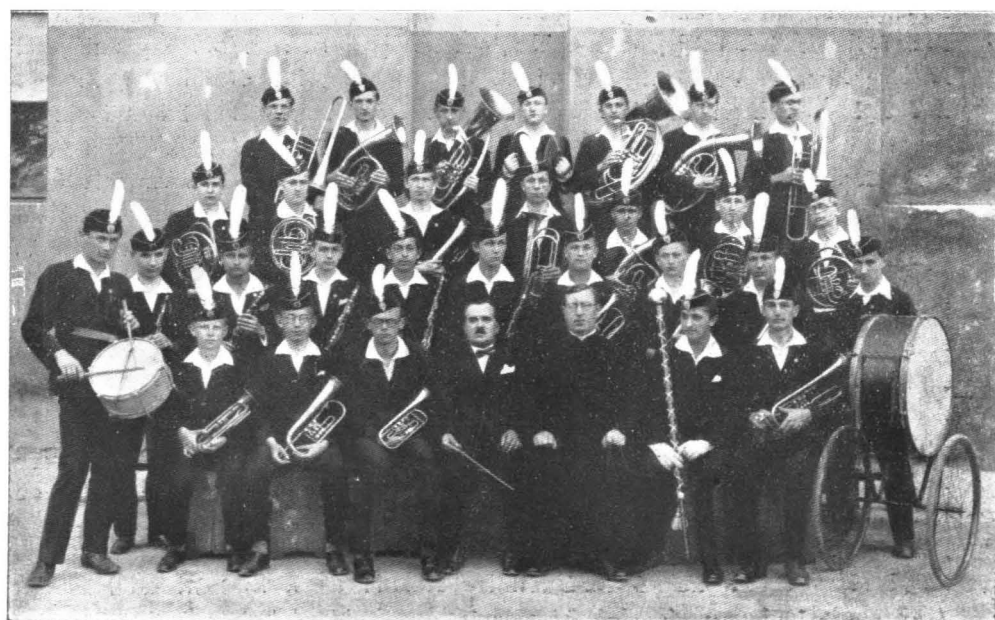
A működő szakosztályok: atletika, céllövészet, futball, kerékpár, kézi labda, kosárlabda, kosárlabda, asztali tenisz, tenisz, torna, vívás, úszás.

Az intézetnek van tornaterme. Területe: 161,5 m². Padlózat: Fapadló.

Az intézetnek csak kisebb játékokra alkalmas udvara van. Területe:

Az intézet szimfónikus zenekara.

Az intézet fúvós zenekara.

1593 m². A Kecskeméti Atlétikai Club pályáján gyakorolnak hetenkint háromszor.

Úszoda van, de a vezető testnevelő tanár betegszabadsága miatt az úszásoktatás ez évben szünetelt.

A télisport közül a korcsolyázásra van mód.

Szeptember 19-én a sportkör megtartotta újjáalakuló ülését s megválasztotta ez évi tisztkarát. Október 6-án 9-es csapattal résztvettünk a kegyeleti stafétában. Házi futball és kosárlabda-versenyt rendeztünk. A vezető tanár betegsége következtében a tavaszra tervezett versenyek elmaradtak.

X. A tanulók érdemsorozata.

A) A rendes tárgyakból.

Rövidítések: g. kat. = görög katolikus; ref. = református; ág. h. ev. = ágostai hitvallású evangélikus; kr. pn. = kegyesrendi papnövendék; sz. fr. pn. = szentferencrendi papnövendék; ism. = ismétlő; ö. d. = ösztöndíjas; fm. = felmentve; p. = példás; j. = jó; sz. = szabályszerű.

Első osztály.

Osztályfőnök: **Énekes István.**

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel								
		Vallásan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetről	Mennyviségben	Rajz	Testgyakorlás	Ének
Almási Péter	j.	1	3	3	3	3	4	3	2	2
Ambrus Jenő	j.	1	3	3	2	2	3	4	2	3
Ambrus László	j.	1	3	4	3	3	4	3	1	2
Asztalos József	p.	1	2	2	1	1	1	1	2	2
5 Bagi Béla	p.	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Baksa Mihály	p.	1	2	3	2	2	2	1	fm	2
Balanyi László	p.	1	3	3	2	2	3	2	2	3
Baranyi István	p.	1	3	3	3	3	2	2	2	2
Barthalos Kálmán	p.	1	2	2	1	1	2	2	fm	1
10 Beke András	j.	2	3	3	3	2	3	3	2	2
Bende Ervin	p.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Bende János	p.	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Boczkó Pál	j.	1	4	4	4	4	4	4	2	3
Börönte István	p.	1	2	1	1	1	1	1	1	2
15 Buzás János	p.	1	2	2	2	1	2	3	2	2
Chiovini Károly	p.	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Czintula Ferenc	p.	1	2	2	1	1	1	1	2	1
Csabai László ism.	j.	1	3	3	3	3	3	2	fm	1
Csorba Ferenc	j.	1	3	3	3	3	3	2	2	3
20 Danics János ism.	j.	1	3	3	3	3	3	3	2	3
Dobos Béla	p.	1	2	2	2	2	2	3	2	2
Dombi János	p.	1	2	1	1	1	1	1	fm	2
Dósay Károly	p.	1	2	2	1	1	2	1	1	1
Dubecz József	p.	1	3	3	2	2	3	2	2	2
25 Farkas Róbert	p.	1	1	1	1	1	2	1	2	1
Fái Mihály	j.	1	3	3	2	2	3	2	fm	2
G. Fekete Tibor	j.	1	3	3	2	2	3	3	2	2
Garasi Károly	j.	1	3	3	3	3	3	3	1	2
Götz Imre	j.	1	3	3	2	3	3	4	2	3
30 Gyenes Bertalan	j.	1	3	4	3	3	3	3	1	2

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel							Ének	
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz		Testgyakorlás
Hasznos János	j	1	3	4	3	3	3	3	2	2
Hegedűs Ferenc	p	1	1	1	1	1	1	2	2	2
Horváth Ferenc	p	1	3	2	2	2	2	3	1	1
Igács László	j	1	3	3	3	2	4	3	2	1
35 Iván Ferenc	j	1	3	3	3	3	3	3	1	3
Karácsonyi István	p	1	3	3	2	3	3	3	2	1
Kerekes József	j	1	2	3	2	1	2	3	2	2
Kovács István	j	1	3	3	3	3	3	3	2	3
Kürtösi Endre	p	1	2	2	1	1	1	1	2	1
40 Lajos Ferenc	p	1	2	2	2	2	3	2	2	2
Langó István	j	2	3	3	2	2	3	3	2	2
Leskowsky Zoltán	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Lontea János ág. h. ev.	p	2	3	3	3	3	3	2	2	2
Madari Ferenc	j	1	3	4	3	3	3	3	2	1
45 Madari Pál	j	1	3	4	3	3	1	1	2	1
Major József	p	1	2	2	2	2	2	1	2	1
Mészáros Jenő	p	1	2	1	2	2	2	2	2	2
Molnár István	p	1	2	2	2	1	2	2	2	1
Molnár János	j	1	3	4	2	2	3	3	2	2
50 Muhi Elemér	p	1	3	3	2	2	3	2	2	2
Müller Viktor	p	1	3	3	3	2	2	3	1	3
Nyirádi Imre	p	1	2	2	1	1	2	2	2	1
Pergner Béla	p	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Polló János	j	1	3	3	3	3	3	2	2	3
55 Schmidt József	j	1	2	2	2	3	2	2	1	2
Szabó Ferenc	p	1	3	3	2	2	3	3	2	3
Szabó János	p	1	2	1	1	1	1	1	2	2
Szabó Mihály	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Szelepcsényi Lajos	p	1	3	3	2	3	2	2	2	2
60 Tamási Sándor	p	1	3	3	1	1	2	2	1	2
Tóth Géza	p	1	2	2	1	1	2	2	2	2
I. Tóth Gyula	p	1	3	3	2	2	2	2	1	1
Tóth József	j	1	3	3	3	3	4	3	fm	3
Vértesi Ervin	p	1	2	2	2	1	3	2	2	3
65 Vörös István	p	1	1	2	1	1	1	1	1	1
<i>Magántanuló:</i>										
Csák Elemér		1	2	2	1	1	3	3		
Kimaradtak: Gál László, Medgyessy Sándor.										
Összesen: 68.										

Második osztály.

Osztályfőnök: Jochs József.

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel									
		Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetről	Mennyiségtan	Rajz	Tecsigyakorlás	Ének
Andráskó Szilárd g. kat.	j	3	4	4	4	4	3	4	4	2	1
Balogh István	j	2	3	4	4	2	3	3	2	2	2
Barth Vilmos ref.	j	2	3	3	3	3	1	3	2	fm	2
Bánhidi Gyula	j	2	3	3	3	3	2	4	4	2	1
5 Bánovszky Aladár ism.	j	2	3	3	3	4	2	4	3	fm	2
Berkes Endre	j	1	2	2	3	3	1	2	3	2	1
Bernhardt Elemér	p	1	2	3	3	2	2	3	2	2	1
Bierer Béla ism.	p	2	3	3	3	3	2	2	2	1	1
Csász Gyula	p	1	1	2	2	1	1	2	2	2	1
10 Duka Dénes	j	1	2	2	3	1	2	3	3	2	2
Farkas Géza	p	1	1	2	2	1	1	2	2	1	1
Flóznik Ervin	j	1	2	2	2	2	2	3	2	2	1
Füzy Fabián	j	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1
Györi Endre ism.	j	1	2	3	3	3	3	3	2	2	1
15 Hegedüs Károly	j	1	2	3	3	3	2	3	2	fm	1
Hencz István	j	2	3	3	4	3	2	3	3	2	1
Jeszeniczai Jankovich Ferenc	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Jávorka József	j	1	3	2	2	2	1	2	3	2	1
Kangyal György	p	1	1	2	2	1	1	2	1	2	1
20 Kari László	j	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1
Karl János	j	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Kelemen Lajos	j	2	3	4	4	3	3	4	1	2	2
Kelticska Béla	j	1	2	3	4	3	2	3	3	2	1
Komáromi László	j	1	3	3	3	3	2	3	3	2	1
25 Kovács János	p	1	1	1	2	1	1	2	2	2	1
Kósa László	p	1	2	2	2	1	1	1	2	2	1
Králik József	j	2	3	4	4	3	3	3	2	2	2
Kugler Zoltán	j	2	3	3	2	3	3	3	2	2	2
Kun Gergely	j	1	2	3	2	2	2	2	2	2	1
30 Magyar János	j	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2
Major Sándor	j	1	2	2	3	2	1	2	2	2	2
Materényi Jenő	j	1	3	3	3	3	2	3	3	2	1
Mádai András	j	3	4	4	4	4	3	3	4	2	2
Müller Jenő	j	2	3	3	3	3	2	3	2	2	2
35 Homoki Nagy László	p	1	1	2	2	2	1	2	3	fm	2
Polyák Sándor	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Prácsér László	j	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1
Probáld Béla	p	1	2	3	3	1	1	2	3	2	1

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel									
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettudj	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
Pulai József	j	2	3	2	3	3	2	4	3	2	2
40 Rózsa Béla	p	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Salamon István	j	1	3	3	3	2	2	3	2	2	1
Simon Béla	j	1	3	3	3	2	3	3	3	2	1
Siposs László	j	1	2	2	2	2	1	3	2	2	1
ifj. Szabó Pál	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
45 id. Szabó Pál	p	1	2	2	2	2	2	2	2	fm	1
Szabó Zoltán	p	1	3	3	3	3	2	3	2	fm	1
Szelei Mihály	j	1	3	2	3	2	2	3	2	2	1
Szeveréni Kálmán	j	1	2	3	3	2	2	3	2	2	2
Vajda József	j	2	3	4	4	4	3	3	3	fm	1
50 Vágó László	j	1	2	2	2	2	1	2	2	2	2
Vértési József	p	1	1	2	1	1	1	1	2	2	1
<i>Magántanuló:</i>											
Csák Ivor		1	1	2	1	1	1	2	2		
<p>Kimaradtak: Acsay Vilmos, Chlebik Jenő, Dudás Mihály, Juhász Ferenc, Marsa István ism., Somodi János, Szücs Kálmán, Tasi István.</p> <p style="text-align: right;">Összesen: 60.</p>											

Harmadik osztály.

Osztályfőnök: **Farkas Dénes dr.**

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel									
		Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás
Almási Kálmán	J	3	2	3	3	2	3	3	3	2	fm
Barcsa Mihály	J	1	3	3	3	2	3	1	2	2	1
Berauer Béla	P	2	2	3	3	1	1	1	3	3	2
Csertő Antal	P	1	3	3	3	3	3	1	1	2	2
5 Csomák József	J	1	3	3	3	3	2	2	3	2	2
Czeglédi Mihály	J	1	2	3	3	3	3	1	1	2	2
Danis Mihály	J	1	3	3	3	3	1	1	1	1	1
Deák Lajos	P	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Démy-Gerő Sándor ág. h. ev.	P	2	2	3	2	1	1	1	2	1	1
10 Dósai László	J	2	2	4	4	3	4	2	3	2	2
Farkas Ferenc	P	2	2	3	3	3	2	3	3	3	fm
Fodor Pál	J	1	2	3	3	3	2	1	1	2	1
Forgács Tivadar	P	2	2	3	3	3	1	1	2	3	2
Gyenes Ferenc	P	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1
15 Halasi Pál	P	2	3	3	2	2	3	3	2	3	fm
Hammerschmid Iván	P	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1
Hegedüs Antal ism.	J	1	2	3	3	2	2	1	2	2	fm
Karácsonyi Antal	J	1	3	4	4	3	4	2	3	3	fm
Kelticska László	P	1	2	3	3	3	2	2	3	1	2
20 Kovács István	P	2	2	3	3	2	2	2	3	1	1
Kozák László	J	2	3	4	3	3	3	2	3	2	1
Krosits László	P	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Leskowsky Róbert	J	1	1	2	1	3	1	1	2	1	1
Léh Ferenc ism.	J	1	3	3	3	3	3	1	3	3	2
25 Lontya György ág. h. ev.	J	3	3	4	4	4	3	3	3	3	2
Müller László	P	1	2	3	3	3	2	2	3	2	2
Nagy László ism.	J	1	3	3	3	2	2	1	2	2	1
Oláh János	P	1	3	3	3	2	2	1	2	2	fm
Ötvös Ferenc	P	1	2	3	2	3	1	2	2	3	2
30 Perger Endre	P	1	2	2	2	1	1	1	1	2	fm
Róna Győző	J	1	3	3	3	2	3	1	2	2	1
Rósinger Tibor	J	1	2	2	2	2	2	1	1	2	2
Rusz Tibor g. kat.	J	1	2	3	3	1	2	1	2	2	1
Schmidt István	J	2	3	3	2	3	3	3	3	2	1
35 Siklóssy László	J	1	4	4	4	3	4	2	3	3	1
Sipos György	P	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1
Vajda József	J	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel										
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	
Verdung József	J	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Zachár Pál.	J	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3
<i>Magántanuló:</i>												
40 B. Varga István		1	3	3	2	1	2	2	2	2	3	
Kimaradtak: Halasi József, Kokovai Imre, Ludescher János.												
Összesen : 43.												

Negyedik osztály.

Osztályfőnök: Erozbrucker Aladár.

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel									Tesztgyakorlás
		Vallás tan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiség tan	Rajz	
Aschenbrenner János	j	1	3	4	3	3	4	3	3	3	fm
Balanyi Mihály	p	1	3	3	3	2	2	2	3	2	1
Bellus Alfréd	j	1	3	4	4	2	3	3	4	2	2
Benkő István	j	1	3	3	3	2	3	3	4	1	1
5 Bierer Andor	j	1	2	4	3	3	2	2	3	1	1
Bódog Géza	j	1	3	3	3	2	2	2	3	2	fm
Chiovini Béla	j	1	2	3	2	2	1	2	3	1	1
Cserevics Oszkár	p	1	2	3	3	2	2	2	2	1	1
Dassievíz Barnabás ism.	j	1	2	3	3	2	2	1	3	1	1
10 Deák István	j	1	4	3	2	3	2	3	3	3	2
Dömötör László	p	1	3	3	3	3	2	3	3	2	2
Dubecz Gyula	p	1	2	2	3	3	2	2	3	3	fm
Fajsz Árpád	p	1	2	2	2	2	1	2	2	1	fm
Faragó Jenő	j	1	3	3	3	3	2	3	3	1	fm
15 Fodor József	j	1	3	4	4	3	2	2	3	2	1
Gáspár József	p	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Gilly Andor	j	1	3	3	3	2	3	2	3	3	2
Gömöri István	j	1	3	3	3	3	2	3	3	2	1
Götz László	j	1	3	3	3	2	2	3	3	3	1
20 Hegedűs Mihály	p	1	3	3	3	3	2	2	3	2	fm
Heinrich Pál	j	1	3	3	3	3	2	2	3	2	2
Kasza Márton	j	1	3	3	3	3	3	3	4	2	2
Kis József	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kovács Gergely	j	1	2	2	2	2	2	2	3	1	1
25 Matényi István	j	1	3	3	3	3	3	3	3	3	fm
Molnár Gusztáv	p	1	2	2	3	2	1	2	3	1	2
Schütz Ádám	p	1	3	3	2	3	3	3	3	2	fm
Stelger Ödön	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Stöber Ernő	p	1	2	3	3	2	3	2	3	1	1
30 Szabó Ferenc	p	1	3	3	3	3	2	2	3	1	1
Üveges Zoltán	j	1	3	3	3	2	2	2	4	2	2
<i>Magántanuló:</i>											
B. Varga István		1	3	3	2	3	2	3	3	2	
Magántanulásra tértek: Ludescher Ferenc, Szabó József.											
Kimaradtak: Andráskó Tibor, Farkas István, Korb Béla, Kerner Pál.											
Összesen: 38.											

Ötödik osztály.

Osztályfőnök : Jakab János dr.

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel										Rendkívüli rajz
		Vallás tan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiség tan	Tesztgyakorlás	
Berente István	j.	1	3	3		2	3	3	2	2	1	
Faludi László	j.	1	3	3	3		3	3	2	2	1	1
Fodor György	j.	1	2	2		1	2	1	1	1	1	1
Győry László	j.	1	3	4	3		3	3	1	3	1	
5 Gyulai Arisztid	j.	1	3	4	4		3	4	3	4	1	
Hümpfner János	p.	1	2	2	2		1	1	1	1	1	
Juhász István g. kat.	p.	1	3	3	3		3	1	2	2	1	1
Kobolt Endre	j.	1	4	3		3	4	3	3	2	1	
S. Kovács István	j.	1	3	3	3		3	3	2	2	1	
10 Kósa Ferenc	p.	1	1	1	1		1	1	1	1	1	
Losonczy Sándor	p.	1	3	3		2	3	3	2	2	1	
Maros Antal	p.	1	2	3	3		3	2	2	2	1	
Márovics Ferenc	p.	1	2	2	1		1	1	1	1	1	1
Molnár László	p.	1	1	2		1	1	1	1	1	1	1
15 Nagy László	j.	1	2	2	2		2	2	2	1	1	1
Nagy Menyhért	j.	1	3	4		3	4	4	3	3	1	
Sánta István	p.	1	1	2	2		1	1	1	1	1	1
Staar Ottó	j.	1	3	4		3	3	4	3	3	2	
Szabó János	j.	1	3	4		3	3	4	3	3	1	
20 Szabó László	j.	1	2	2		2	3	1	1	2	1	
Szennai István	j.	1	3	3	3		3	3	2	3	2	
Szennai Sándor	p.	1	1	2	1		1	1	1	1	fm	
Tasi Gergely	j.	1	3	3	3		3	2	1	3	1	
Tóth Béla	j.	1	3	4		2	3	3	3	3	2	1
25 Trepák Károly	p.	1	2	3	2		3	1	1	1	2	
Walentin István	p.	1	2	2	2		3	1	2	1	1	

Kimaradt : Németh Elek.

Összesen : 27.

Hatodik osztály.

Osztályfőnök: **Róth József.**

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel									
		Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiség	Testgyakorlás	
		Rendkívüli	rajz								
André Balázs	p	1	3	3	2	2	1	1	3	2	
Bense Imre	j	1	2	2	2	2	1	1	2	1	1
Bujdosó József	j	1	3	3	3	3	4	3	3	2	
Csaplár Vilmos	j	1	3	3	3	3	3	3	3	2	
5 Dubez József	p	1	3	3	3	3	3	3	3	2	
Dubez Sándor	p	1	3	3	3	3	2	2	3	2	
Farkas István	j	1	2	3	3	3	3	2	3	1	
Fodor Vince	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Götz István	p	1	2	2	3	1	3	2	2	2	
10 Király Endre	j	1	3	3	3	3	2	2	3	1	1
Király György	j	1	3	4	3	3	3	2	3	2	
Lázár András	j	1	3	4	3	3	4	3	3	1	
Lehoczki Pongrácz	j	1	3	3	3	3	3	3	3	1	
Mácsay Zoltán	p	1	2	2	2	2	1	1	2	1	1
15 Mányoki József	j	1	3	3	3	3	2	3	3	2	1
Novák Pál	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pádár István	j	1	3	3	3	3	3	3	3	1	
Párján Lajos	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Pethő László	j	1	3	3	3	4	3	2	3	2	
20 Pethő Zoltán kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	
Rábay István	p	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1
Rusz Jenő g. kat.	j	1	3	3	3	3	3	2	3	1	
Sápi Sándor	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Sipos Lajos	j	1	2	2	2	2	2	1	3	1	
25 Szabó István kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	
Szegi Ferenc	j	1	3	2	3	2	2	2	3	2	
Szórád József	j	1	2	3	3	2	2	2	3	2	
Vajda László	j	1	2	3	3	2	3	2	3	fm	
Villi Béla	p	1	3	3	3	3	3	2	3	1	

Kimaradt: Gigor Tibor.

Összesen : 30.

Hetedik osztály.

Osztályfőnök : Schüssler Albert.

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel										Rendkívüli rajz	
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségstan	Testgyakorlás		Egészségtan
Bauer János kr. pn.	p	1	1	2	1	1	1	1	1	1	fm	1	
Benda Pál	p	1	3	3	3	3	2	2	2	3	1	2	1
Bodó Lajos	p	1	3	3	3	3	2	3	3	3	1	2	
Bódi Béla	j	1	3	3	3	3	4	3	4	4	2	3	
5 Budai Péter	p	1	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1	
Csorba Elek	p	1	2	3	3	3	1	1	1	1	1	1	
Felber György ö. d.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Frühbauer István kr. pn.	p	1	1	2	1	1	1	1	1	1	fm	1	
Gáspár Árpád	j	1	3	3	2	3	2	2	3	2	2	1	
10 Gulyás István kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	
Hávor Endre	j	1	3	3	2	3	2	2	3	3	1	2	
Kálmán János kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	
Kerner Zoltán	j	1	3	3	3	3	4	3	3	3	1	2	
Klabacsek Benjamin kr. pn.	p	1	1	1	1	2	1	1	1	1	fm	1	
15 Kocséber Lajos	p	1	1	2	1	2	1	1	1	1	fm	1	
Kovács István	p	1	3	3	3	3	2	2	3	3	2	2	
Leblanc Lajos kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	
Lehotzky Ákos	j	1	3	3	3	3	3	2	1	3	2	2	1
Lesi Károly	p	1	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	
20 Maczonkai Endre	j	1	3	3	2	3	3	3	3	3	1	2	1
Matúz György	p	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	
Márovics József	p	1	2	3	2	2	2	1	1	1	1	1	
Medvigy Mihály kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	
Mészáros Imre kr. pn.	p	1	1	2	2	2	1	1	2	2	fm	1	
25 Nagy Ernő kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	
Németh István kr. pn.	p	1	1	2	1	2	1	1	1	1	fm	1	
Nyúl Tóth Pál	p	1	1	2	2	1	2	1	2	2	1	1	1
Somogyi Zoltán kr. pn.	p	1	1	2	1	1	1	1	1	1	fm	1	
Szabó István	j	1	3	3	3	3	3	3	3	3	fm	2	
30 Szautner László kr. pn.	p	1	1	2	2	2	1	1	1	1	fm	1	
Szűszner Géza	j	1	3	3	3	3	3	2	1	1	1	1	1
Takács Károly kr. pn.	p	1	1	2	1	1	1	1	1	1	fm	1	
Tót József	j	1	3	3	3	3	3	3	2	1	1	2	1
Tóth Károly	j	1	3	3	2	3	3	3	2	3	2	2	1
35 Trepák József	j	1	4	3	3	3	3	3	2	3	1	3	
Zimay László	p	1	2	3	2	2	2	1	1	2	1	1	1
<i>Magántanulók:</i>													
Ádám József		1	2	3	3	3	3	3	3	3			
Vincze József		1	3	2	3	3	3	3	2	3			
Beteg: Mozsolits Gyula kr. pn.													

Összesen : 39.

Nyolcadik osztály.

Osztályfőnök: Lengyel János dr.

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel											
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Filozófia	Testgyakorlás	Egészségtan	Rendkívüli rajz
Balla István ref.	j	3	3	4	3	3	3	3	3	3	1	2	
Berzy József	j	1	2	2	3	2	2	2	2	2	2	1	1
Bodó Ferenc	p	1	3	2	3	2	2	2	2	3	1	1	
Csontos László	j	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	
5 Dégi József	p	1	3	3	3	3	3	3	3	3	fm	1	1
Ditrich János	p	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	
Dobrovics Jenő	p	1	1	2	2	2	2	3	3	2	2	1	
Erményi József	p	1	2	2	2	2	1	1	2	1	1	1	
Farkas Béla	p	1	2	2	2	2	1	2	2	1	2	1	
10 Farkas Lajos kr. pn.	p	1	1	2	1	2	1	2	2	1	fm	1	
Feszler György	p	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1
Fodor Jenő	p	1	2	2	2	2	1	1	2	1	2	1	1
Gerber Ferenc	p	1	2	2	2	1	2	2	3	2	1	1	1
Gerencsér István kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	
15 Hajagos László	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hoffman Géza	j	1	3	3	3	3	3	2	2	3	fm	1	
Joszt Ferenc	j	1	3	3	3	3	3	3	3	3	fm	1	
Kauker Endre kr. pn.	p	1	1	1	1	1	2	1	2	1	fm	1	
Kálmán Sándor	p	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	
20 Kerner Imre kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	1	2	1	fm	1	
Kurucz Zoltán g. kat.	p	1	3	3	3	3	2	3	3	3	1	2	1
Major György	j	1	2	3	2	3	2	3	3	3	2	1	
Müller András	j	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	
Nagy Alajos kr. pn.	p	1	2	2	2	2	1	2	2	1	fm	1	
25 H. Nagy István	p	1	1	1	2	1	1	2	2	1	1	1	
vitész Nyitray Pál	p	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1	1
Ort János	p	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Pál Antal ref.	p	1	2	3	3	3	2	2	3	3	2	2	
Pásztor István	j	1	3	3	3	3	2	3	3	3	fm	1	
30 Pink András kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	2	2	1	fm	1	
Schibrát Jenő kr. pn.	p	1	2	2	1	2	1	1	2	1	fm	1	
Schmádl János kr. pn.	p	1	1	2	1	2	2	2	2	1	fm	1	
Simon Gyula	j	1	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1
Simon Sándor kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	
35 Tafferner Antal kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	1	2	1	fm	1	
Takács Dezső kr. pn.	p	1	2	1	1	2	2	1	2	1	fm	1	
Tájmol János kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	1	2	1	fm	1	
Téring Imre kr. pn.	p	1	2	2	2	2	2	2	2	2	fm	1	

A tanuló neve	Magaviselet	Előmenetel										
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Filozófia	Testgyakorlás	Egészségstan
Tóth Béla	j	1	3	3	3	3	3	3	4	3	2	2
40 Totzauer Károly kr. pn.	p	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1
Uzony György	p	1	3	3	3	3	3	3	2	3	2	2
<i>Magántanuló:</i>												
Horváth József sz. fr. pn.		1	2	2	2	2	2	3	2	2		
Kimaradt: Antóni József.												
												Összesen : 43.

B) A rendkívüli tárgyakból.

A róm. kat. Egyházközség áldozatkészségéből a rendkívüli tárgyakat minden tandíj nélkül tanulhatják a jelentkező tanulók.

1. Műének.

Tanár: *Jakab János dr.*

		<i>I. osztály.</i>				
				Jankovich X. Ferenc		1
				Kangyal György		1
				Kari László		1
				25 Kelticska Béla		1
				Kun Gergely		1
5				Materényi Jenő		1
				Prácsér László		1
				Rózsa Béla		1
				30 Simon Béla		1
				Sipos László		1
10				Szabó Pál id.		1
				<i>III. osztály.</i>		
				Deák Lajos		1
				Forgách Tivadar		1
15				35 Leskowsky Róbert		1
				Oláh János		1
				Perger Endre		1
				Schmidt István		1
				<i>IV. osztály.</i>		
				Andráskó Tibor		1
20				40 Bódog Géza		1
				Heinrich Pál		1

<i>VI. osztály.</i>				
	Bense Imre	1	Somogyi Zoltán kr. pn.	1
	Farkas István	1	Szabó István	1
	Király Endre	1	Szűszner Géza	1
45	Lázár András	1	70 Takács Károly kr. pn.	1
	Novák Pál	1	Tóth Károly	1
	Párján Lajos	1	<i>VIII. osztály.</i>	
	Rábay János	1	Berzy József orgonista	1
	Szabó István kr. pn.	1	Csontos László	1
50	Villi Béla	1	Farkas Lajos kr. pn.	1
<i>VII. osztály.</i>			Feszler György	1
	Bauer János kr. pn.	1	75 Gerber Ferenc	1
	Bódi Béla	1	Gerencsér István kr. pn.	1
	Felber György	1	Hoffman Géza	1
	Früchbauer István kr. pn.	1	Joszt Ferenc	1
55	Gáspár Árpád	1	80 Kauker Endre kr. pn.	1
	Gulyás István kr. pn.	1	Nagy Alajos kr. pn.	1
	Hávor Endre	1	Schmädl János kr. pn.	1
	Kálmán János kr. pn.	1	Schibrát Jenő kr. pn.	1
	Klabacsek Benjamin kr. pn.	1	Simon Gyula	1
60	Kocséber Lajos kr. pn.	1	85 Simon Sándor kr. pn.	1
	Leblanc Lajos kr. pn.	1	Tafferner Antal kr. pn.	1
	Medvigy Mihály kr. pn.	1	Takács Dezső kr. pn.	1
	Nagy Ernő kr. pn.	1	Tajmel János kr. pn.	1
	Németh István kr. pn.	1	Téring Imre kr. pn.	1
65	Nyúl Tóth Pál orgonista	1	Totzauer Károly kr. pr.	1

2. Zene.

Tanár: *Herédi-Szabó Imre.*

<i>I. osztály.</i>		15	Kelticska László	1
	Bende Ervin	1	Krosits László	1
	Muhi Elemér	1	Leskowsky Róbert	1
	Leskowsky Zoltán	1	Rusz Tibor	1
<i>II. osztály.</i>		<i>IV. osztály.</i>		
	Bierer Béla	1	Fodor József	1
5	Flóznik Ervin	1	20 Gáspár József	1
	Kun Gergely	1	Gömöri István	1
	Prácsér László	1	Kovács Gergely	1
	Sipos László	1	<i>V. osztály.</i>	
	Szabó Pál id.	1	Hümpfner János	1
10	Szelei Mihály	1	Losonczy Sándor	1
<i>III. osztály.</i>		25	Maros Antal	1
	Deák Lajos	1	Márovcics Ferenc	1
	Fodor Pál	1	Nagy László	1
	Forgách Tivadar	1	Szabó László	1
	Hammerschmidt Iván	1	30 Szennai István	1
			Szennai Sándor	1

<i>VI. osztály.</i>					
	Bense Imre	1		Maczonkai Endre	1
	Farkas István	1	50	Márovics József	1
	Király Endre	1		Németh István kr. pn.	1
	Király György	1		Nyúl Tóth Pál	1
35	Novák Pál	1		Szabó István	1
	Párján Lajos	1		Szűszner Géza	1
	Rusz Jenő	1	55	Takács Károly kr. pn.	1
	Sipos Lajos	1		Tóth Károly	1
				Zimay László	1
<i>VII. osztály.</i>				<i>VIII. osztály.</i>	
	Bódi Béla	1		Berzy József	1
40	Budai Péter	1		Farkas Lajos kr. pn.	1
	Csorba Elek	1		Hoffmann Géza	1
	Felber György	1	60	Joszt Ferenc	1
	Früchbauer István kr. pn.	1		Kauker Endre kr. pn.	1
	Gáspár Árpád	1		vitéz Nyitray Pál	1
45	Hávor Endre	1		Simon Gyula	1
	Kálmán János kr. pn.	1		Tafferner Antal kr. pn.	1
	Kerner Zoltán	1	65	Schibrát Jenő kr. pn.	1

3. Gyorsírás.

Tanár: *Nagy Miklós.*

<i>III. osztály</i>				<i>IV. osztály.</i>	
	Almási Kálmán	1		Gáspár József	2
	Barcsa Mihály	2		Gilly Andor	2
	Danis Mihály	1		Gömöri István	1
	Deák Lajos	1	15	Kovács Gergely	1
5	Forgács Tivadar	2		Schütz Ádám	2
	Kelticska László	2		Stöber Ernő	1
	Perger Endre	2		I. Szabó Ferenc	1
	Róssinger Tibor	1		<i>V. osztály.</i>	
	Rusz Tibor	2		Tasi Gergely	1
10	Sipos György	1		<i>VII. osztály.</i>	
	Vajda József	1	20	Lesi Károly	1

Tanár: *Farkas Dénes dr.*

<i>IV. osztály.</i>				<i>VI. osztály.</i>	
	Cserevics Oszkár	1		Bense Imre	1
	Deák István	2		Farkas István	1
	Kasza Márton	2	10	Lehóczki Pongrác	2
<i>V. osztály.</i>				<i>VII. osztály.</i>	
	Fodor György	1		Benda Pál	2
5	Hümpfner János	1		Bodó Lajos	1
	Kósa Ferenc	1	15	Lehótzky Ákos	1
	Walentin István	1		Márovics József	1
				Nyúl Tóth Pál	1
				Tót József	1

4. Német társalgás.

Tanár: *Róth József.*

		<i>Kezdők.</i>		
<i>II. osztály.</i>				
	Balogh István	3		Kun Gergely 2
	Csösz Gyula	1	15	Major Sándor 2
	Farkas Géza	1		H. Nagy László 1
	Flóznik Ervin	2		Próbáld Béla 2
5	Jankovich X. Ferenc	1		Rózsa Béla 2
	Jávorka József	2		Simon Béla 2
	Kangyal György	1	20	Siposs László 2
	Karl János	1		Szabó Pál ifj. 1
	Komáromi László	2		Szabó Pál id. 2
10	Kósa László	1		Szelei Mihály 2
	Kovács János	2		Szeverényi Kálmán 2
	Králik József	3	25	Vágó László 2
				Vértesi József 1
<i>III. osztály.</i>				
	Csertő Antal	2	10	Oláh János 2
	Deák Lajos	1		Perger Endre 2
	Démy-Gerő Sándor	1		Rösinger Tibor 2
	Forgács Tivadar	2		Schmidt István 2
5	Halasi Pál	2		Sipos György 1
	Hammerschmid Iván	1		Verdung József 2
	Leskowsky Róbert	1		
	Müller László	2	15	<i>IV. osztály.</i>
				Gáspár József 2

XI. Érettségi vizsgálatok.

A szeptemberi pótló-, javító- és kiegészítő érettségi vizsgálatokon 2 tanuló tett teljes vizsgálatot, 24 javítót és 1 kiegészítőt a görögből.

Az írásbeliek szept. 2., 3. és 4. napjain, a szóbeliek Acsay István dr. tanker. kir. főigazgató elnöklésével szept. 5-én folytak le.

A teljes vizsgálatot tett tanulók közül László Kálmán jól érett, egy pedig egy év múlva a teljes vizsgálatok ismétlésére utasított.

A javítóvizsgálaton elégséges eredménnyel tettek vizsgálatot: Béres Sándor a történelemből, Dominák László a mennyiségтанból, Gróssinger Pál a latinból, Gundy Géza a fizikából, Hermann János a fizikából, Ivanitzky József a mennyiségтанból, Józsa Ferenc a történelemből, Józsa Kálmán a mennyiségтанból, Józsa Pál a történelemből, Klekner Rudolf a magyarból, Koller Béla a magyarból, Kula László a történelemből, Meth Gyula a magyarból, Mérhai Ödön Miklós a történelemből, Schlachta Sándor a latinból, Schönk László a latinból, Szabó Ernő a fizikából, Vörös Lajos a latinból. 6 tanuló a bizottság második javítóvizsgálatra utasított.

Bárány Irén a görögből sikerrel tett kiegészítő vizsgálatot.

A *decemberi* pótló-, javító- és kiegészítő érettségi vizsgálatokon 2 tanuló tett teljes vizsgálatot, 1 első és 5 második javítót.

Az írásbeliek dec. 15., 16. és 17. napjain, a szóbeliek Acsay István dr. tanker. kir. főigazgató elnöklésével 18-án voltak.

A teljes vizsgálatot tett tanulók közül Horváth József jól érett lett, 1 tanuló pedig javítóvizsgálatra utasított.

Az első javítóvizsgálaton György László a történelemből elégséges eredménnyel érett. A második javítóvizsgálaton elégséges eredménnyel érettek: Berkes József a mennyiségtanból, Havas István a latinból, Kandray Ernő a történelemből, Müller Kálmán a mennyiségtanból, Takács Ernő a történelemből.

Az évvégi érettségi vizsgálatokra jelentkezett 39 tanuló, a görögből kiegészítő vizsgálatra 17.

Az írásbeliek máj. hó 17., 18., 19. és 20. napjain voltak.

A *magyar nyelvi tétel*: a) Arany János emberábrázoló művészete. (Halálának ötvenedik évfordulója alkalmával.) b) A gondolatátvitel fizikai eszközei és módszerei. — Jelesen dolgozott: 10, jól: 14, elégségesen: 13, elégtelenül: 2.

A *latin tétel*: Tacitus: Annales lib. XV. c. 48—50 (1—5.) (A Piso-féle összeesküvés indítóokai, részesei és ezek jellemzése.) — Jeles dolgozat volt: 11, jó: 13, elégséges: 10, elégtelen: 5.

Német nyelvi tétel: Zrinyi Miklós halála. — Jelesen dolgozott: 15, jól: 7, elégségesen: 16, elégtelenül: 1.

Görög tétel: Hom. Odys. XVI. 225—253. (Odysseus fia kérésére elmondja, hogyan jutott Ithakába, Telemachos pedig a kérők számáról és erejéről tudósítja atyját.) — Jelesen dolgozott: 10, jól: 5, elégségesen: 2.

A *szóbeli vizsgálatok* június hó 1., 2., 3., 4. és 6. napjain folytak le. Az elnök *Stuhlmann Patrik dr.* c. tanker. kir. főigazgató, a gödöllői premontrai reálgimnázium igazgatója volt. A szóbeli vizsgálatra bocsátott tanulók száma: 39, a görög nyelvből: 17.

Kitüntetéssel érettek: Gerencsér István, Simon Sándor, Totzauer Károly. Összesen: 3.

Jelesen érettek: Feszler György, Hajagos László, Tájmel János. Összesen: 3.

Jól érettek: Bodó Ferenc, Erményi József, Farkas Béla, Farkas Lajos, Fodor Jenő, Gerber Ferenc, Kauker Endre, Kerner Imre, Nagy Alajos, H. Nagy István, vitéz Nyitray Pál, Ort János, Pink András, Schibrát Jenő, Schmädl János, Tafferner Antal, Takács Dezső, Téringér Imre. Összesen: 18.

Érettek: Berzy József, Csontos László, Dobrovics Jenő, Joszt Ferenc, Kálmán Sándor, Major György, Müller András, Pál Antal, Pásztor István, Simon Gyula. Összesen: 10.

Egy tanulót egy év múlva a teljes vizsgálatok megismétlésére, 4 tanulót pedig egy tárgyból javítóvizsgálatra útasított a bizottság.

A görögből jeles: 9, jó: 7, elégtelen: 1.

A sikeres érettségi vizsgálatot tett tanulók pályaválasztása: papi: 2, szerzetestanári: 14, jogi: 5, orvosi: 3, tanári: 3, zenetanári: 1, katonai: 2, vasúti: 1, postai: 2, tanítói: 1. Összesen: 34.

XII. Statisztikai adatok.

A tanulók száma: A felvett nyilvános tanulók száma: I. 67, II. 59, III. 42, IV. 35, V. 27, VI. 30, VII. 38, VIII. 42. Összesen: 340. A magántanulók száma: I. 1, II. 1, III. 1, IV. 3, VII. 1, VIII. 1. Összesen: 8.

A felvett nyilvános és magántanulók száma összesen: 348.

A nyilvános tanulók közül önként kimaradt: 22. Bizonyítványt kapott: 318. A magántanulók közül bizonyítványt kapott: 7.

A bizonyítványt kapott nyilvános- és magántanulók száma: 325. Osztályonkint: I. 66, II. 52, III. 40, IV. 32, V. 26, VI. 29, VII. 38, VIII. 42.

A tanulók vallása: Az osztályozott nyilvános- és magántanulók közül róm. kat. 313, gör. kat. 5, ref. 4, ág. h. ev. 3.

A tanulók anyanyelve és nyelvismerete: Az osztályozott nyilvános- és magántanulók közül magyar anyanyelvű 322, német 3.

A magyar anyanyelvűek közül csak magyarul beszél: 305, németül 18, románul 1, szerbül 2.

A tanulók születési éve. A nyilvános- és magántanulók közül 1921-ben született: 34, 1920-ban: 50, 1919-ben: 35, 1918-ban: 37, 1917-ben: 25, 1916-ban: 28, 1915-ben: 25, 1914-ben: 32, 1913-ban: 29, 1912-ben: 17, 1911-ben: 7, 1910-ben: 2, 1909-ben: 2, 1908-ban vagy korábban: 2.

A tanulók szüleinek állandó lakhelye. Magyar honos: 322, az iskola székhelyén lakik: 218, cseh-szlovák uralom alatt levő elcsatolt területen: 1, román elszakított területen: 1, egyéb külföldön: 1.

A tanulók szüleinek foglalkozása. A nyilvános- és magántanulók szülei közül középbirtokos és bérlő 12, kisbirtokos, bérlő 61, kisbirtokos napszámos 2, egyéb önálló östermelő 6, gazdasági tisztviselő 5, gazdasági segédszemély 2, földművelési napszámos 3, kisiparos 36, ipari vagy bányászati tisztviselő 3, ipari vagy bányászati segédszemély 3, kiskereskedő 8, kereskedelmi tisztviselő 2, egyéb kereskedelmi segédszemély 5, közlekedési tisztviselő 22, közlekedési segédszemély 6, köztisztviselő 44, pap, tanár, tanító 26, másféle értelmiségi 13, közhivatali altiszt 5, katona- vagy csendőrtiszt 5, katona- vagy csendőraltiszt 9, nyugdíjas köztisztviselő 10, egyéb nyugdíjas tisztviselő 3, nyugdíjas altiszt 7, tőkés vagy háztulajdonos 2, napszámos és cseléd 3, egyéb foglalkozású 9; árvaházi tanulók 13.

A nyilvános tanulók magaviselete. Példás 165, jó 153.

Rendkívüli tárgyak: Német társalgást tanult 40, gyorsírást 36, műéneket 89, zenét 65.

A nyilvános és magántanulók tanulmányi eredményének részletes áttekintése.

Tantárgyak	I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		VII.		VIII.		Összesen																			
	jéles	jó	elégséges	elégtelen	jéles	jó	elégséges	elégtelen	jéles	jó	elégséges	elégtelen	jéles	jó	elégséges	elégtelen	jéles	jó	elégséges	elégtelen																
Vallástan	63	3			35	15	2		27	11	2		32				26				29			38				41	1		291	29	5			
Magyar nyelv	9	22	34	1	11	17	22	2	6	16	17	1	2	11	18	1	5	7	13	1	7	7	15	1	17	4	16	1	15	14	13	72	98	148	7	
Latin nyelv	12	18	29	7	5	19	22	6	1	7	27	5	2	4	22	4	1	8	11	6	6	6	15	2	7	12	19	1	13	12	16	47	86	161	31	
Görög nyelv																		3	5	7	1	6	5	18		13	10	15		15	11	16	37	31	56	1
Francia nyelv																		2	4	4												2	4	4		
Német nyelv					5	16	23	8	4	9	23	4	2	6	22	2	2	6	2	16	2	3	7	13	1	11	9	18	13	14	15	49	63	130	17	
Történelem																																				
Földrajz	21	26	18	1	13	16	19	4	10	14	13	3	5	19	7	1	11	3	8	4	10	6	11	2	17	8	11	2	17	14	11	66	54	78	9	
Természettudomány	25	18	21	1	19	20	13						3	16	13		3	16	13		11	9	6		11	12	6						69	75	59	1
Természettan																																				
Mennyiségtan	15	20	26	5	6	17	24	5	10	15	15		2	2	24	4	10	8	7	1	7	3	19		20	9	8	1	14	13	15	56	34	29	1	
Rajz	16	24	23	3	6	23	16	2	9	20	11			13	12	7																				
Rendkív. rajz																		8				6				9				9						
Filozófia																																				
Egészségtan																																				
Testgyakorlás	17	42			6	38			16	16			11	11	9		21	4			15	11			15	6			11	12						
	fm. = 6		fm. = 7		fm. = 7		=		fm. = 1		fm. = 3		fm. = 15		fm. = 18		fm. = 57																			
Jélesrendű	12	18	30%	4	7	70%	1	2	5	20%	2	6	30%	3	11	50%	6	20	70%	11	28	90%	8	19	00%	47	14	50%								
Jórendű	17	25	60%	16	30	70%	8	20	00%	2	6	30%	7	26	90%	4	13	80%	9	23	70%	16	38	10%	79	24	30%									
Elégséges rendű	25	37	90%	21	40	40%	26	65	00%	20	62	50%	9	34	70%	15	51	80%	15	39	50%	16	38	10%	147	45	20%									
1 tárgyból elégtelen	10	15	20%	4	7	70%	1	2	50%	5	15	50%	2	7	70%	3	10	30%	2	5	30%	2	4	80%	29	8	90%									
2 tárgyból elégtelen	1	1	50%	3	5	80%	—	—	—	2	6	30%	3	11	50%	1	3	40%	—	—	—	—	—	—	10	3	10%									
Több tárgyból elégtelen	1	1	50%	4	7	70%	4	10	00%	1	3	10%	2	7	70%	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	4	00%									
Összesen:	66			52			40				32					26				29				38				42				325	1000%			

XIII. Tájékoztató az 1932—33. iskolaévre.

A jövő iskolaévre vonatkozóan a tanulók felvételének ideje: 1932. évi június hó 14. és 15., továbbá szeptember hó 6. és 7. napjai. A szeptemberi beírásokra azok is jelenjenek meg, akik júniusban már jelentkeztek. Akik az intézet növendékei voltak már, csak az iskolai bizonyítványt hozzák el felvételre. A más intézetből jövők bemutatják összes eddigi bizonyítványukat, születési anyakönyvi kivonatukat, keresztleveleket, továbbá oltási bizonyítványukat.

A magánvizsgálatok különbözeti- és póllóvizsgálatok írásbeli része szept. hó 2. és 3. napjain lesz délelőtt 8 órakor, a szóbeli szept. 5-én 8 órakor.

A magántanulók az írásbeli előtt benyújtják a nyelvekkel kapcsolatban végzett olvasmányok s a könyv nélkül megtanult költemények és prózai részek jegyzékét, továbbá az év folyamán készített rajzokat. A vizsgálat anyaga ugyanaz, mint a rendes tanulóknál.

A róm. kat. magántanulók bizonyítványt hoznak arról, hogy a vallás-tant róm. kat. pap vezetése mellett tanulták s vallási kötelességeiknek az év folyamán eleget tettek.

A javítóvizsgálatok ideje szept. hó 5-én délelőtt 8 órakor. A vizsgálat előtt a Tanulmányi Értesítőt be kell nyújtani.

Az egy kötelező tárgyból elégtelen érdemjegyet kapott tanulók igazgatói engedéllyel tehetnek javítóvizsgálatot. Ezért nem kell folyamodni, hanem szept. 1-ig írásban vagy személyesen jelentkezni kell az igazgatónál.

A két kötelező tárgyból elégtelen érdemjegyet kapott tanulók már nem folyamodhatnak javítóvizsgálati engedélyért.

Intézetünk V. osztályába lépő tanulók beszéljék meg szüleikkel, hogy a görög vagy francia nyelvet tanulják-e. A szülők erre vonatkozóan a beírásnál nyilatkoznak.

Szállást adni és fogadni csak az igazgatóság előzetes hozzájárulásával lehet.

Azok a tanulók, akik a Diáksegélyző Egyesülettől könyveket óhajtanak, kérvényüket — az osztály megjelölésével — szept. 1-ig nyújtják be a Diáksegélyző vezető tanárához.

A róm. kat. tanulók bizonyítványt hoznak arról, hogy vallási kötelességeiket a nyári szünetben is teljesítették. Azok a növendékeink, akik a nagyvakációt Kecskeméten töltik, vásár- és ünnepnapokon fél 9 órakor templomunkban hallgatnak szentmisét.

Iskolánk fegyelmi szabályai tanulóinkra a nagyszünetben is kötelezők.

Igazgató

TARTALOM.

Csősz László. — V. L.	3
A kecskeméti Kegyesrendi Róm. Kat. Gimnázium új épülete megépítésének története. — Jámbor József dr.	5
Az iskola multja	13
Az intézet eddigi igazgatói	14
Adatok az intézet lefolyt 1931—32. iskolaévének történetéhez	15
Az iskolaév lefolyása	15
Változások a tanártestületben	15
Hivatalos látogatások	16
Valláserkölcsi nevelés	16
Hazafias nevelés. Ünnepek	18
Fegyelmi állapot	20
A szülői ház és iskolánk. Szülői konferenciák	21
Tanulmányi állapot	22
Tanulmányi kirándulások	23
Egészségi állapot. Testnevelés	24
Pályadolgozatok jutalmazása. Egyéb jutalmak	24
Iskolánk és volt tanítványaink. A Kecskeméti Piarista Diákegyesület Hatóságok	31
Hatóságok	35
A tanári testület és működési köre	36
A tanárok hitéleti, társadalmi és irodalmi tevékenysége	38
Tananyag	39
Tankönyvek	40
Szertárak és könyvtárak	41
Ifjúsági egyesületek	42
A tanulók érdemsorozata	52
Érettségi vizsgálatok	66
Statisztikai adatok	68
Tájékoztató az 1932—33. iskolaévre	70

